

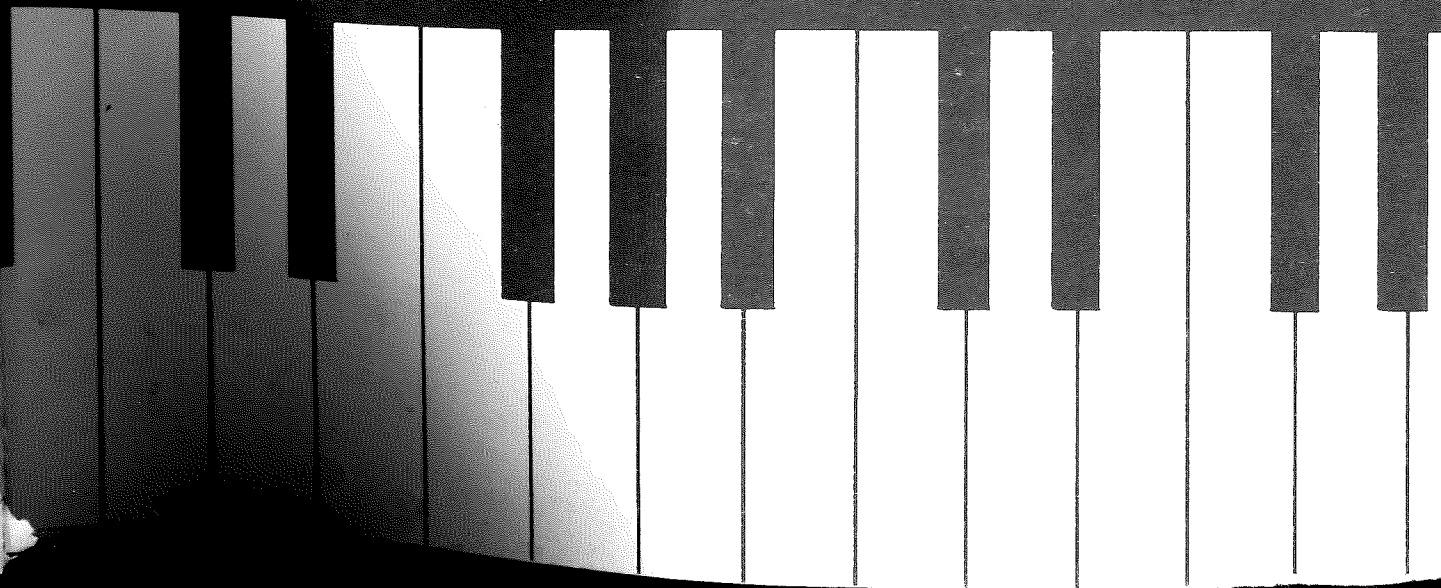
MIRCEA DAN RĂDUCANU

**METODĂ
DE
PIAN**

EDITURA

MUZICALĂ

Coperta de NICOLAE NOBILESCU

MIRCEA DAN RĂDUCANU

METODĂ DE PIAN

Vol. I

Pentru învățămîntul elementar

EDITURA MUZICALĂ
București – 1987

M 559 d₂

III 109
R17

INV. 2013

INV. 2017

SALA 378.642

INV. 2008

PREFAȚĂ

Dintotdeauna am încercat un sentiment de insatisfacție constatînd deosebitele dificultăți — uneori insurmontabile — ce se ridică în fața cadrelor didactice tinere care lucrează cu începătorii. Pe de o parte, acestea se lovesc de lipsa de experiență, iar pe de altă parte, de lipsa unei metode, a unui manual unitar, gradualizat, de o concepție modernă, care să se adreseze deopotrivă elevilor, cît și profesorilor prin îndrumări metodice precise.

Este cunoscut faptul că după o anumită experiență de lucru cu clasele mici, profesorul ajunge la o metodă proprie, stabilă, bazată pe încercări reușite și nereușite, pe succese și insuccese. Consider că toate aceste tatonări vătămătoare procesului de învățămînt sînt datorate îndeosebi lipsei unei metode care să poată dirija întreaga instrucție pianistică pe prima treaptă de dezvoltare instrumentală prin însuși conținutul ei de așa manieră conceput, încît să asigure o evoluție instrumentală judicioasă, completă și armonioasă.

Diferitele metode care au apărut la noi, care și astăzi se află în uzul școlilor generale de muzică, sînt orientate și compuse în așa fel încît doar prin folosirea lor complementară (însoțită de un apreciabil efort sintetizator) profesorul își poate asigura o bază trainică în parcurgerea cu elevii a întregii problematice necesare.

Mă refer la evidenta lor orientare unilaterală, care constă în dezvoltarea unor anumite aspecte tehnice sau de expresie în detrimentul altora, ceea ce face necesară combinarea a două sau mai multe metode în căutarea celor mai corespunzătoare exerciții sau piese de expresie. Adesea, pentru a fixa o anumită noțiune sau un anumit procedeu tehnic, profesorul este nevoit să indice studii sau piese din altă metodă decît aceea după care se lucrează, îngreunînd efortul, și așa destul de mare, al elevilor începători.

Altă scădere care îngreunează manipularea acestor metode constă în organizarea nu totdeauna sistematică a materialului propus spre studiu, eșalonarea ori prea densă, ori prea diluată a problematicei, în fine, în lipsa unei coloane vertebrale clare și în același timp suple, care să determine perceperea însușirii temelor teoretico-practice propuse spre studiu ca un PROCES de evoluție, ducînd la acumulări previzibile de către elev. De asemenea, tratarea exagerat de amănunțită a noțiunilor de teorie a muzicii, ca într-un manual de teorie, reprezintă după părerea mea un balast menit să distragă atenția elevilor de la concentrarea auditivă către latura exterioară a execuției.

Dar inconvenientele semnalate nu ar comporta încă o atare nemulțumire dacă nu am lua în considerare faptul că aceste lucrări tratează pe larg în primul rînd despre poziții, mișcări, deprinderi, amintind abia în subsidiar despre auzul elevilor, autoascultarea, concentrarea auditivă.

Cu toate că se vor expone ale promovării principiilor moderne ale auzului intern creator, ele rămîn profund tributare unei orientări fiziologice, din păcate încă mult practică la noi.

Iată deci că nici una din metodele existente în circuitul nostru instructiv nu concepe în așa fel lucrul cu începătorii, încît prin parcurgerea ei să fie asigurată justă și progresivă solicitare a sferei auditive în primul rînd și — derivate din ea — a mișcărilor pianistice corespunzătoare în al doilea rînd.

Nu contest meritele deosebite pe care fiecare metodă le-a avut la vremea respectivă. Nu pot însă să nu constat că astăzi aceste lucrări sînt incomplete, unilaterale și în special fără o structură sistematică menită să confere chează parcurgerii temeinice a unor trepte, fără o unitate (nu uniformizare) metodologică în gradualizarea problematicei claselor elementare.

În ceea ce privește munca tinerilor profesori despre care vorbeam mai sus, aceștia resimt lipsa unei metode, a unui manual care, prin indicațiile metodice ce le-ar cuprinde, să-i scutească de un lung șir de experimente (nu întotdeauna încununare de succes), dîndu-le în același timp siguranța unei acțiuni pedagogice care, astfel, poate căpăta o eficiență remarcabilă, precum și deosebite valențe calitative.

Pornind de la aceste constatări, în urma unei îndelungate activități de predare și de cercetare metodică, am considerat ca oportună acțiunea de alcătuire a unei metode moderne de pian bazate pe o strategie didactică originală, care să îmbine principiile pianistice contemporane cu metodologia impusă de procesul de învățămînt.

Mi-am propus ca obiectiv prioritar transformarea acțiunii de dezvoltare a auzului interior dintr-un prilej de liberă interpretare a fiecărui pedagog în punct de plecare fundamental în concepția manualului. Astfel, întreaga instruire instrumentală a elevului este concepută doar în legătură cu progresivă mobilare a auzului interior al elevului în toate laturile sale componente, cu dezvoltarea principiilor sale procese psihice solicitate de activitatea pianistică. În felul acesta, învățarea unor mișcări va trebui să se transforme dintr-un punct de plecare într-un mod de rezolvare pianistică a unor idealuri sonore prefigurate, fie și sub formă rudimentară (în fazele incipiente). Metoda con-

cepe, aşadar, abordarea problematicei de aplicatură pianistică doar în măsura în care ea va putea materializa pianistic, chiar şi într-o manieră mai puţin şlefuită (la început), elemente ale unui univers sonor către care elevul a fost atras din primele lecţii.

Problematika, a cărei gradualizare şi cronologie diferă în parte de metodele existente, este expusă în mod sistematic şi cuprinde atât indicaţii metodice adresate profesorului, cât şi explicaţii adresate elevilor. Astfel, la începutul clasei I, când de regulă elevii nu ştiu să citească, metoda se adresează doar profesorului. Abia mai târziu, către sfârşitul primei clase, atunci când elevii sînt în principiu capabili să citească, chiar cu o anumită greutate, apar explicaţii şi indicaţii adresate acestora. Ele vor continua şi vor deveni tot mai complexe pe parcursul clasei a II-a (volumul II).

Fiecare nouă cunoştinţă sau noţiune este fixată prin exerciţii şi studii corespunzătoare, ca şi prin piese de expresivitate. S-a urmărit astfel dezvoltarea graduală a simţului ritmic, melodic, polifonic, armonic al frazei şi forme, făcînd apel întotdeauna la coordonarea auditivă a emisiei sonore. Manualul şi-a propus ca fir conducător progresiva solicitare auditivă a elevului. Un fapt semnificativ îl constituie introducerea foarte timpurie a nuanşelor, fapt care determină o stimulare corespunzătoare a centrilor auditivi.

Am avut în vedere necesitatea ca elevul să fie în permanenţă atras atât de aspectul paginii manualului, cât şi de conţinutul său, prin grija de a evita monotonia, teoretizările exagerate, exerciţiile plictisitoare. Aşa cum este conceput, nădăjduiesc că manualul va satisface exigenţele celor ce-l vor folosi, găsind în el nu numai un sprijin, dar şi o metodologie riguroasă, completată de o suficientă arie de exerciţii, studii şi piese, scutindu-i de efortul căutării unor repertorii complementare.

Datorită specificului de strictă individualizare a învăţămîntului pianistic (şi instrumental în genere), am organizat volumul I al metodei pe teme, şi nu pe lecţii, cum am avut intenţia iniţial, considerînd că în acest fel instrucţia se poate desfăşura în mod creator, nestîngherită de tipare convenţionale. Totuşi, în limitele unei rigurozităţi metodologice impuse de dificultatea deosebită a sarcinii primelor şcoli pianistice, am prevăzut un număr de teme aproape egal cu al săptămînilor anului şcolar (34), adică 32 de teme (considerînd ultimele două săptămîni ca pregătire pentru examene), fiecareia rezervîndu-i-se ca timp de realizare o săptămîină.

Organizată în trei părţi, corespunzătoare numărului de săptămîni diferit al celor trei trimestre (14—12—8) ale clasei I luate ca puncte de reper, problematica este la început mai puţin densă ca volum (ţinînd seama de efortul deosebit în demarajul instrucţiei pianistice), dar de o covîrşitoare complexitate de conţinut, fapt care implică răspunderea sporită a cadrului didactic. Pe parcurs, problematica devine mai complexă, dar în acelaşi timp gradul de solicitare a elevului în înţelegerea şi aplicarea cunoştinţelor devine mai mic, datorită acomodării treptate a acestuia cu postura de instrumentist şi formării unor rudimente de deprinderi pianistice.

Doresc să subliniez în mod special faptul că această organizare a materialului se vrea o coloană vertebrală de referinţă, ea reprezentînd volumul mediu de cunoştinţe şi deprinderi ce trebuie însuşite de elevi în perioada respectivă; pentru elevii dotaţi şi cu capacitate de muncă peste media curentă, este firesc ca etapele să fie parcurse mai alert (în conformitate cu evoluţia specifică a fiecăruia).

Ar fi însă total greşit dacă s-ar interpreta această dozare săptămînală în sens didacticist, îngust, recurgînd la expedierea mai superficială a unor teme, sau insistînd nejustificat de mult asupra altora, numai pentru a realiza ritmul calendaristic de avansare impus de metodă.

Desigur, respectarea acestui ritm este cheazăia unei evoluţii normale (în măsura în care parcurgerea tematicii este dublată de formarea trainică de deprinderi precise şi corecte din punct de vedere artistic), dar această planificare în timp a materialului nu este absolut obligatorie, fiind necesară raportarea de rigoare la personalitatea şi gradul de înzestrare muzicală ale fiecărui elev în parte.

În privinţa repertoriului, se poate constata, desigur, abundenţa exerciţiilor, a pieselor de expresie şi a celor la patru mîini, comparativ cu metodele mai vechi. Acest fapt se datorează dorinţei autorului de a oferi un material didactic bogat, suficient pentru realizarea unei instrucţii pianistice complete pe această treaptă de dezvoltare instrumentală, dînd profesorilor şi elevilor posibilitatea de a opta între mai multe piese. Deci profesorul va stabili, de la caz la caz, ce şi cîte piese va da elevului să lucreze, selectînd judicios conform situaţiei concrete. Oricum, numărul mare de piese de expresie, ca şi prezenţa sistematică a pieselor la patru mîini răspund şi altui comandament esenţial al instrucţiei, şi anume, dezvoltarea corectă şi rapidă a citirii la prima vedere, care se poate realiza doar parcurgînd cu ritmicitate un material cît mai bogat. În acest sens, anexa vine să completeze seria pieselor la patru mîini legate de o temă anumită, prin alte piese, destinate atragerii afective a elevului către muzică, precum şi dezvoltării deprinderii cititului, scopuri ce se realizează mai repede şi mai eficient prin cîntatul în ansamblu.

Volumul I (clasa I) al metodei de faţă nu este o simplă culegere de texte, ci o lucrare în care elementele gradualizate de concepţie ale instrucţiei au determinat compunerea sau alegerea din repertoriul didactic existent a unor piese ce răspund în mod expres unor anumite obiective. De aceea consider că, pentru tinerii profesori care nu au încă obişnuinţa de a lucra cu începătorii, metoda de faţă reprezintă un ajutor substanţial atât prin sistematizarea şi eşalonarea tematicii, cât şi prin indicaţiile metodice adiacente fiecărei teme.

Nu pot încheia fără să subliniez că primul volum al metodei de pian — concepută în patru părți — ambițioasă înainte de toate să muzicalizeze elevii prin intermediul acestui instrument-orchestră, să-i atragă la marea muzică încă de la primele lecții, ferindu-i de tehnicismul unilateral, dar punându-le în același timp la îndemână un aparat tehnic corespunzător, judicios gradat, cu ajutorul căruia să poată face față prin realizările lor exigențelor învățămîntului pianistic modern.

Totodată, doresc să-i mulțumesc compozitorului Dumitru Bughici pentru marele sprijin ce mi l-a acordat compunînd, la solicitarea mea, marea majoritate a pieselor acestei metode, conferindu-i astfel, în afara unei unități de concepție, o unitate stilistică și înalte valențe artistice.

Conf. univ.
MIRCEA DAN RĂDUCANU

INDICAȚII PRIVIND METODICA PRIMELOR LECȚII DE PIAN

„Lecția trebuie să fie pentru elev o zi de profundă bucurie, evenimentul esențial care îi luminează săptămîna, și așteptat cu nerăbdare.

Ea trebuie să fie un act de credință celebrat într-o perfectă comuniune sufletească între profesor și elev, să fie pentru amîndoi o comună strălucire spre lumina unei cunoașteri mai bune, să fie plină de cea seninătate pe care numai revelația «frumosului» o poate da”.

ALFREDO CASELLA

Primele lecții de pian sînt cele mai dificile pentru profesor și totodată cele mai importante pentru evoluția ulterioară a elevului. De felul în care acesta este abordat și introdus în universul muzicii și al pianului depinde în mare măsură randamentul general al colaborării ulterioare pe parcursul primei clase și al primului trimestru în mod special. De aceea, pornind de la conștiința înaltei responsabilități asumate, vom căuta să precizăm care sînt primele obiective ale instrucției.

În primul rînd sînt necesare explicații în legătură cu construcția și funcționarea pianului. Concomitent cu aceste explicații, deci încă din prima lecție, se abordează problema fundamentală a începutului oricărei instruiți instrumentale, și anume solicitarea auzului interior înaintea funcțiilor motrice, fapt care impune școlirea mișcărilor pianistice elementare doar în funcție de un ideal sonor prefigurat. Acest obiectiv se poate realiza doar printr-o corectă și artistică pregătire auditivă a elevului de natură să-i creeze o necesitate interioară de a acționa (și nu oricum) clapele pianului.

În al doilea rînd este necesară explicarea organizării topografice a claviaturii și a denumirii celor șapte sunete.

Urmează explicarea poziției corecte a elevului la pian și a ținutei obișnuite a mîinilor pe claviatură.

Abia în acest moment poate începe instruirea practică propriu-zisă, în care elevul emite (și nu sună) sunetul pianistic.

Este foarte util ca primele lecții să fie ținute în prezența mai multor elevi începători, fapt care are urmări deosebit de favorabile: pe de o parte copiii sînt antrenați mai bine prin întrebări, atunci cînd formează un grup, iar pe de altă parte se creează avantajul achiziției mai ușoare a indicațiilor profesorului prin posibilitatea alternării situației de executant cu cea de observator și audient al altor execuții, foarte avantajoasă pentru stimularea generală a atenției acestora.

1. PREGĂTIREA AUDITIVĂ A ELEVULUI

„Ceea ce e mai important în artă e să vibrezi tu însuși și să-i faci și pe alții să vibreze”.

GEORGE ENESCU

În primele lecții de pian, profesorul va prezenta elevului în amănunt acest complex instrument a cărui alcătuire este în general necunoscută începătorilor.

Se va evita pe cît posibil folosirea unor termeni peste capacitatea de înțelegere a copiilor (ex.: pirghie, percuție etc.).

Important este ca imediat după această prezentare profesorul să se așeze la pian și să demonstreze elevului ce posibilități expresive are instrumentul. Pentru aceasta este nevoie de o serie întreagă de exemplificări sugestive menite să se imprime spontan în conștiința începătorului și să-l atragă afectiv din primele momente.

Întă o posibilă organizare a pregătirii auditive:

1. Elevului i se cîntă trei fragmente: *primul vesel, al doilea trist, al treilea cu un caracter epic*, de povestire¹. Se cere apoi elevului să caracterizeze aceste fragmente, sugerîndu-i că muzica poate fi veselă sau tristă, sau poate conține o povestire.

După modelul acestui prim set de exemple, profesorul va extinde sau va modifica exercițiul în măsura în care obține rezultate în ceea ce privește receptivitatea, sensibilitatea, stimularea atenției elevului.

2. Elevului i se cîntă alte trei fragmente, în *registrele mediu, acut și grav*. În continuare se explică ce caracteristici are fiecare registru, insistîndu-se asupra relației: grosimea și lungimea coardei — înălțime (adică sunete groase și subțiri).

Aici se va arăta și rolul pedalei drepte (de forte) în execuția pianistică, precum și efectul ei diferit în funcție de registrul în care este folosită. Indicațiile trebuie făcute evitînd noțiunile care depășesc capacitatea de înțelegere a elevilor, vizînd doar stimularea motivațională a acestora.

Seria exemplelor se poate prelungi cu fantezie și bun gust, concluzionînd că: *registrele oferă compozitorului și interpreților diferite posibilități de expresie, sugerînd diferite stări de spirit*.

La începutul lecției a doua se reamintesc elevului cele discutate în prima lecție, apoi se continuă seria exemplificărilor cu ajutorul cărora elevul este introdus în universul pianistic.

1. Se prezintă alte trei exemple, de astă dată în *trei nuanțe: forte, piano, mezzo-forte*.

În continuare se inițiază elevul cu noțiunile de forte, piano și mezzo-forte, ceea ce va semnifica pentru el: „tare”, „încet”, „potrivit de tare”. Seria exemplelor poate să continue după aceeași procedură, concluzionînd însă de fiecare dată că *nuanțele oferă compozitorului și pianistului posibilitatea de a se exprima ca în primele exemple: vesel, trist, povestind etc.*

2. Se prezintă ultimul set de exemple, în care sînt puse în evidență *valorile diferite ale sunetelor, precum și periodicitatea accentelor* (măsurile de 2 și 3).

Elevul va fi învățat să deosebească valorile diferite, ca și măsura binară de cea ternară. Concluzia audierii și explicării acestor fragmente și a altora asemănătoare va fi ca și în cele de mai sus, și anume: *cu ajutorul valorilor mai mari sau mai mici sau cu ajutorul accentelor (din 2 în 2 sau din 3 în 3), compozitorul și pianistul pot exprima diferite stări de spirit, pot sugera imagini diferite*.

Concluzia celei de a doua lecții de acomodare auditivă (fixarea cunoștințelor) va fi deci că la pian se cîntă melodii care, prin registrul în care evoluează, prin nuanța lor, prin metroritmica corespunzătoare, exprimă, ca și vorbirea, gîndul și simțirea compozitorului pe care interpretul va trebui să le înțeleagă și să le transmită mai departe ascultătorului.

Desigur, profesorul va adapta noțiunile de registru, ritm, metrică la posibilitățile intelectuale ale fiecărui copil în parte. Noțiunile obligatorii sînt: *nuanță, forte, piano, mezzo-forte*. Ele vor fi necesare încă de la începutul instrucției pianistice propriu-zise.

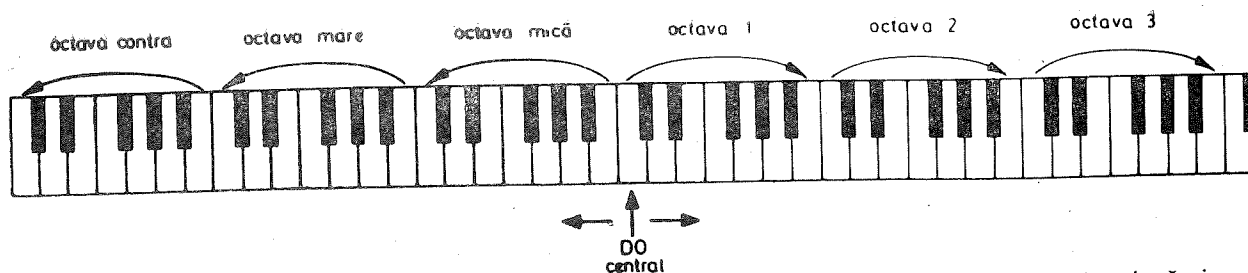
La această primă achiziție de concepte se vor adăuga în continuare la fiecare lecție altele, iar asupra unora din ele se va reveni de mai multe ori, îmbogățindu-le în conținut și în semnificații.

2. CLAVIATURA PIANULUI. OCTAVA

La început se va face o recapitulare a principalelor cunoștințe predate în prima săptămîină.

În continuare se purcede la familiarizarea elevului cu claviatura. Prezentarea orală (nu și scrisă) a celor șapte denumiri ale clapelor nu este un demers dificil. Denumirile se rețin foarte ușor, ca o poezie; legătura lor cu tastele respective se va fixa trainic în multe lecții următoare, prin introducerea lor în mod progresiv în exerciții corespunzătoare. Deocamdată este necesar să se creeze orientarea vizuală a elevului în claviatură în sensul recunoașterii denumirii clapelor și a conștientizării repetării fiecărui sunet din octavă în octavă. Va apare, așadar, noțiunea de *octavă*, care va ușura și cuprinderea mai rapidă în cîmpul vizual a întregii claviaturi. Ea va fi introdusă prin explicații simple, evitîndu-se formulări ce depășesc sfera intuitivului. Se vor arăta elevului denumirile octavelor pianului în funcție de poziția lui *do* central (*do₁*):

¹⁾ Recomandăm în acest scop atît aici, cît și în exemplificările următoare, printre altele, suitele *Kinderszenen* de R. Schumann și *Colțul copiilor* de Cl. Debussy.

În prezentarea topografiei claviaturii se va atrage atenția elevului asupra grupelor de câte două și respectiv trei clape negre care vor constitui reperele de bază în localizarea clapelor albe. În continuare se va face legătura cu noțiunile prezentate în lecția anterioară privitoare la registre, arătând diferențele dintre octavele din dreapta claviaturii și cele din stînga în ceea ce privește înălțimea (subțirimea și grosimea) sunetelor. Se va atrage atenția elevului asupra clapelor cu aceeași denumire (octave) dar cu poziție diferită pe claviatură care emit sunete mai „groase” și mai „subțiri”.

Următoarele exerciții vor constitui începutul unei acțiuni foarte susținute din partea profesorului de a fixa legătura dintre clapă și denumirea ei, acțiune ce trebuie continuată atîta timp cît este nevoie, deci pînă la definitivă cunoaștere a claviaturii.

1. Profesorul sună o tastă — elevul o denumește cu denumirea completă (de exemplu, *do* din octava întii, *re* din octava mică etc.).

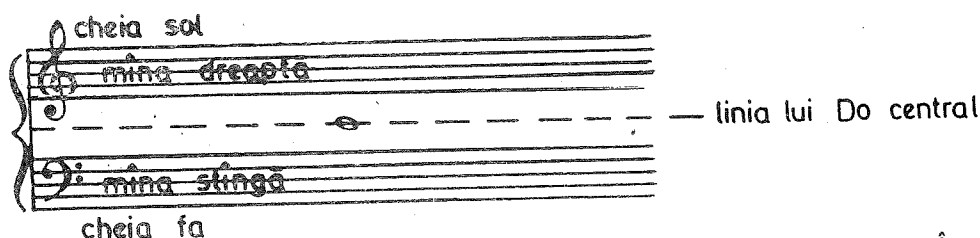
2. Profesorul denumește o tastă (tot cu denumirea completă) — elevul o indică pe claviatură.

Aceste exerciții se vor face întii pe întinderea unei singure octave, iar apoi se vor extinde pînă la întreaga arie a claviaturii. Ele se vor relua în lecțiile următoare, pînă la fixarea totală a cunoașterii claviaturii.

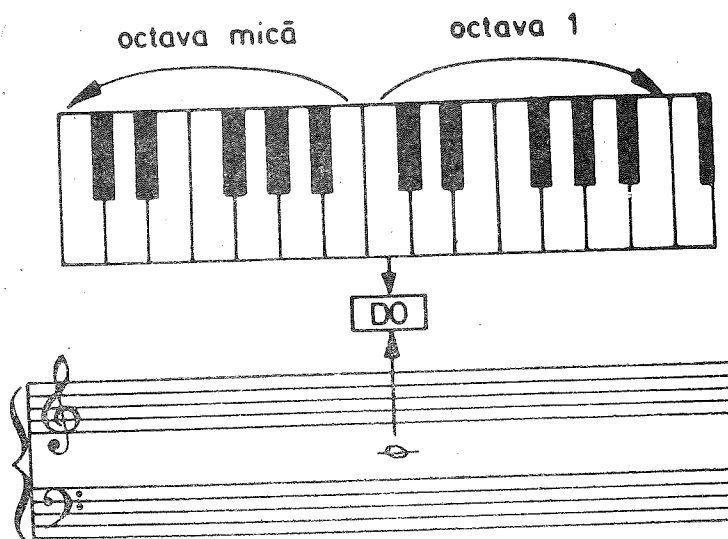
3. NOTA DO CENTRAL (do_1) POZIȚIA LA PIAN ȘI APARATUL PIANISTIC

Mai întii se vor continua exercițiile de recunoaștere a clapelor, după care se va trece la predarea unor noțiuni elementare de teorie care sînt absolut necesare începuturilor școlirii pianistice. Cu atît mai bine dacă aceste noțiuni sînt cunoscute de elev.

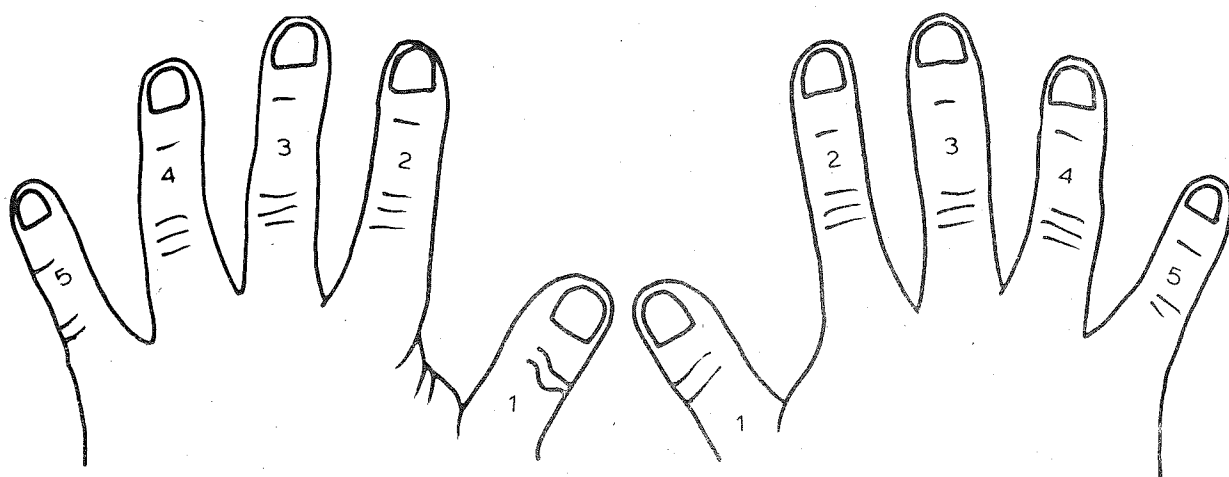
Se prezintă deci dublul portativ cu cele două chei (*sol* și *fa*), odată cu explicațiile de rigoare:

Se localizează astfel nota *do central* pe o liniuță punctată imaginară între portative. În continuare se arată că ea corespunde clapei *do central* de pe claviatură după următoarea figură:

și că ea poate fi cîntată cu mîna dreaptă dacă are codiță în sus, sau cu mîna stîngă dacă are codiță în jos.
Dar pentru a cînta aceste note este necesară cunoașterea numerotării degetelor:

Fixarea numerotării (denumirii) degetelor se poate face prin următoarele două exerciții:

1. profesorul cere ca elevul să indice degetul respectiv de la ambele mîini;
2. profesorul indică degetul elevului și îi cere acestuia să-i spună denumirea.

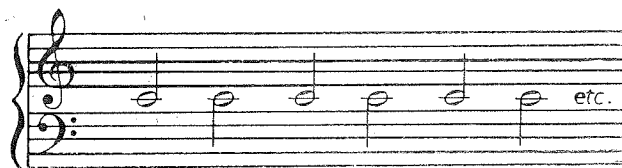
Pentru a trece la emiterea primului sunet învățat (*do* central) este necesar să fie îndeplinite cîteva condiții:

- În primul rînd se va indica poziția corectă pe scaun: înălțimea de la podea, depărtarea de pian și prezența scăunelului mic pentru picioare.
- În al doilea rînd se va indica poziția ideală a mîinii pe claviatură (rotunjită, ca și cînd elevul ar ține o minge de tenis în mînă).
- În al treilea rînd se va trece la indicarea schematică a mișcării de „intrare” sau de „cădere” a brațelor (cu degetul 3 activ) în pian, pe nota *do* central.

În continuare elevul poate face deci *prima sa experiență pianistică elaborată*. Cu toate că rezultatul previzibil este minim, profesorul are datoria să o pregătească cu grijă.

- Mai întîi explică cum trebuie să sune acest *do*: plin, rotund, nu aspru și nici șters. Deci de la început elevul va fi făcut conștient de „răspunderea” pe care o are, acționînd clapa respectivă.
- Apoi se explică faptul că acest sunet „plăcut” și „muzical” poate fi obținut doar printr-o perfectă libertate (degajare) a brațelor, precum și printr-o precizie a idealului sonor anticipativ: sunetul să fie auzit mai întîi interior, și apoi cîntat la pian tot așa de frumos cum a fost auzit în închipuire.

Atacul se va face alternativ cu degetul 3 al ambelor mîini după cum urmează:

Aceste sunete vor fi executate cu brațele în cădere liberă. Desigur că mișcarea va fi stingace, „căderea” brațului va fi aproximativă, iar falangele se vor îndoi. Aceste neajunsuri se vor înlătura în lecțiile următoare.

Pentru moment este necesar ca elevul să simtă nevoia unei calități de sunet și să înțeleagă că pentru realizarea ei va avea nevoie să exerseze cu răbdare aceste prime mișcări de brațe.

4. TEHNICA BRAȚELOR

Conținutul acestei teme îl constituie metodologia predării căderii brațelor în claviatură — condiție esențială a libertății și calității ulterioare a atacului pianistic.

Desigur că mișcarea, legată de efectul sonor calitativ, va fi studiată și fixată timp de multe săptămâni pe un material muzical tot mai complex. Dar explicația incipientă trebuie făcută cu multă grijă, pentru ca elevul să înțeleagă și apoi, pe baza înțelegerii, să exerseze. Noțiunea de exersare, de studiu, este deja necesară, căci, după explicarea „căderilor”, elevul va trebui să repete aceste mișcări acasă. Această „repetare” va pune problema cerințelor ce se impun și va determina o anumită coordonare a mișcărilor în funcție de rezultanta sonoră, precum și o susținută concentrare a atenției. Activitatea pianistică desfășurându-se deocamdată aproape în totalitate în cadrul clasei, profesorul are posibilitatea să-i formeze elevului, încă de la primele exerciții, o exigență ridicată față de ceea ce realizează pianistic.

Dăm un succint îndrumar de bază în predarea „căderilor” în pian:

1. Ridicarea brațului se face încet, din umăr, și nu din cot, cu *poignet*-ul moale și relaxat.
2. Înălțimea de ridicare a mîinii față de tastatură să nu depășească capacul pianului.
3. Căderea brațului se face cu viteza sa naturală datorată gravitației, fără alte impulsuri.
4. În momentul atingerii tastaturii, *poignet*-ul, pînă atunci absolvit de orice sarcină, rămîne fix, pentru a susține tot restul aparatului pianistic, care în această clipă intră într-o relaxare relativă.
5. Încheieturile degetelor trebuie să fie fixe pentru același motiv.

Exercițiul, pe note, va fi cel din lecția anterioară:

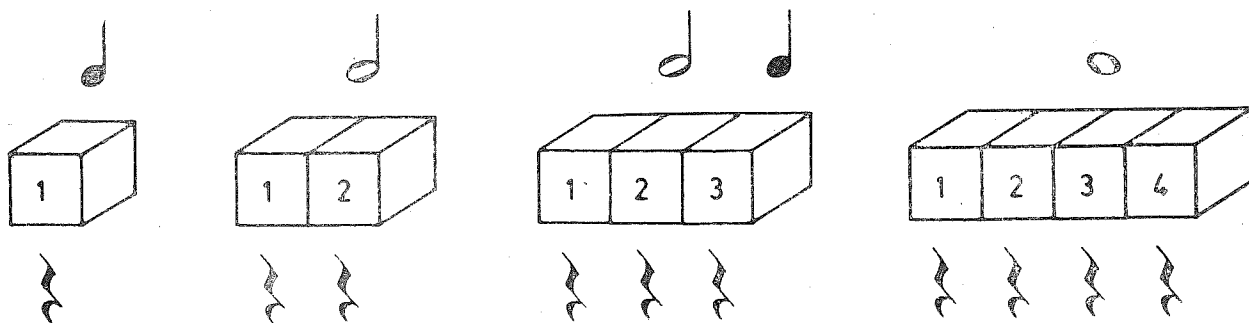
Deocamdată nu apare noțiunea de durată a sunetelor. Atenția elevului se concentrează doar asupra realizării unui sunet frumos, plăcut urechii, care trebuie emis prin mișcări libere, corecte din punct de vedere fiziologic.

5. VALORILE ȘI PAUZELE DE NOTĂ ÎNTREAGĂ, DOIME, PĂTRIME. MĂSURILE DE 2, 3 ȘI 4 TIMPI

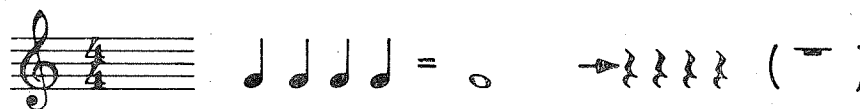
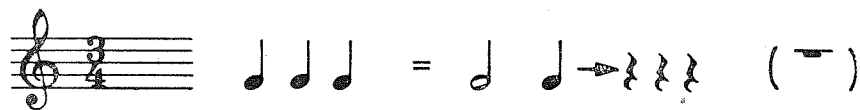
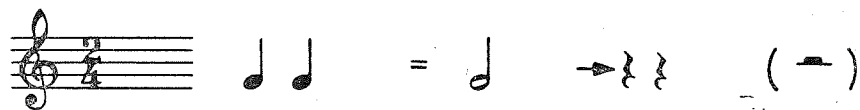
Cu toate că mișcarea de cădere liberă a brațelor în pian se cere îndelung fixată, nu recomandăm prelungirea exagerată a exercițiului pe nota *do* central fără valoare conștientizată și respectată. Pe de o parte, aceasta ar duce la plictiseala elevului, iar pe de altă parte, în lipsa parametrilor metrico-ritmici (și apoi) dinamici), auzul interior al începătorului va rămîne ca un corolar al mișcărilor pianistice care deocamdată îl copleșesc. Așadar, este momentul să fie introduse valorile de note și pauze, ca și măsura.

Profesorul de pian nu se poate baza pe noțiunile de teorie acumulate de elevi la disciplina „Teoria muzicii”, întrucît la instrument, pentru o corectă și profesionistă demarare, este neapărat nevoie de cîteva cunoștințe elementare fără de care școlirea ar bate pasul pe loc. După explicarea acestora, se creează posibilitatea de avansare nestîinjenită în problematica instrumentală.

Valorile notelor și pauzelor se vor explica cu ajutorul următoarei figuri:

Măsurile de 2, 3 și 4 timpi vor fi explicate cu ajutorul următoarei figuri sinoptice:

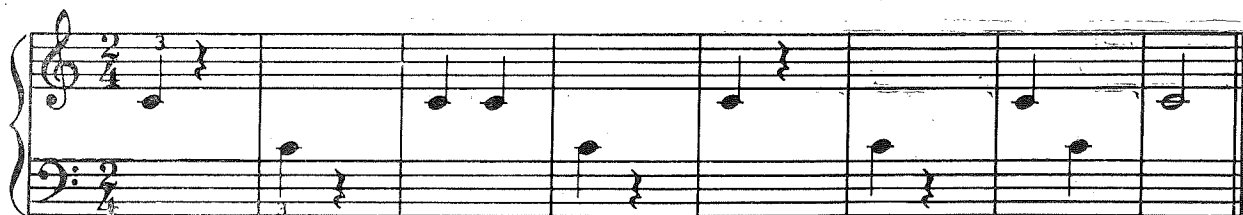
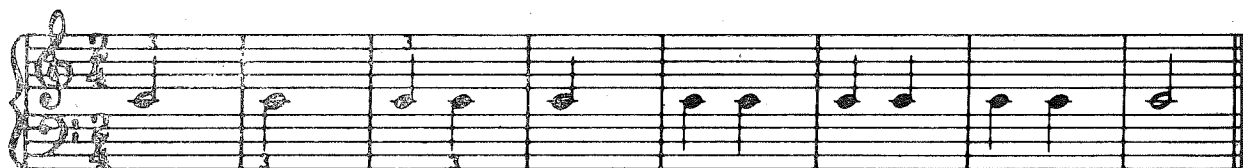
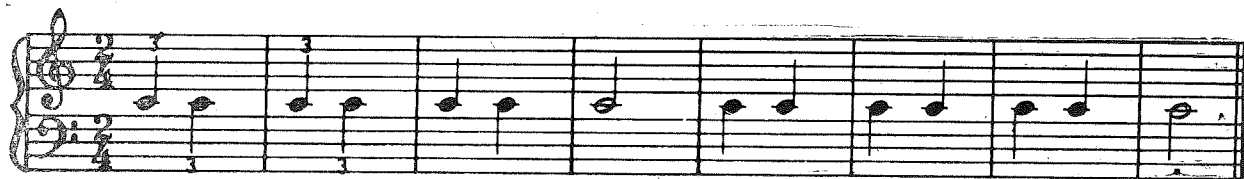

Cifra de sus (2, 3, 4) indică numărul timpilor, iar cifra de jos (4), valoarea fiecărui timp.

Exercițiile de aplicare a noilor cunoștințe vor continua de fapt studiul căderilor de brațe.

numărat: 1 2 1 2 1 2 1 2 1 2

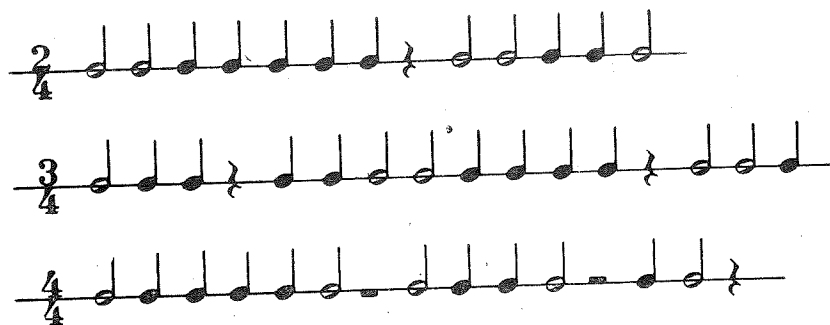

În toate aceste exerciții, deosebit de dificile (întrucât elevul trebuie să fie concentrat simultan asupra citirii notei, asupra efectului sonor pianistic prefigurat, precum și asupra corectei desfășurări a mișcării), profesorul va arăta cu un creion în mîna dreaptă nota ce trebuie citită în continuare, iar cu mîna stîngă va corecta și va dirija mișcarea brațelor și poziția vîrfurilor în momentul căderii acestora. Este interzisă cu desăvîrșire susținerea sau conducerea mîinii elevului. Acesta trebuie să se deprindă a-și coordona singur mișcările, chiar dacă la început ele se vor dovedi stîngace sau incorecte.

6. FIXAREA VALORILOR ȘI MĂSURILOR. „TRANSPORTURI“

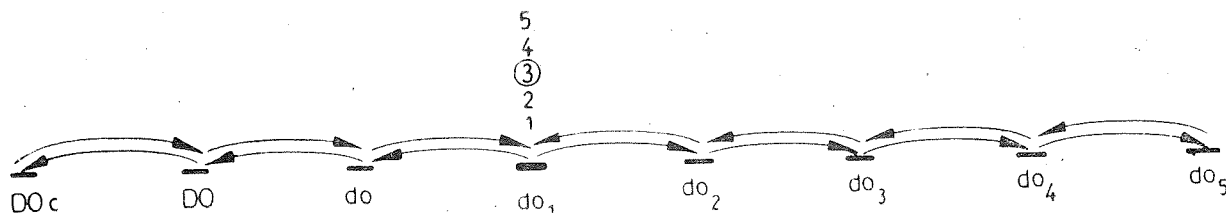
În continuare se vor lucra exercițiile anterior prezentate urmărind corecta citire a ritmului, pregătirea mîinii pentru atac, calitatea sunetului emis, precum și precizia și dezinvoltura mișcărilor de cădere a brațelor.

Este util să se dea elevilor exerciții pentru fixarea valorilor și măsurilor de felul celor următoare. Va trebui ca ei să transcrie valorile de mai jos, trasînd barele de măsură în locurile respective:

După rezolvarea acestor exerciții, profesorul va imagina altele în lecțiile următoare, ca teme pentru acasă, stimulînd astfel interesul elevilor și realizînd o trainică fixare a acestor cunoștințe.

În ideea necesității realizării unei dezinvolturi cît mai timpurii în fața claviaturii, se vor aborda în continuare așa zisele „transporturi”, — căderi de brațe din octavă în octavă pe toate notele *do*. Acest exercițiu nu presupune învățarea semnelor grafice corespunzătoare; se execută cu atenția concentrată asupra calității sonore și asupra naturaleței mișcării. Mișcarea mîinii trebuie să fie asemănătoare unei traiectorii balistice, și nu fragmentată, desfășurîndu-se ca un tot unitar din clipa ridicării brațului pînă în clipa căderii lui pe următoarea clapă. „Transportul” se face pentru ambele mîini la început cu degetul 3, apoi și cu celelalte.

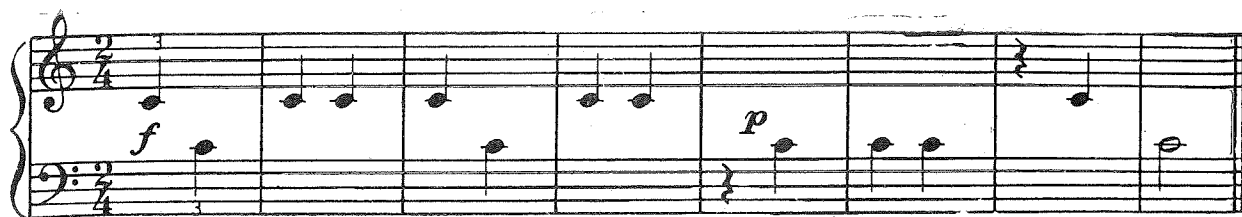

7. NUANȚE (p, mf, f)

„Dezvoltînd auzul, acționăm nemijlocit asupra sunetului; lucrînd la instrument asupra sunetului, luptînd neobosit pentru îmbunătățirea lui, influențăm și perfecționăm și auzul“.

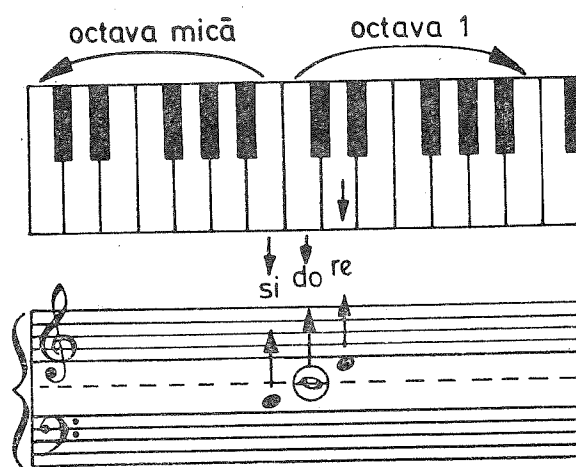
N. G. NEUHAUS

Introducerea nuanțelor în acest moment al evoluției începătorului derivă din necesitatea formării cît mai timpurii a laturilor de bază ale auzului interior. Elevului i se arată că sunetul poate exprima ceva, tot așa ca și în vorbire, numai dacă este cîntat „în șoaptă” (piano), potrivit de tare (mezzo-forte) sau tare (forte), după caz. Exercițiile următoare solicită intens concentrarea atenției începătorului, constituind totodată un considerabil efort psihic pentru acesta. Profesorul va trebui să insiste, cu răbdare, pînă la realizarea unui rezultat pianistic mulțumitor. Se va avea în vedere calitatea sunetului îndeosebi în nuanțele de piano (sunetul să nu fie șters, să aibă o consistență) și de forte (sunetul să nu fie aspru).

8. NOTELE: si, re₁

În continuare se vor aborda simultan notele si și re₁ (care se află în vecinătatea lui do central). Alăturarea semnelor pe portativ se va pune în legătură cu alăturarea tastelor:

Se vor începe exerciții cu notele *si-do-re*, folosind degetele 1-2-3 cu brațele în cădere liberă:

Studii

D.B. (Dumitru Bughici)

D.B.

D.B.

The musical score is written for four hands (two pianists) in 4/4 time. It consists of two systems of staves. The first system has a treble staff (labeled I) and a bass staff (labeled II). The treble staff begins with a forte (*f*) dynamic and contains a series of eighth-note triplets and pairs. The bass staff begins with a mezzo-forte (*mf*) dynamic and contains chords with fingerings (5, 2, 1) and a half note. The second system continues the piece, with the treble staff ending with a double bar line. The bass staff continues with chords and single notes, ending with a double bar line. Fingerings are indicated by numbers 1-5 above or below notes. Dynamics *f* and *mf* are used.

D.B. - Poveste

Hand I

mf

Hand II

p

The musical score is written for two hands, labeled I and II, in a 4/4 time signature. Hand I begins with a mezzo-forte (*mf*) dynamic, while Hand II begins with a piano (*p*) dynamic. The notation includes treble and bass clefs for each hand. Fingerings are indicated by numbers 1 through 5 placed above or below the notes. The score is organized into two systems, each containing a pair of staves. The first system covers measures 1 through 4, and the second system covers measures 5 through 8. The piece ends with a double bar line at the end of the eighth measure.

De asemenea, se va continua exercițiul de „transport” al brațelor pe toate degetele, din octavă în octavă, pe suprafața întregii claviaturi.

9. ARTICULAJUL DIGITAL. MEMORAREA PIESELOR

Folosind aceleași trei sunete *si-do-re*, vom trece la explicarea atacului digital, a articulajului. Constituie o prejudecată ideea de a amâna folosirea degetelor 1 și 5 sub motivul unei „fixări” mai bune a mâinii pe claviatură. De aceea, pe măsură ce se vor înmulți notele învățate, se va epuiza șirul combinațiilor digitale posibile, care se vor folosi după necesitățile formulei pianistice respective.

Atragem atenția asupra importanței metodologiei predării primelor sunete articulate din degete, și anume, asupra obținerii chiar de la început a unui braț relaxat și a unui atac ferm cu vîrfurile activate. De aici înainte, unul din scopurile instrucției va consta în „întărirea” vîrfurilor degetelor și realizarea preciziei atacului acestora. Atenția elevului trebuie să fie orientată asupra momentului atacului, și nu asupra mișcării premergătoare acestuia. Sînt eronate indicațiile unor metode care preconizează ca ridicarea degetului să constituie o mișcare voluntară (eventual numărată, în care la „unu” degetul se ridică, iar la „doi” atacă clapa).

Mișcarea de ridicare este reflexă, și nu trebuie să constituie obiectul atenției începătorului. Ea se realizează în momentul atacului sunetului anterior, asigurînd continuitatea liniei melodice.

Deci atenția elevului este îndreptată asupra degetului care lucrează, nu asupra controlului mișcării celorlalte degete.

Nu trebuie pierdut din vedere faptul că însăși această orientare a atenției asupra mișcării este vremelnică, ea trebuind să fie trecută cît mai repede către periferia conștiinței ca o modalitate de rezolvare a sonorității prefigurate în auzul interior.

Aceste rudimente ale teoriei articulajului vor fi extinse în lecțiile următoare, cînd — pe o arie din ce în ce mai întinsă a claviaturii — se vor urmări precizia atacului, egalitatea de durată și de intensitate, diversitatea dinamică,¹ ca efect al dozării articulajului.

Exerciții

D.B.

D.B.

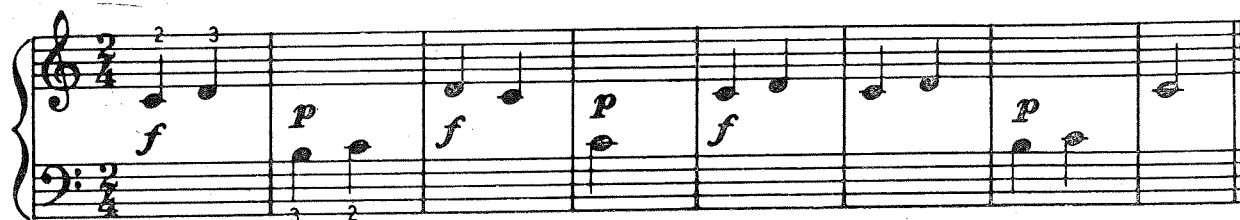
D.B.

D.B.

D.B.

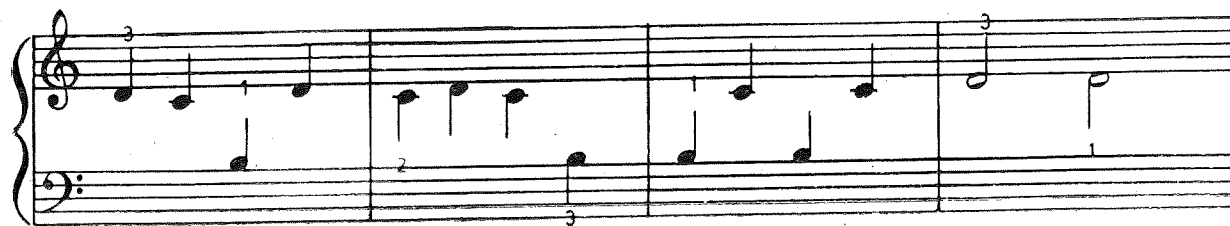
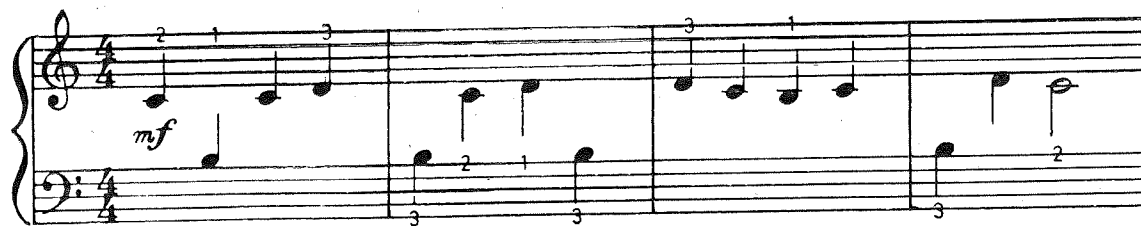
D.B.

D.B. - Mic vals

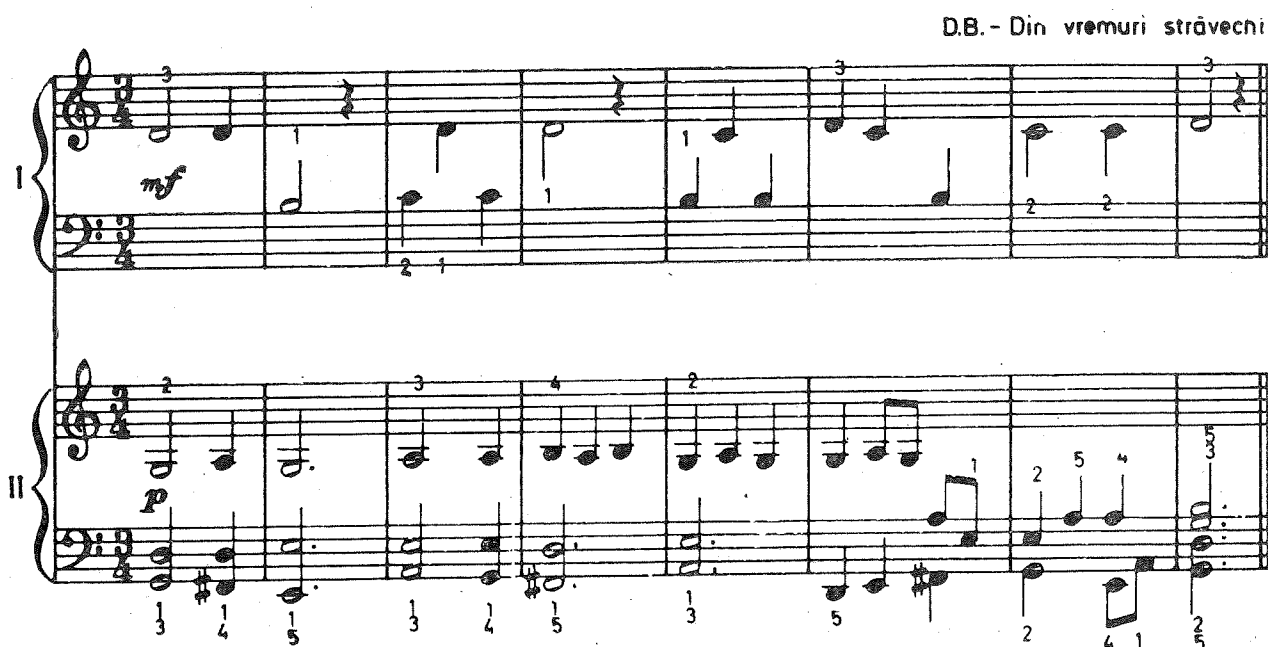

D.B. - Sună ceasul ora patru

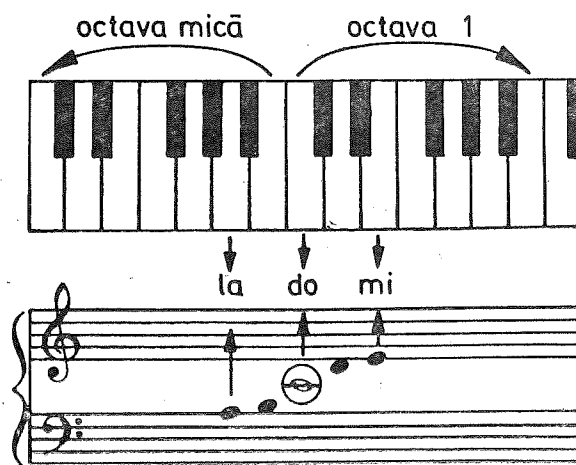

Piesă la patru miini

De cea mai mare importanță în dezvoltarea muzicală și pianistică corectă a începătorului este ca încă din această etapă profesorul să dirijeze în mod sistematic activitatea de memorare spontană ce apare la elevii dotați. Dacă la unii elevi nu apare această tendință, atunci ea trebuie declanșată de către profesor. Nu este vorba numai de formarea treptată a deprinderilor de reținere auditivă și de redare fără text a pieselor la pian, ci de imperativul mult mai important al formării necesității interioare la elev de a se „elibera” de text, după ce l-a cunoscut în toate amănuntele sale, pentru a putea, folosindu-se de această dezinvoltură câștigată, să cînte mai expresiv, cu mai multă siguranță pianistică. Profesorul va solicita deci ca pentru fiecare lecție, începînd cu acest moment, elevul să pregătească un fragment muzical executat din memorie. Desigur, se va avea în vedere gradarea progresivă a sarcinilor de memorare în raport cu înaintarea și cu particularitățile psihosomatice ale fiecărui elev în parte.

10. NOTELE la, mi, SEMNUL LEGATO DE EXPRESIE

După explicațiile de rigoare, se trece la exerciții cuprinzând cele cinci sunete învățate: *la, si, do₁, re₁, mi₁*.

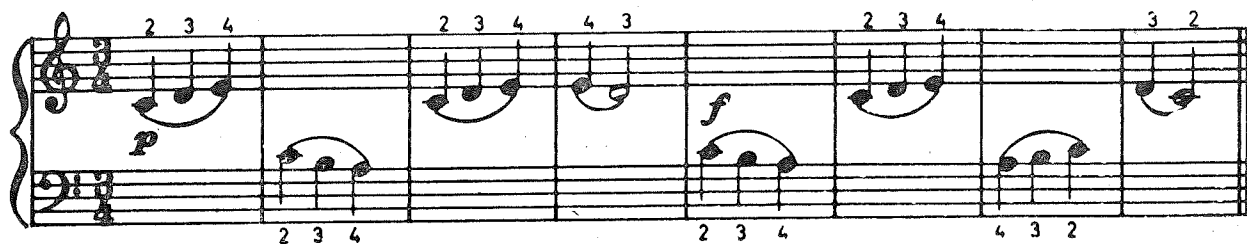
Elevul este atent asupra calității sunetului, asupra nuanței, asupra *egalității de intensitate și de durată*. Acești parametri fundamentali ai discursului muzical vor fi aprofundați în tema următoare.

Dat fiind faptul că pe baza celor cinci sunete învățate pînă acum se pot constitui motive muzicale formînd celule melodico-ritmice distincte, legate între ele prin logica discursului muzical, este necesar să se cunoască semnul legato de expresie. El va fi explicat ca un arc ce unește mai multe sunete alăturate, formînd un grup sonor, tot astfel precum în vorbire, cu ajutorul literelor, se formează cuvintele.

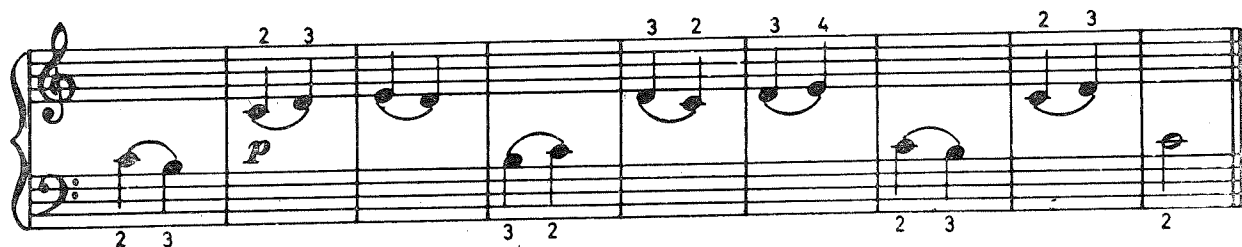
Se va urmări ca în respectarea arcului-legato de expresie să se pună în valoare cazurile respective, explicate ca avînd rolul respirațiilor făcute în vorbire.

Studii

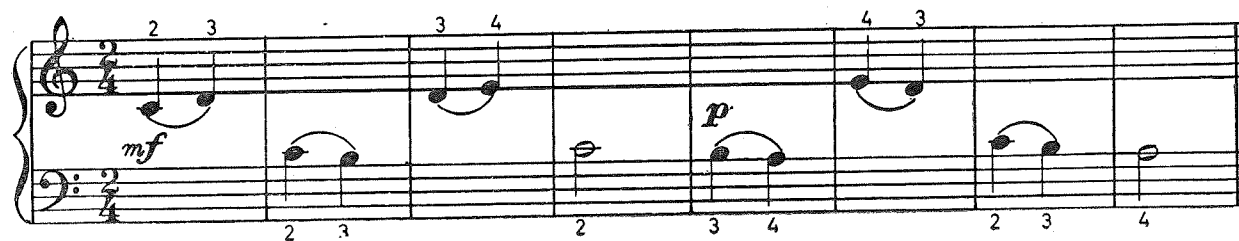
D.B.

D.B.

Cîntec - după M. Cernovodeanu

Leagănul - după M. Cernovodeanu

Piese de expresie

D.B. - Urcăm și coborîm

D.B. - Dialogul mâinilor

D.B. - Înainte și înapoi

Two systems of musical notation for a double bass (D.B.) piece. The first system consists of two staves (treble and bass clef) with a 4/4 time signature. The melody is written in the treble clef, and the bass line is in the bass clef. The piece features dynamic markings *f* (forte) and *p* (piano). Fingerings are indicated by numbers 1-5 above the notes. The second system continues the piece, ending with a double bar line.

D.B. - Vals

Two systems of musical notation for a double bass (D.B.) waltz. The first system consists of two staves (treble and bass clef) with a 3/4 time signature. The melody is written in the treble clef, and the bass line is in the bass clef. The piece features dynamic markings *mf* (mezzo-forte) and *p* (piano). Fingerings are indicated by numbers 1-5 above the notes. The second system continues the piece, ending with a double bar line.

Piesă la patru mîini

D.D. - Cîntec liric

Two systems of musical notation for a double bass (D.D.) piece. The first system consists of two staves (treble and bass clef) with a 4/4 time signature. The melody is written in the treble clef, and the bass line is in the bass clef. The piece features dynamic markings *f* (forte) and *p* (piano). Fingerings are indicated by numbers 1-5 above the notes. The second system continues the piece, ending with a double bar line.

„În primul timp al învățămîntului, nu este recomandabil a lăsa copiii să studieze singuri, fără supraveghere; ei sînt încă prea distrați pentru a se putea controla singuri, așa că strică în cîteva minute ceea ce au fost învățați în trei sferturi de oră”.

FRANÇOIS COUPERIN

Cunoașterea primelor cinci clape conjugate ne permite să trecem la exerciții pentru dezvoltarea unor funcții auditive și motrice elementare. Este vorba în primul rând de *studiul preciziei atacului* și în al doilea rând de cel al *egalității de durată și de intensitate a sunetelor*.

Indiferent de timpul în care se cîntă, atacul degetului care lucrează trebuie să fie la fel de vertiginos.

Profesorul nu va pierde din vedere însă faptul că viteza de atac digital este invers proporțională cu masa miinii elevului, aspect care individualizează preceptul de mai sus la situația concretă (miini subțiri și osoase, sau miini cărnoase cu degete groase).

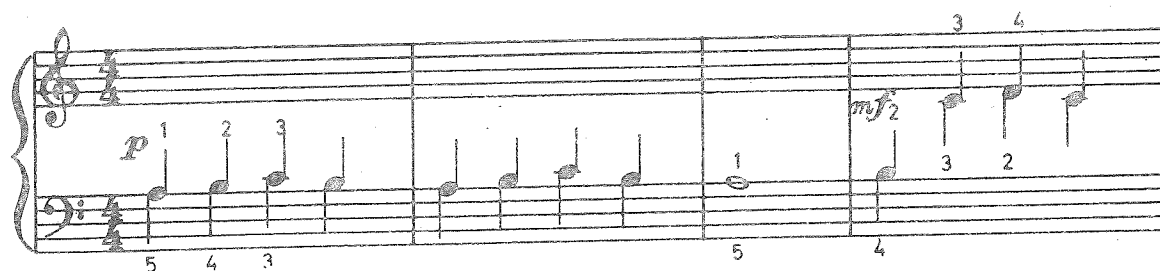
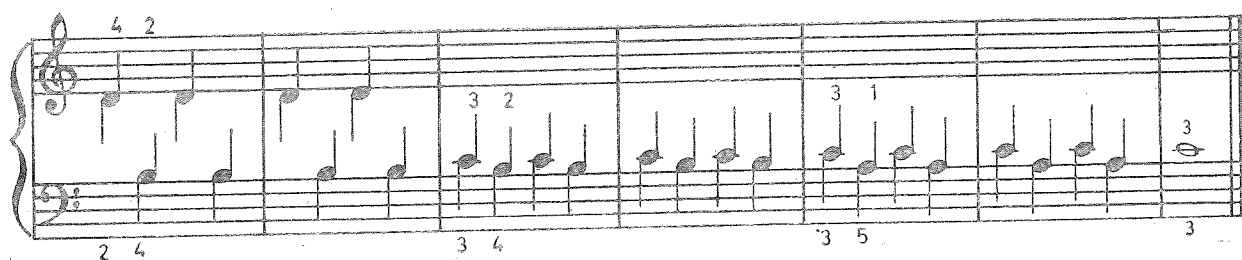
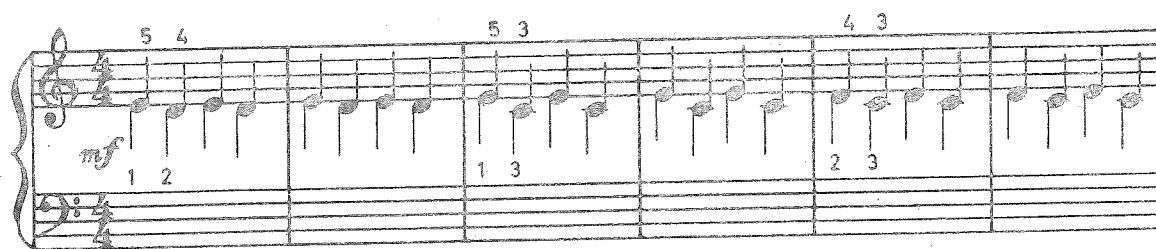
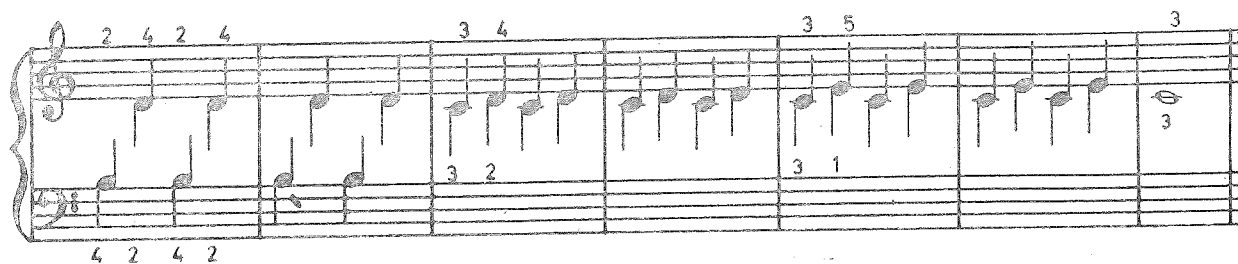
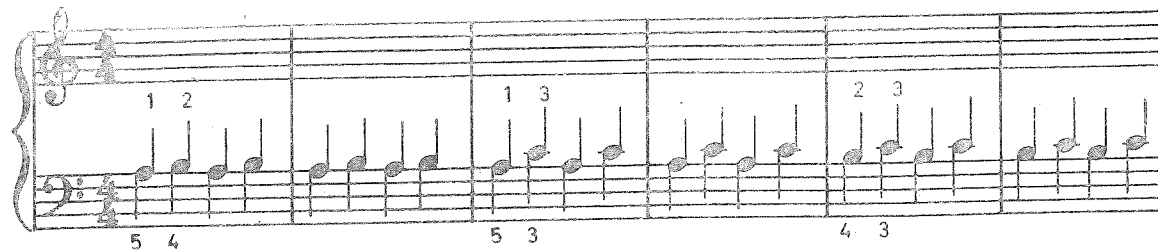
În ceea ce privește studiul asupra egalității, el este de lungă durată, ca și studiul asupra sunetului în general. Acest fapt nu micșorează însă răspunderea profesorului în ceea ce privește primele îndrumări. Din contră, o accentuează.

În primul rînd vom veghea ca elevul să cînte *egal ca durată*, ceea ce în mod curent se rezolvă prin numărul tare. Dar acest număr se poate face mai repede sau mai rar, ceea ce duce nu numai la schimbarea timpului, dar și la inegalitate. De asemenea, numărul nu trebuie să se facă nici în șoaptă (nu constituie astfel un sprijin), dar nici prea tare, fiindcă în acest caz distrage atenția elevului de la însăși realizarea pianistică. Elevul va trebui să-și dirijeze execuția după număr, iar nu numărul după execuție. Numărul trebuie să fie foarte ferm, ca și atacul pianistic.

În al doilea rând, se impune necesitatea realizării *egalității de intensitate* a sunetelor conjuncte. Urmărirea de către elev a celor două dimensiuni ale egalității, demers deosebit de dificil la început, va deveni o regulă fundamentală în execuția pianistică ulterioară.

Această concentrare auditivă asupra unor aspecte ale emisiunii sonore, care ține de cultivarea voinței elevului, sînt în măsură să stimuleze în cel mai înalt grad întreaga activitate instrumentală a acestuia, dîndu-i sensuri și obiective precise.

Exerciții pentru cele cinci degete

D.B. - Joc (a)

D.B. - Joc (b)

5 2 3 1 2 5

5 2 3 1 2 4 5

p *f*

5 4 2 3 3 3 4 3 3 3

4 5 4 3 3 3 4 3 3 3

p *f* *mf*

Piesă la patru miini cu optimi

D.B. - Hai cu noi la joc

5 3 2 4 2

3 4 3 2 1 1

mf

5 4 3 5 4 3

1 3 1 4 5 4 3 5 1 5

mf

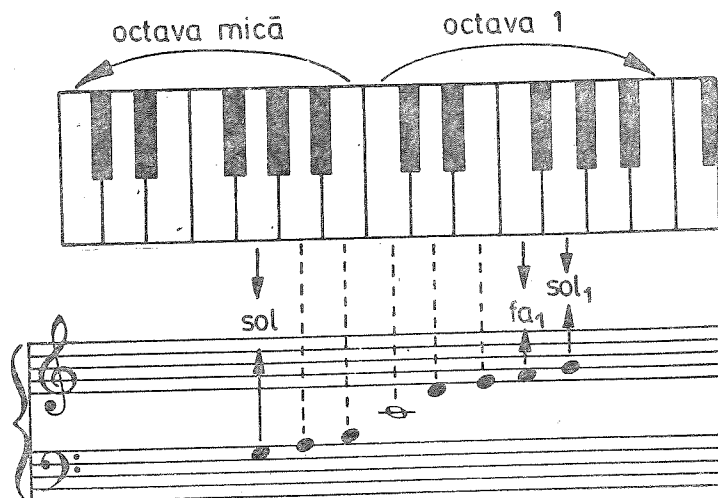
5 3 2 2 2 1

3 4 5

3 1 5 4 3 1 2 3

7 7 7 7 7 7 7 7

12. NOTELE sol, fa₁, sol₁ CRESCENDO, DECRESCENDO

Explicînd poziția notei sol₁ pe portativ, se va fixa legătura dintre cheia sol și nota așezată pe liniuța a doua ce-i poartă numele.

Odată cu conștientizarea de către elev a octavei sol — sol₁, se vor relua exercițiile anterioare de „transport” al brațelor cu cădere pe toate cele cinci degete, de astă dată pe notele sol pe toată claviatura.

La fel se poate proceda și cu celelalte note cunoscute, grăbind astfel atît acomodarea cu întreaga suprafață a claviaturii, cît și fixarea deprinderii de libertate absolută a brațelor în cădere naturală.

Semnele de crescendo (<) și decrescendo (>) se introduc începînd cu această lecție, urmînd ca, folosindu-se de ele, profesorul să acționeze din ce în ce mai eficient în sensul mobilării artistice a auzului interior al elevului. Din acest moment, discursul muzical redat de micul pianist nu va mai fi rectiliniu, devenind sinuos ca dinamică, în funcție de arhitectura frazei muzicale, noțiune ce va fi introdusă în continuare.

Studii

D.B.

DB.

DB.

Piese de expresie

DB.

D.B.

The image shows a musical score for the song "The Rose Tree". It consists of two systems of music, each with a treble and bass staff joined by a brace. The key signature is one flat (B-flat) and the time signature is 4/4. The first system begins with a piano (*p*) dynamic. The melody in the treble staff is marked with fingerings: 1, 2, 3, 2, 1, 4, 3, 2, 1. The bass staff has a whole note chord in the first measure, followed by a half note chord in the second measure, and then a series of eighth notes in the third and fourth measures. The second system begins with a forte (*f*) dynamic. The melody in the treble staff is marked with fingerings: 3, 4, 2, 3, 2, 4, 1, 3. The bass staff has a whole note chord in the first measure, followed by a half note chord in the second measure, and then a series of eighth notes in the third and fourth measures. The score is written on a single page with a white background and black ink.

The musical score for 'The Bird Song' is written on a grand staff with a treble and bass clef. The melody is in the treble clef, and the accompaniment is in the bass clef. The key signature has one flat (B-flat), and the time signature is 4/4. The melody consists of a series of eighth and quarter notes, with a final half note. The accompaniment consists of a series of eighth and quarter notes, with a final half note. The score includes fingerings (1-5) and a dynamic marking of *p* (piano).

D.B.

The musical score for 'The Swan' by Camille Saint-Saëns, measures 1-4. The score is in 3/4 time, key of D major, and features a melody in the right hand and a bass line in the left hand. Dynamics include *mf* and *p*.

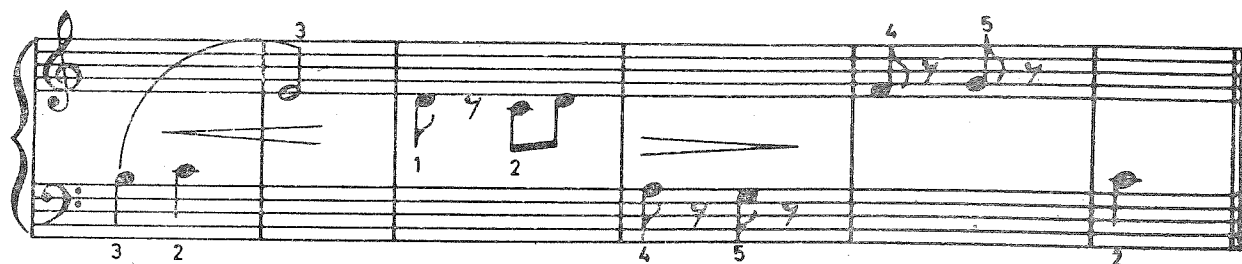
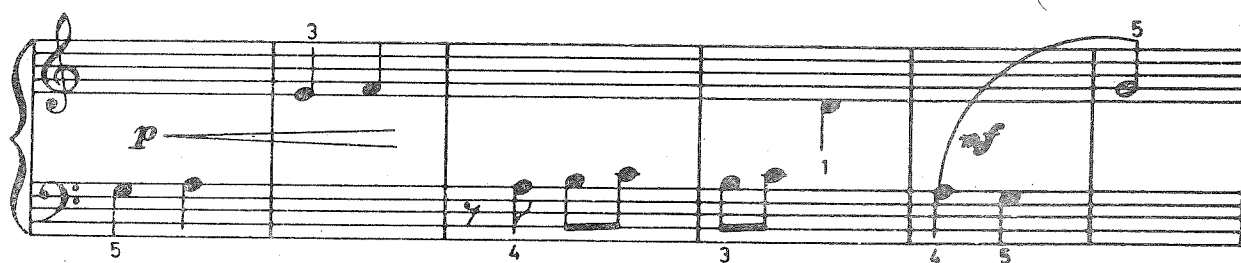
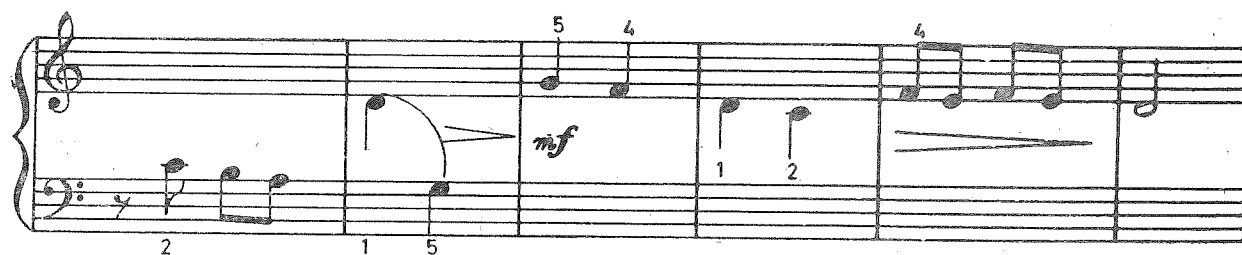
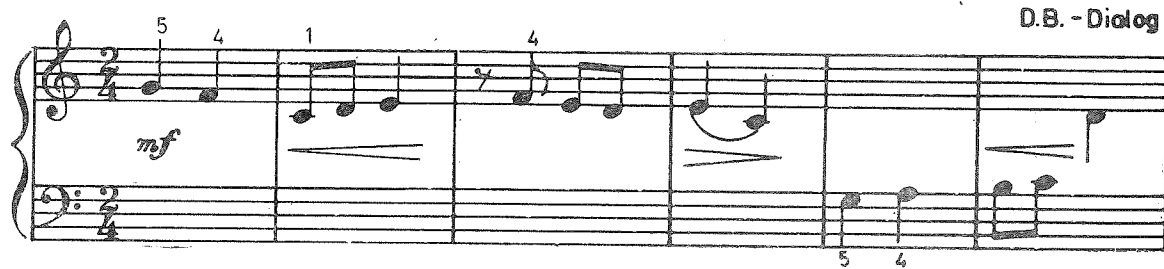
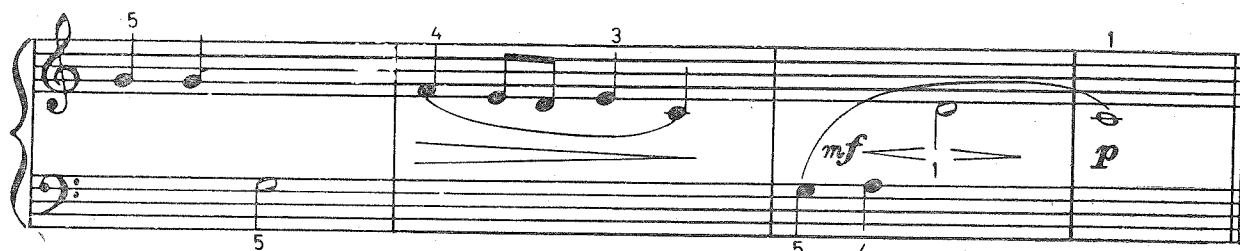
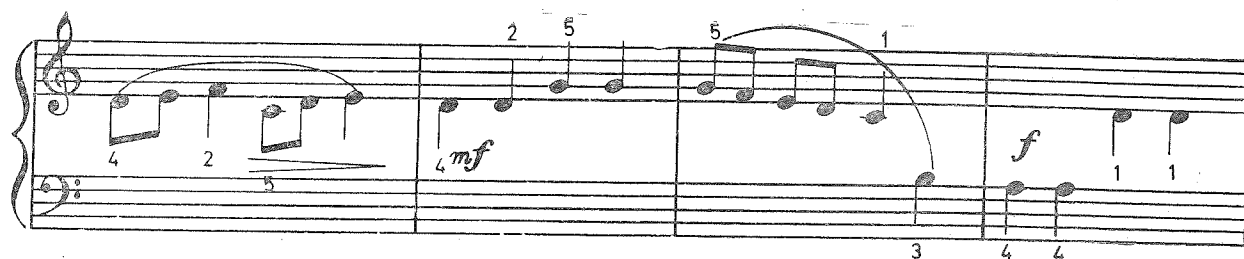
Measure 1: Right hand (RH) starts with a half note D4, followed by a quarter note E4, and a quarter note F#4. Left hand (LH) starts with a half note D3, followed by a quarter note E3, and a quarter note F#3. Dynamics: *mf*.

Measure 2: RH continues with a half note G4, followed by a quarter note A4, and a quarter note B4. LH continues with a half note G3, followed by a quarter note A3, and a quarter note B3. Dynamics: *p*.

Measure 3: RH continues with a half note C5, followed by a quarter note B4, and a quarter note A4. LH continues with a half note C4, followed by a quarter note B3, and a quarter note A3. Dynamics: *mf*.

Measure 4: RH continues with a half note G4, followed by a quarter note F#4, and a quarter note E4. LH continues with a half note G3, followed by a quarter note F#3, and a quarter note E3. Dynamics: *p*.

D.B.

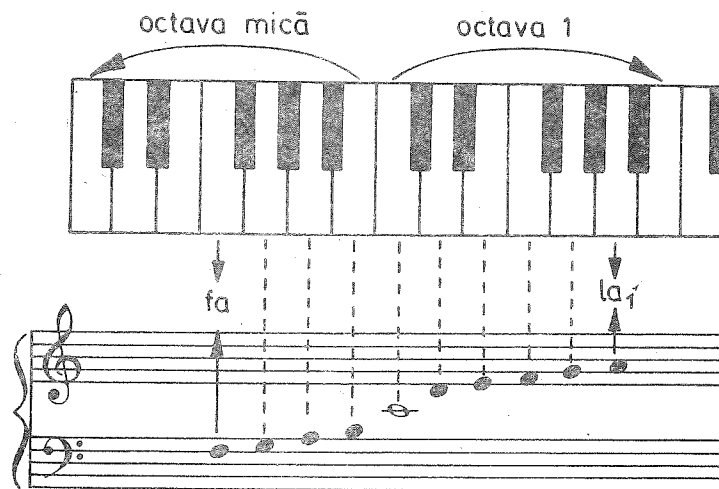

Piesă la patru miini

D.B. - Cîntec vechi

The musical score is written for piano in 4/4 time. It consists of six systems of grand staves. The first system is marked *mf* and includes fingerings 5, 4, 2 in the bass and 5, 4, 3 in the treble. The second system also starts with *mf* and includes fingerings 5, 4, 3, 1, 2 in the treble. The third system includes a *p* dynamic and fingerings 5, 4, 2 in the bass and 4, 5, 2 in the treble. The fourth system includes fingerings 3, 2, 1 in the bass and 3, 2, 1 in the treble. The fifth system includes a *mf* dynamic and fingerings 4, 5, 2, 3, 4 in the bass and 4, 5 in the treble. The sixth system includes fingerings 3, 2, 1, 3, 5, 1 in the bass and 5, 4, 4 in the treble. The piece concludes with a double bar line.

13. NOTELE fa, la₁ FRAZA MUZICALĂ

Explicînd poziția notei fa, se va face legătura între denumirea cheii și nota ce-i poartă numele.

În explicarea noțiunii de frază muzicală, profesorul se va sprijini pe comparația dintre propozițiile vorbirii curente (se vor alege exemple simple și convingătoare) și melodiile de mai jos, în care elevul va trebui să distingă fraza antecedentă de fraza consecventă, recte *întrebarea și răspunsul*. Se va atrage atenția elevului asupra mobilității (sinuozității) dinamice a frazei muzicale, care cuprinde de regulă un punct culminant și unul minim, ce corespunde cu sfîrșitul de frază. Analiza dinamicii frazei trebuie să constituie din acest moment o etapă obligatorie a abordării textelor muzicale cu elevul.

Piese de expresie

Dragoș Alexandrescu - Cîntec

The musical score for 'Cîntec' by Dragoș Alexandrescu is in 3/4 time. It consists of two staves: a treble staff and a bass staff. The music is marked with dynamics *p*, *cresc.*, *mf decresc.*, and *p*. Fingerings are indicated by numbers 1-5.

D.B. - Întrebare răspuns

The musical score for 'D.B. - Întrebare răspuns' is in 4/4 time. It consists of two staves: a treble staff and a bass staff. The music is marked with dynamics *p* and *mf*. Fingerings are indicated by numbers 1-5.

D.B. - Joc de copii (a)

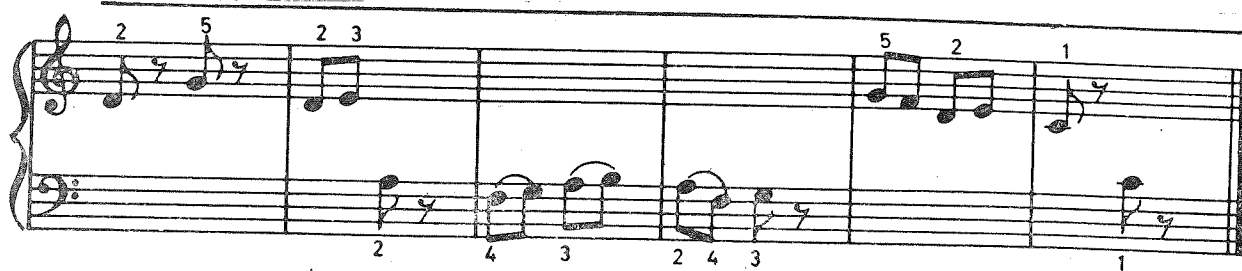
The musical score is for a piece titled 'D.B. - Joc de copii (a)'. It is written for a grand piano (D.B.) in 2/4 time. The key signature has one sharp (F#), indicating D major or B minor. The score consists of two staves: a treble staff and a bass staff. The treble staff contains a melody of eighth notes, with fingerings 4, 2, 3, 5, 4, 3, 4, 3, 1, and 4 indicated above the notes. The bass staff begins with a piano (p) dynamic marking and contains a single eighth note in the first measure, followed by rests. A small '5' is written below the bass staff at the end of the piece.

The first system of the musical score for 'The Bird Song' consists of two staves. The upper staff is in treble clef and contains a melody of eighth notes: G4, A4, B4, A4, G4, F#4, E4, D4. The lower staff is in bass clef and contains a bass line of eighth notes: C3, D3, E3, F3, G3, A3, B3, C4. Fingering numbers are placed above and below the notes: 3 and 1 above the first two notes of the upper staff, and 2 and 4 below the first two notes of the lower staff. A fermata is placed over the final note of the upper staff.

D.B.- Joc de copii (b)

întrebare

răspuns

Piesă la patru mâini

D.B.- Cîntec solemn

14. ALT MOD DE SCRIERE A NOTELOR și re₁ LEGATO CA MODALITATE DE ATAC

Este absolut necesar ca începătorul să poată deosebi noțiunea de *legato de expresie* de cea de *legato ca modalitate de atac* opusă *staccato*-ului.

A cînta legato din punct de vedere tehnic înseamnă cu totul altceva decît a cînta o frază legato (adică a o cînta unitar, respectînd eventualul arc de expresie), și anume:

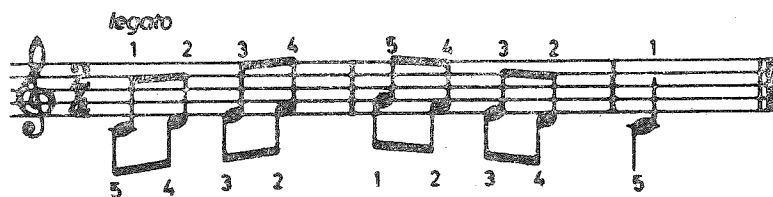
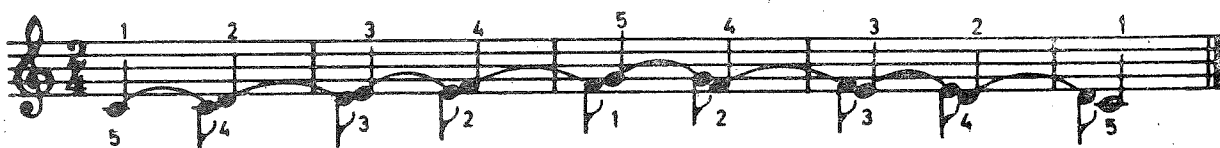
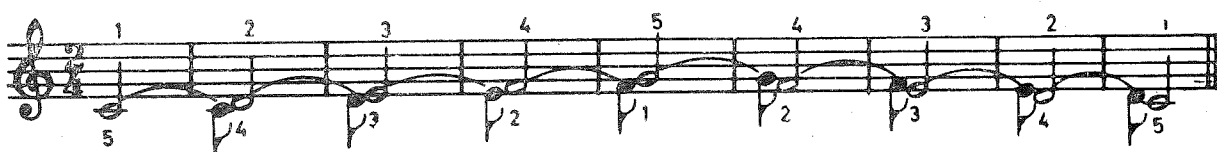
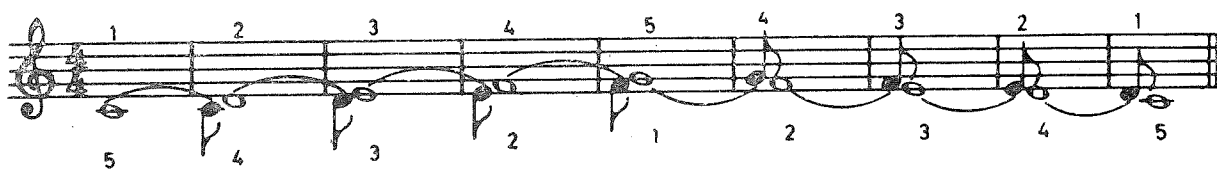
- a prelungi durata sunetelor antecedente spre cele consecvente, deci ca sunetele să fie continuate unul în altul fără întreruperi;
- a micșora pe cît posibil percuția propriu-zisă din atacul fiecărui sunet.

Prima condiție asigură realizarea unui *poco legato*, suficient în acest moment al școlirii, și se realizează cu degete active.

A doua, pe care o vom aborda mai tîrziu, fiind mai pretențioasă, asigură realizarea unui legato de cantilenă și se realizează printr-un articulaj intern (înfundarea clapei de la nivelul ei).

Pentru realizarea unui *poco legato* vom începe prin cîteva exerciții speciale. Elevul va prelungi sunetele antecedente, care vor suna pentru puțin timp împreună cu cele consecvente, olosind un atac digital precis și calitativ. În acest fel se va deprinde să lege efectiv un sunet de altul.

Exerciții

Dar legato-ul nu poate fi conceput în afara mișcărilor de pronație și de supinație, care favorizează trecerea greutateii mîinii treptat de pe un deget pe altul. În legătură cu executarea acestor mișcări, profesorul va veghea ca elevul să nu cadă în două extreme la fel de neavenite: imobilitatea brațului din cot sau executarea acestor mișcări ca scop în sine, pierzînd astfel de sub control efectul sonor, ca și însăși modalitatea de atac legato.

În continuare se trece la aplicarea principiului studiat în următoarele piese:

Piese de expresie

D.B.

The musical score for 'The Swan' by Camille Saint-Saëns is presented in a single system. The upper staff is in treble clef and the lower staff is in bass clef. The key signature is one flat (B-flat). The tempo is marked 'Allegretto'. The score is divided into two sections: a piano (*p*) section and a mezzo-forte (*mf*) section. The piano section begins with a treble staff playing a melody of eighth notes (G4, A4, Bb4, C5, Bb4, A4, G4) and a bass staff playing a supporting line of eighth notes (F3, E3, D3, C3, B2, A2, G2). The mezzo-forte section begins with a treble staff playing a melody of eighth notes (G4, A4, Bb4, C5, Bb4, A4, G4) and a bass staff playing a supporting line of eighth notes (F3, E3, D3, C3, B2, A2, G2). The score concludes with a double bar line.

D.E.

răspuns plus lărgirea frazei a 2-a

Handwritten musical score for 'The Rose Tree'. The score is written on a grand staff with a treble and bass clef. The key signature has one flat (B-flat). The tempo is marked 'Andante' and the dynamics are 'mf' (mezzo-forte). The melody is in the treble clef, and the bass line is in the bass clef. The score consists of five measures. The first measure has a treble note (G4) and a bass note (F3). The second measure has a treble note (A4) and a bass note (G3). The third measure has a treble note (B4) and a bass note (A3). The fourth measure has a treble note (C5) and a bass note (B3). The fifth measure has a treble note (D5) and a bass note (C3). The score is written on a single page with a large margin.

D.B.

First system of musical notation for D.B. in 2/4 time. The melody in the treble clef starts with a half note G4, followed by a quarter note A4, a quarter note B4, and a half note C5. The bass clef accompaniment starts with a half note G3, followed by a quarter note A3, a quarter note B3, and a half note C4. Fingerings are indicated above and below notes. The dynamic *mf* is marked at the beginning.

D.B.

Second system of musical notation for D.B. in 3/4 time. The melody in the treble clef starts with a half note G4, followed by a quarter note A4, a quarter note B4, and a half note C5. The bass clef accompaniment starts with a half note G3, followed by a quarter note A3, a quarter note B3, and a half note C4. Fingerings are indicated above and below notes. The dynamic *p* is marked at the beginning, and *mf* is marked later in the system.

Piesă la patru mâini

D.B. - Corai

I

II

p

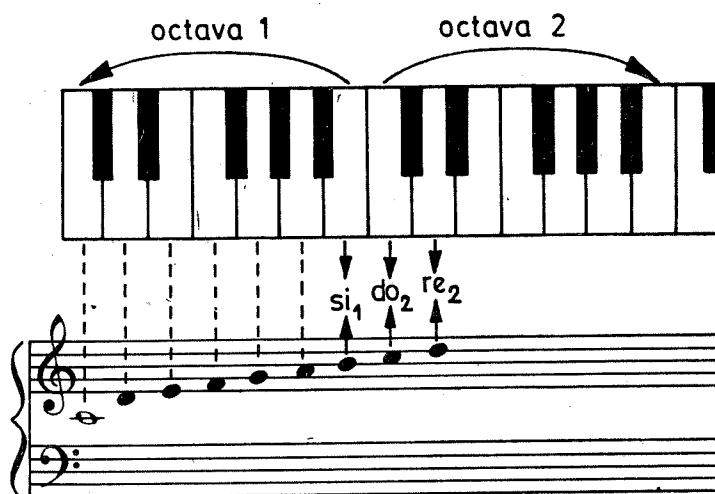
p

Modalitatea de atac *poco legato*, odată abordată, va rămâne în atenția profesorului în sensul perfecționării și șlefuirii ei. Astfel, în interpretarea pieselor următoare se va urmări diferențierea clară între atacul *non legato* (articulajul ferm de parlatură) și cel *poco legato* învățat; desigur, respectând sensul expresiv al discursului muzical.

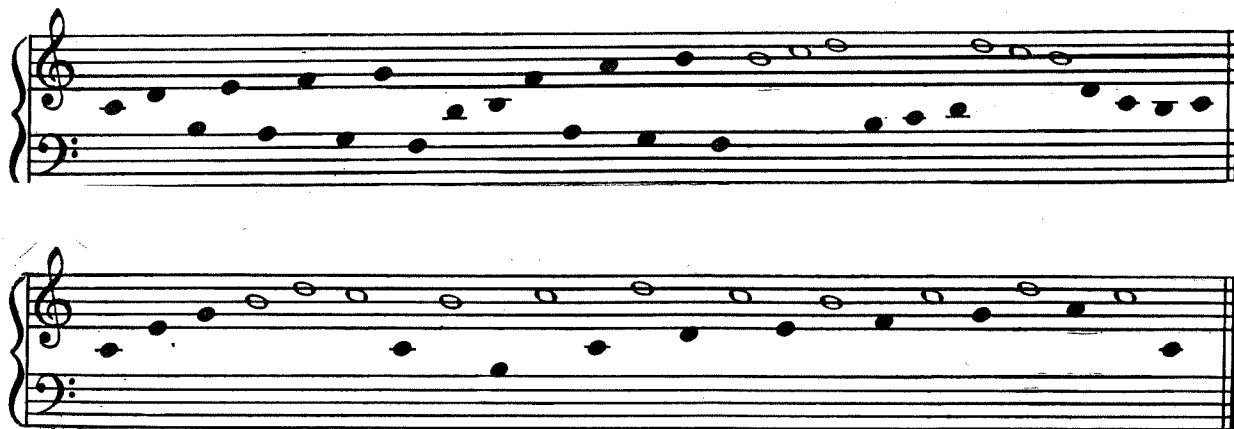
În permanență se va urmări calitatea și expresia sonorității emise. Solicităm acest lucru deoarece în practica curentă există adesea obișnuința de a atribui mișcărilor tehnice ale elevului o importanță mai mare decât a însăși finalității lor, și anume, a efectului sonor expresiv și calitativ.

15. NOTELE si_1 , do_2 , re_2 . ANACRUZA, ATACUL SIMULTAN AL MÎINILOR

Exerciții pentru localizarea notelor noi

Exercițiile următoare devin absolut necesare în acest moment al evoluției pianistice a elevului, dat fiind faptul că orientarea mai operativă în claviatură este tot mai mult solicitată. Exercițiile acestea, ca și următoarele de același fel, vor fi rezolvate atât prin denumirea verbală a semnelor grafice, cât și prin sunarea tastelor respective cu degetul 3, folosind ambele mîini (în funcție de registru). Se va porni din timpouri foarte lente (valorile sînt *ad libitum*) și treptat se va ajunge la o succesiune mai rapidă a sunetelor.

În mod deliberat, în prima parte a metodei elevul nu a avut de executat două sunete în mod simultan cu cele două mîini. Momentul apariției simultaneității de atac a mîinilor a trebuit pregătit îndelung, exersînd, gradual, capacitatea elevului de a-și putea controla în mod conștient atacul fiecărei mîini în parte.

În primele piese au fost evitate simultaneități prea dese, în scopul de a lăsa timp suficient profesorului pentru rezolvarea corectă a acestei noi probleme tehnice. Avertizăm cu această ocazie asupra necesi-

tății efectuării de către elev a unui considerabil efort auditiv, în sensul dobândirii unor capacități elementare de distribuire a atenției. Obiectivele principale ale studiului vor fi: realizarea simultaneității perfecte a sunetelor și obținerea controlului asupra dinamicii acestora.

Piese de expresie

D.B.

D.B. - Vals

D.B.

Piesă la patru mîini

First system of a musical score. It consists of two staves. The upper staff has a treble clef and contains a melodic line with notes and fingerings (3, 5, 5, 1, 5, 1, 2). The lower staff has a bass clef and contains a bass line with notes and fingerings (5, 3, 2, 3, 2, 5). A *mf* dynamic marking is present in the first measure of the lower staff. The system is divided into three measures.

Second system of a musical score. It consists of two staves. The upper staff has a treble clef and contains a melodic line with notes and fingerings (5, 3, 2, 5, 4, 3, 2, 1, 2, 1, 2, 4). The lower staff has a bass clef and contains a bass line with notes and fingerings (4, 2, 3, 1, 3, 4, 1, 4). A *p* dynamic marking is present in the first measure of the lower staff, and a *mf* dynamic marking is present in the second measure of the lower staff. The system is divided into four measures.

Third system of a musical score. It consists of two staves. The upper staff has a treble clef and contains a melodic line with notes and fingerings (5, 3, 3, 2). The lower staff has a bass clef and contains a bass line with notes and fingerings (3, 5, 3, 2, 5). A *mf* dynamic marking is present in the second measure of the lower staff, and a *f* dynamic marking is present in the third measure of the lower staff. The system is divided into four measures.

16. DOIMEA CU PUNCT, PĂTRIMEA CU PUNCT, PAUZELE LOR.
TERMENI DE EXPRESIE

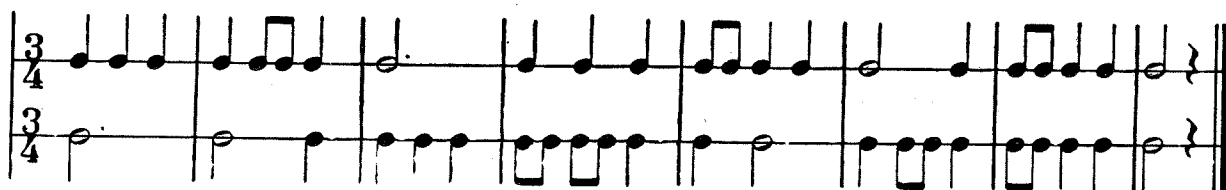
$$\text{D.} = \text{♩} \quad \text{♩} = \text{♩} \quad \text{♩} = \text{♩} \quad \text{♩} = \text{♩}$$

$$\text{D.} = \text{♩} \quad \text{♩} = \text{♩} \quad \text{♩} = \text{♩} \quad \text{♩} = \text{♩}$$

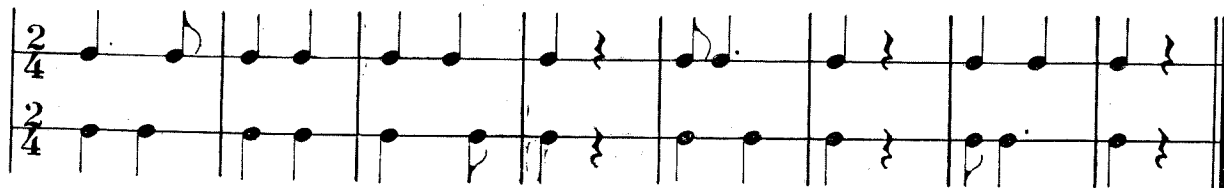
Adăugînd aceste două noi valori cunoștințelor acumulate de elev, avem obligația să le corelăm cu valorile învățate pînă acum, pentru a le putea fixa mai bine.

De altfel, exercițiile următoare au ca scop tocmai această cerință:

M. Cernovodeanu

M. Cernovodeanu

Introducerea termenilor de expresie (de caracter) la începutul pieselor va fi explicată elevului. Pentru a da viață compoziției trebuie să-i conferim caracterul indicat de către compozitor, care poate fi mai trist sau mai vesel, mai calm sau mai jucăuș. De aceea, trebuie să respectăm aceste indicații.

Pentru început introducem numai câțiva termeni de expresie, suficienți în acest stadiu. Pe parcurs ei vor fi suplimentați progresiv pe măsură ce vor apare inserați la începutul pieselor noi studiate:

cantabile=cantabil

espressivo(espress)=expresiv

dolce=dulce, cu blindețe

grazioso=grațios

scherzando=glumind, jucăuș

pesante=apăsător, greoi

Piese de expresie

Dolce

D.B

D.B. - Ecoul

First system of a musical score. The treble clef staff contains a melody with notes G4, A4, B4, C5, and D5, with fingerings 1, 5, 3, 17, 3, and 1. The bass clef staff contains a bass line with notes G3, A3, B3, C4, and D4, with fingerings 1, 5, 1, 3, 3, 1, 2, and 3. Dynamics *p* and *f* are indicated. A slur connects the first two measures of the bass line.

Scherzando

D.B.

Second system of a musical score. The treble clef staff contains a melody with notes G4, A4, B4, C5, and D5, with fingerings 2, 5, 2, 1, 3, 1, 5, and 3. The bass clef staff contains a bass line with notes G3, A3, B3, C4, and D4, with fingerings 2, 1, 2, 2, 3, 5, 2, and 1. Dynamics *mf* and *f* are indicated. A slur connects the last two measures of the bass line.

Third system of a musical score. The treble clef staff contains a melody with notes G4, A4, B4, C5, and D5, with fingerings 2, 3, 4, 5, 1, 5, 3, and 4, 3, 1. The bass clef staff contains a bass line with notes G3, A3, B3, C4, and D4, with fingerings 4, 2, 5, 4, 2, and 3. Dynamics *mf* is indicated. A slur connects the first two measures of the bass line.

Fourth system of a musical score. The treble clef staff contains a melody with notes G4, A4, B4, C5, and D5, with fingerings 2, 4, 4, 1, 5, 4, 2, and 4. The bass clef staff contains a bass line with notes G3, A3, B3, C4, and D4, with fingerings 1, 4, 5, 5, 2, 1, 5, and 2. Dynamics *mf* is indicated.

M. Cernovodeanu - Fiecare pentru ei

Fifth system of a musical score. The treble clef staff contains a melody with notes G4, A4, B4, C5, and D5, with fingerings 5, 2, 5, and 5. The bass clef staff contains a bass line with notes G3, A3, B3, C4, and D4, with fingerings 1, 4, 1, and 1. Dynamics *legato* is indicated. A slur connects the first two measures of the bass line.

Sixth system of a musical score. The treble clef staff contains a melody with notes G4, A4, B4, C5, and D5, with fingerings 4, 1, and 1. The bass clef staff contains a bass line with notes G3, A3, B3, C4, and D4, with fingerings 3, 4, and 5. Dynamics *legato* is indicated. A slur connects the first two measures of the bass line.

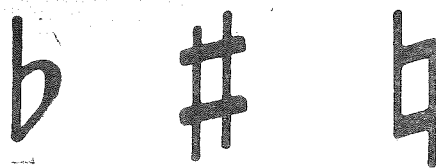
Plesă a patru mîini

Grazioso

D.B. - Urcăm și coborim

The musical score is written for two pianos, labeled I and II. It is in 2/4 time and marked 'Grazioso'. The key signature has one flat (B-flat). The score consists of six systems of staves. The first system shows the beginning of the piece with a treble clef in the right hand and a bass clef in the left hand. The second system shows the continuation of the melody in the right hand and the accompaniment in the left hand. The third system shows a change in dynamics to 'f' in the right hand and 'p' in the left hand. The fourth system shows a change in dynamics to 'f' in the right hand and 'p' in the left hand. The fifth system shows a change in dynamics to 'p' in the right hand and 'p' in the left hand. The sixth system shows the end of the piece with a final cadence in the right hand and a final cadence in the left hand.

17. ALTERAȚII: BEMOLUL, DIEZUL ȘI BECARUL

Pentru a putea preda aceste noțiuni elevului, este necesar ca mai întâi să se explice alcătuirea claviaturii din tonuri și semitonuri. Se va arăta în continuare că *bemolul* coboară înălțimea unei note cu un semiton; *diezul* îi ridică înălțimea cu un semiton, iar *becarul* desființează efectul bemolului și diezului, revenind la înălțimea naturală a notei.

Alterările apărute într-o măsură rămân valabile pentru toate notele de înălțimea respectivă din cadrul acelei măsuri.

Exercițiile următoare vor putea fixa corespunzător aceste noțiuni și, prin solicitarea sporită a atenției, vor contribui la dezvoltarea priceperii de orientare vizuală în text.

Exerciții

Piese de expresie

Luci, Soare - după M. Cernovodeanu

2/4

mf *p*

Toconelele - după M. Cernovodeanu

4/4

mf

Toconelele - după M. Cernovodeanu

4/4

mf

Plimbare - după M. Cernovodeanu

4/4

Plimbare - după M. Cernovodeanu

4/4

Dolce

D.B.

întrebare

răspuns

First system of a musical score in 4/4 time. The treble clef staff contains a melodic line with notes G4, A4, B4, C5, B4, A4, G4, and F#4. Fingering numbers 2, 4, 3, 5, 3, 2 are written above the notes. The bass clef staff contains a bass line with notes G3, F#3, E3, D3, C3, B2, A2, and G2. Fingering numbers 2, 3, 4, 1 are written below the notes. The dynamic marking *mf dolce* is present.

Second system of the musical score. The treble clef staff continues the melodic line with notes G4, A4, B4, C5, B4, A4, G4, and F#4. Fingering numbers 5, 3, 3 are written above the notes. The bass clef staff contains a bass line with notes G3, F#3, E3, D3, C3, B2, A2, and G2. Fingering numbers 3, 2, 5, 5, 3, 3, 2 are written below the notes.

Espressivo

D.B.

Third system of the musical score in 3/4 time. The treble clef staff contains a melodic line with notes G4, A4, B4, C5, B4, A4, G4, and F#4. Fingering numbers 4, 3, 2, 1 are written above the notes. The bass clef staff contains a bass line with notes G3, F#3, E3, D3, C3, B2, A2, and G2. Fingering numbers 5, 4, 3, 3, 2, 1 are written below the notes. The dynamic marking *p* is present.

Fourth system of the musical score. The treble clef staff continues the melodic line with notes G4, A4, B4, C5, B4, A4, G4, and F#4. Fingering numbers 4, 4, 3, 5 are written above the notes. The bass clef staff contains a bass line with notes G3, F#3, E3, D3, C3, B2, A2, and G2. Fingering numbers 4, 4, 5, 2, 3, 5, 1, 3 are written below the notes.

Fifth system of the musical score. The treble clef staff contains a melodic line with notes G4, A4, B4, C5, B4, A4, G4, and F#4. Fingering numbers 4, 3, 3, 1, 2, 4, 5, 4 are written above the notes. The bass clef staff contains a bass line with notes G3, F#3, E3, D3, C3, B2, A2, and G2. Fingering numbers 5, 3, 2, 1, 5, 2 are written below the notes. The dynamic marking *f* is present.

Moderato

Myriam Marbe - Pe pajiste

First system: Treble clef, 4/4 time. Treble staff has a melodic line with a slur over measures 1-4, marked with fingerings 4, 3, 4, 5, 2. Bass staff has a bass line with a slur over measures 1-4, marked with fingerings 2, 4. Dynamics include *mf* and *f*.
Second system: Treble clef, 4/4 time. Treble staff has a melodic line with a slur over measures 1-4, marked with fingerings 3, 3, 4, 5, 4. Bass staff has a bass line with a slur over measures 1-4, marked with fingerings 2, 2. Dynamics include *cresc.* and *f*.
Third system: Treble clef, 4/4 time. Treble staff has a melodic line with a slur over measures 1-4, marked with fingerings 4, 2, 2. Bass staff has a bass line with a slur over measures 1-4, marked with fingerings 4, 5. Dynamics include *mf*.

Allegro

Myriam Marbe - Voinicel

First system: Treble clef, 4/4 time. Treble staff has a melodic line with a slur over measures 1-4, marked with fingerings 2, 2. Bass staff has a bass line with a slur over measures 1-4, marked with fingerings 2, 1, 2. Dynamics include *f*.
Second system: Treble clef, 4/4 time. Treble staff has a melodic line with a slur over measures 1-4, marked with fingerings 2, 2, 2, 5. Bass staff has a bass line with a slur over measures 1-4, marked with fingerings 2, 4, 2.

2 1 2

2 4

sf

Piesă la patru mâini

Cantabile D.B. - Vals

4 5 3

p

2 1 3 1

p

5 4 2 5 5 1 5

7 7 7 7 7 7 7

3 1 5 4 3 4 1 2

mf

3 2

3 2 5 4

mf

2 5 1 4

7 7 7 7 7 7 7

The first system shows a piano exercise with fingerings 5, 4, 3, 1 in the right hand and 1, 2, 3, 5 in the left hand. The second system includes a *mf* dynamic marking and fingerings 4, 2, 1 in the right hand and 2, 1, 7, 7, 7, 7 in the left hand. The third system includes a *p* dynamic marking and fingerings 2, 3, 1, 5, 4 in the right hand and 4, 3, 4, 1, 2 in the left hand. The fourth system includes a *p* dynamic marking and fingerings 2, 4 in the right hand and 4, 1, 2, 2, 2, 7, 7, 7, 7 in the left hand.

18. NOTELE mi, re, do. CLAPE REPETATE

The diagram illustrates the notes do, re, mi on a piano keyboard. It shows two octaves: 'octava mică' (small octave) and 'octava 1' (first octave). The notes do, re, mi are indicated on the keyboard and on a musical staff below it.

Exerciții pentru localizarea notelor noi

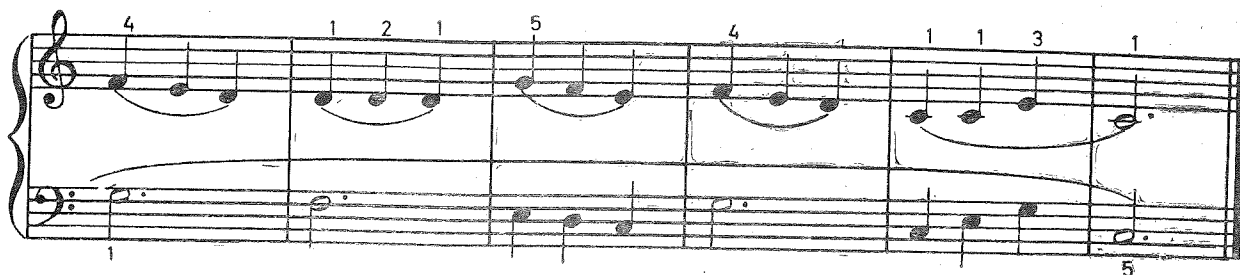

În explicarea schimbării degetelor pe o clapă repetată, profesorul va avea în vedere suplețea încheieturii *poignet-ului*, fermitatea atacului, egalitatea de durată și de intensitate a sunetelor, precum și calitatea sonoră. De altfel, fiecare formulă tehnică nouă nu trebuie prezentată elevului ca o noutate în sine, ci ca o altă modalitate prin care urmează să realizeze anumite sonorități, totdeauna calitative. Solicitățile de ordin fiziologic vor fi adresate elevului astfel încât acesta să le aprecieze ca soluții către atingerea unui anumit ideal sonor.

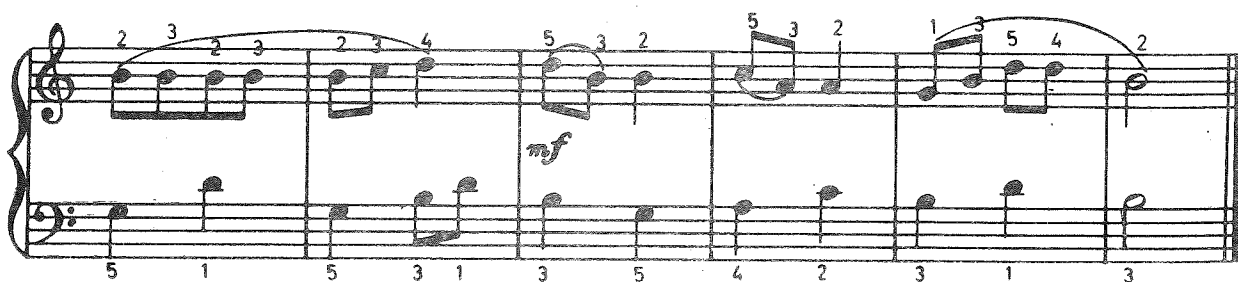
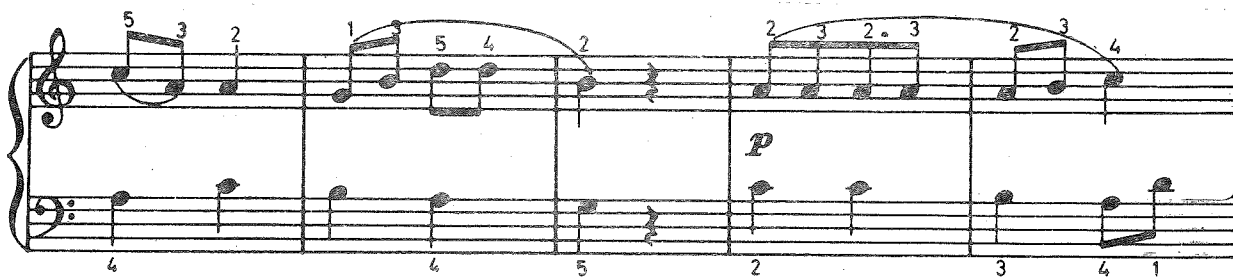
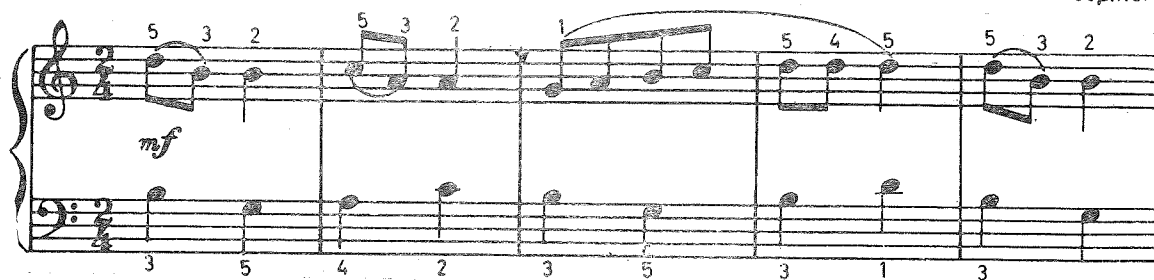
Exerciții cu clape repetate

după M. Czerny

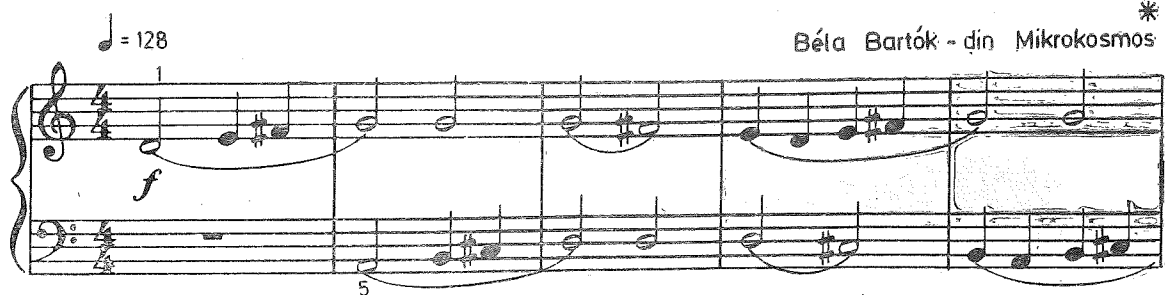

Cîntec din folclorul copiilor

Piese de expresie

* Béla Bartók - din Mikrokosmos

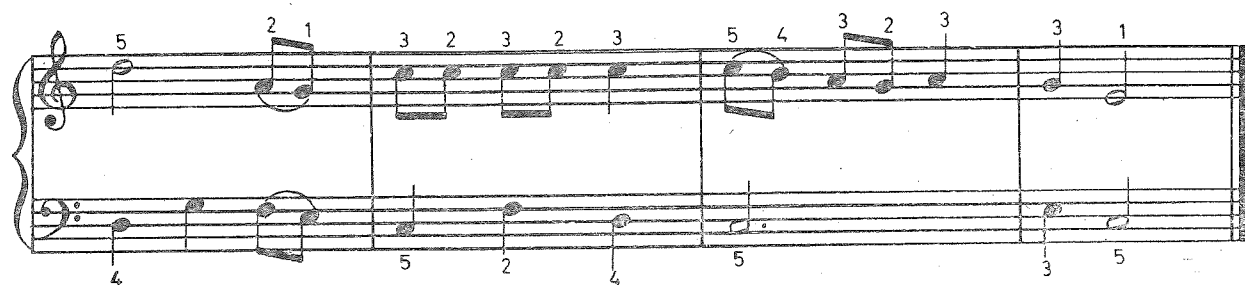
*) Piese selectate din Mikrokosmos de Béla Bartók sint redate păstrînd digitația originală a autorului.

Grazioso

D.B.

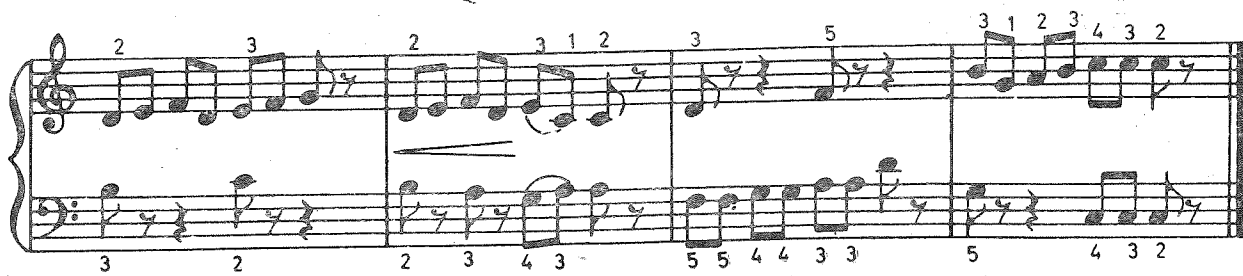
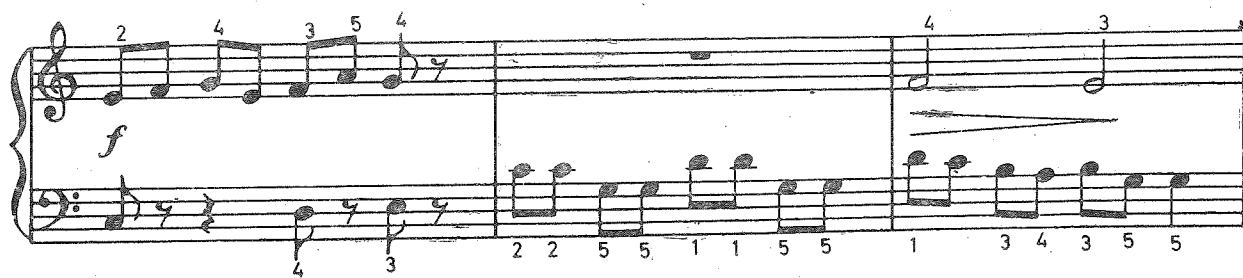
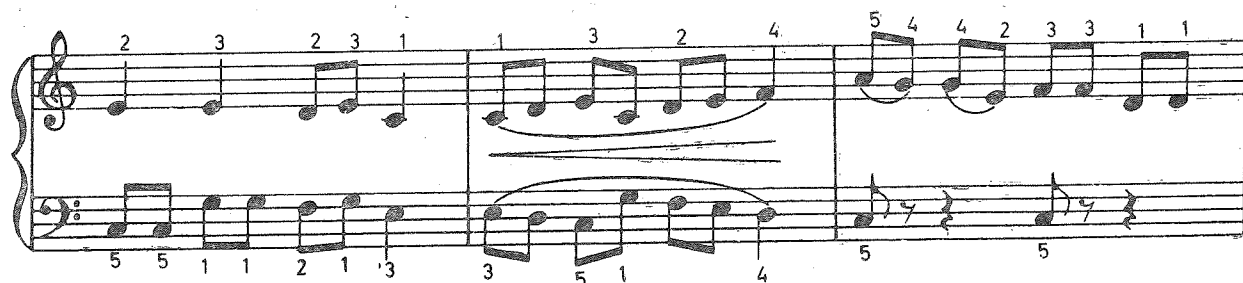
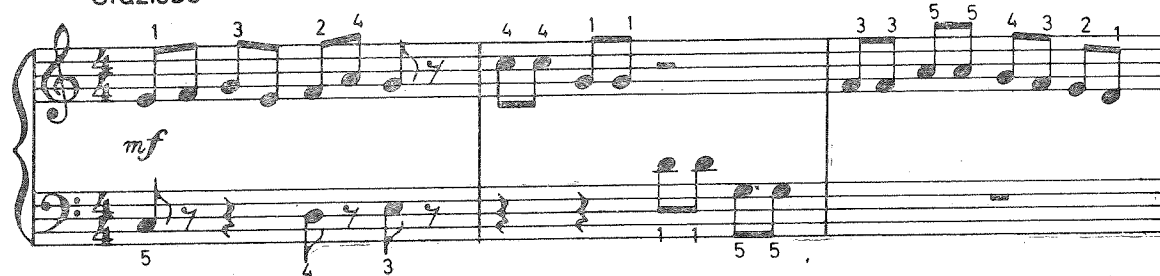
Dolce

D.B.

D.B. — Jocul copiilor

Grazioso

Scherzando

D.B.

First system: Treble clef, 4/4 time. Notes: C4 (1), D4 (1), E4 (2), F4 (2), G4 (3), A4 (3), B4 (2), C5 (2). Bass clef: C3 (5). Dynamics: *p* (piano).
 Second system: Treble clef: C4 (1), D4 (1), E4 (2), F4 (2), G4 (3), A4 (4). Bass clef: C3 (2), D3 (3), E3 (2), F3 (1), G3 (4), A3 (1), B3 (4), C4 (2). Dynamics: *mf* (mezzo-forte).
 Third system: Treble clef: C4 (2), D4 (1), E4 (2), F4 (1), G4 (2), A4 (1), B4 (2), C5 (1). Bass clef: C3 (3), D3 (1), E3 (3), F3 (1), G3 (3), A3 (1), B3 (3), C4 (1). Dynamics: *mf*.

Piesă la patru mîini

Scherzando

D.B.-Joc de pionieri

First system (I): Treble clef, 2/4 time. Notes: C4 (5), D4 (4), E4 (5), F4 (3). Bass clef: C3 (1), D3 (1), E3 (3), F3 (4), G3 (3), A3 (2), B3 (3), C4 (3). Dynamics: *mf*.
 Second system (II): Treble clef: C4 (3), D4 (4), E4 (5), F4 (4), G4 (3), A4 (2), B4 (1), C5 (5). Bass clef: C3 (piano), D3 (7), E3 (7), F3 (7), G3 (7), A3 (7), B3 (7), C4 (7). Dynamics: *p* (piano).

19. STACCATO, MARTELLATO, PORTATO, ACCENTUL

Datorită faptului că în jurul acestor termeni există uneori unele confuzii teoretice (ca și în cazul legatoului), socotim necesar să rezumăm succint conținutul lor.

Staccato presupune scurtarea aproximativ la jumătate a valorii sunetului respectiv, precum și percuția evidentă a acestuia. Deocamdată vom folosi staccato pe valori mari, realizat din antebraț. Staccato-ul pe valori mai mici, realizat din *poignet* și din degete, se va aborda mai târziu.

Martellato este un staccato mai masiv, care se întrebuițează în sonorități pline cu participarea dezvoltată a întregului aparat pianistic.

Portato este un mod de atac situat între nonlegato și staccato. În portato, degetele „intră” în clape, nu le atacă vertiginos ca la staccato, iar durata sunetului este în general mai mare decât la staccato. Elevul cunoaște mișcarea de portato de la primele lecții cu sunete izolate. Acum, este cazul să o definească în raport cu staccato, fapt ce se va obține prin următoarele exerciții și studii.

În explicarea acestor moduri de atac se va avea în vedere executarea lor cu brațele total relaxate, veghindu-se totodată ca mișcarea să nu fie oprită brusc în momentul atacului. În acest sens, exercițiile, studiile și piesele următoare sînt concepute pe valori mai mari, care să permită elevului să-și controleze mișcările în mod permanent.

Atragem atenția profesorului să nu scape din vedere calitatea sunetului emis de către elev, ca și realizarea acestor trei moduri de atac în cele trei nuanțe învățate pînă acum.

Accentul trebuie explicat elevului cu multă grijă, urmărind înțelegerea corectă de la prima lecție a acestui termen. Astfel, se va urmări evitarea forțării sunetului accentuat, obținînd astfel un ton aspru, ca și insuficiența subliniere a acestuia, datorată prudenței elevului față de intensitatea realizată.

Accentul va fi explicat deci ca un mijloc de expresivizare a discursului muzical, ca un semn care, subliniind un sunet, îi conferă o anumită expresie, un anumit caracter.

Exerciții cu staccato, martellato, portato

Studii

Pesante D.B. (martellato)

Pesante D.B. (portato)

Piese de expresie

Scherzando

D.B. - Imitații

Cantabile

D.B.

Pesante

D.B.

Piesă la patru mâini:

D.B. - Perspective

Cantabile

The musical score is for a four-hand piano piece in 4/4 time, marked *Cantabile*. It is divided into two systems, each with two staves labeled I and II. The first system includes dynamics *mf* and *p*, and fingerings 4, 2, 4, 2, 2, 5. The second system includes fingerings 5, 3, 1, 5, 2, 1, 1, 3, 2, 5, 2, 1, 2, 5, 3, 2, 3, 2, 3, 2, 3, 2, 5, 1, 1, 2, 3, 5, 4, 1, 2, 1, 7, i, i, b. The score features various musical notations including notes, rests, and slurs.

5 3 4 2 1 2

4 3 2 1

2 1 1 2

4 2 4 5 2 4 5

p dolce

1 3 2 3 2

3 3 2 3 2

3 2 4

mf

mf

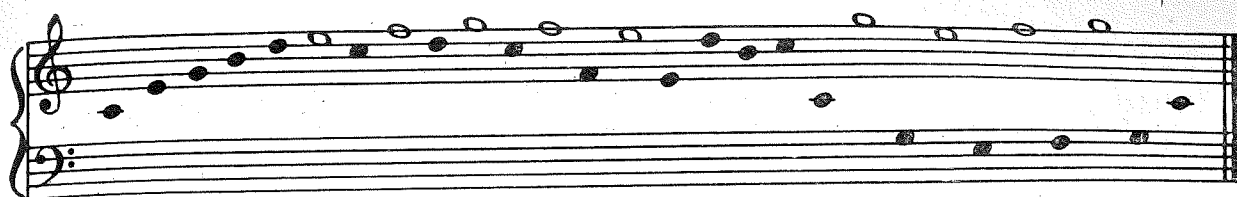
3 2 4 3 2 4

20. NOTELE mi_2 , fa_2 , sol_2 . TERMENI DE MIȘCARE

„Nu te grăbi și nu tărăgăna: amindouă sînt greșeli la fel de mari”.

R. SCHUMANN

Exerciții de localizare a notelor noi

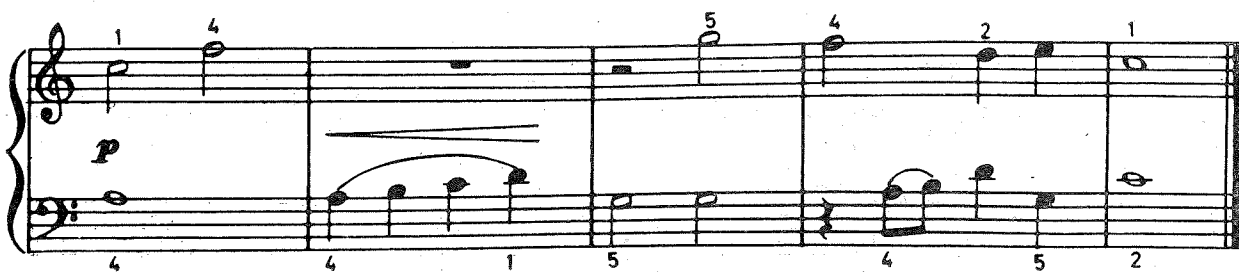
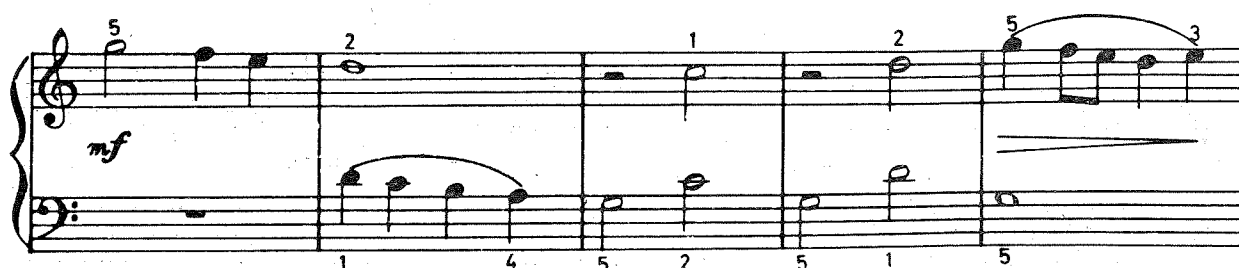
Pe această treaptă de dezvoltare a elevului se vor introduce numai acei termeni indispensabili continuării instrucției pianistice, fără a solicita inutil capacitatea de înțelegere a elevului prin termeni care ar solicita o mai subtilă diferențiere.

Acești termeni sînt:

- *Adagio* = rar
- *Andante* = mergînd încet
- *Moderato* = moderat
- *Alegretto* = destul de însuflețit
- *Allegro* = repede, viu

Alți termeni de mișcare și de expresie vor fi introduși în clasa a II-a.

Piese de expresie

Moderato D.B.

Andante D.B.

Allegretto

D.B. - Jocul cu cerul

Handwritten musical notation for the first system of the piece. The treble clef staff contains a melody with eighth and sixteenth notes, marked with fingerings (1, 2, 3, 4, 5, 4, 2, 3, 5, 3, 1) and an *mf* dynamic. The bass clef staff contains a bass line with eighth notes and rests, marked with fingerings (5, 5, 4, 3, 1).

Handwritten musical notation for the second system. The treble clef staff continues the melody with fingerings (1, 2, 5, 3, 2, 4, 1, 1). The bass clef staff continues the bass line with fingerings (2, 4, 3, 3, 1, 5, 4, 1, 4, 2, 5, 5).

Handwritten musical notation for the third system. The treble clef staff features a melody with fingerings (1, 4, 5, 1, 2, 3). The bass clef staff has a bass line with fingerings (1, 2, 1, 2, 5, 2). The dynamic *p* is indicated at the start of the system.

Handwritten musical notation for the fourth system. The treble clef staff continues the melody with fingerings (4, 5, 4, 2, 1, 1, 5, 1, 4). The bass clef staff continues the bass line with fingerings (1, 3, 2, 4, 5, 2, 3, 4, 1, 5, 5).

Allegro

D.B.

Handwritten musical notation for the fifth system. The treble clef staff contains a melody with eighth notes and rests, marked with fingerings (4, 3, 2, 5, 4, 2, 4, 3) and an *mf* dynamic. The bass clef staff contains a bass line with rests.

3 5 1 2 1 2 3 5 2 1

3 5 1 2 1 2 3 5 2 1

Piesă la patru miini

Allegro **Dan Constantinescu - Voie bună**

mf

mf *simile*

1 3 5 1 3 5 1 3 5 1 4 5 2 1

2 3 2 3 3 2 3 1 4 2 3 1 2

f

f

FINE

FINE

3 5 1 3 5 1 3 5 1 4 2 4 3

2 3 2 3 2 3 4

5 1 3 2 5 3 1 5 3 1 3

1 1 4 1 3 5 1 3 5 3

21. SEMNUL DE REPETIȚIE. VOLTA I ȘI A II-A. LEGATO DE PRELUNGIRE. COROANA

Aceste noi noțiuni vor fi folosite de către profesor pentru a contribui la expresivizarea discursului muzical. În cazul semnului de repetiție, se va indica de la început posibilitatea de a schimba nuanța la a doua execuție a piesei (de regulă, dacă în text este indicat *f* sau *mf*, la reluare elevul va executa piesa în *p*, sau invers). Se va stimula astfel la elev necesitatea unor diferențieri cât mai clare în nuanțe și culori, care să constituie materializarea trebuinței interioare de diversificare a expresiei pieselor executate.

Piese de expresie

Allegretto
intrebare

B.

Allegro

D.B.

Piesă la patru mâini
Andante

D.B. - Elegie

The musical score is written for two hands, I and II, in 4/4 time. The tempo is Andante. The key signature is one flat (B-flat). The score consists of two systems of staves. The first system has two staves, I and II, and the second system has two staves. The music is in 4/4 time and features various musical notations including notes, rests, and fingerings. Dynamics include *p* (piano), *mf* (mezzo-forte), and *P* (piano). The score is written for two hands, I and II, and includes various musical notations such as notes, rests, and fingerings.

This page of musical notation consists of four systems, each with a treble and bass staff. The notation includes various musical elements such as notes, rests, and fingerings.

System 1: The treble staff begins with a whole rest, followed by a half note G4, and then a quarter note F#4. The bass staff starts with a half note E3, followed by a half note D3, and then a quarter note C3. Fingerings are indicated: 2 and 5 for the first bass note, 4 for the second, and 1 and 2 for the third.

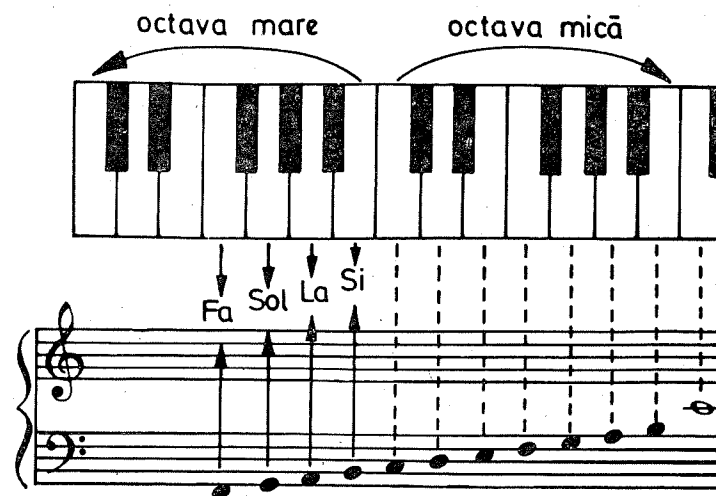
System 2: The treble staff has a whole rest, followed by a half note G4, and then a quarter note F#4. The bass staff starts with a half note E3, followed by a half note D3, and then a quarter note C3. Fingerings are indicated: 5 for the first bass note, 1 for the second, 2 for the third, 1 for the fourth, 4 for the fifth, 2 for the sixth, 3 for the seventh, and 5 for the eighth.

System 3: The treble staff begins with a half note G4, followed by a half note F#4, and then a quarter note E4. The bass staff starts with a half note E3, followed by a half note D3, and then a quarter note C3. Fingerings are indicated: 5 for the first treble note, 3 for the second, 5 for the third, 4 for the fourth, and 1 for the fifth.

System 4: The treble staff begins with a half note G4, followed by a half note F#4, and then a quarter note E4. The bass staff starts with a half note E3, followed by a half note D3, and then a quarter note C3. Fingerings are indicated: 5 for the first treble note, 2 for the second, 3 for the third, 4 for the fourth, 5 for the fifth, 1 for the sixth, 5 for the seventh, 1 for the eighth, 4 for the ninth, and 5 for the tenth.

The page includes dynamic markings: *p* (piano) in the second system and *mf* (mezzo-forte) in the third system. The notation is written in a standard musical style with a key signature of one sharp (F#).

22. NOTELE Si, La, Sol, Fa

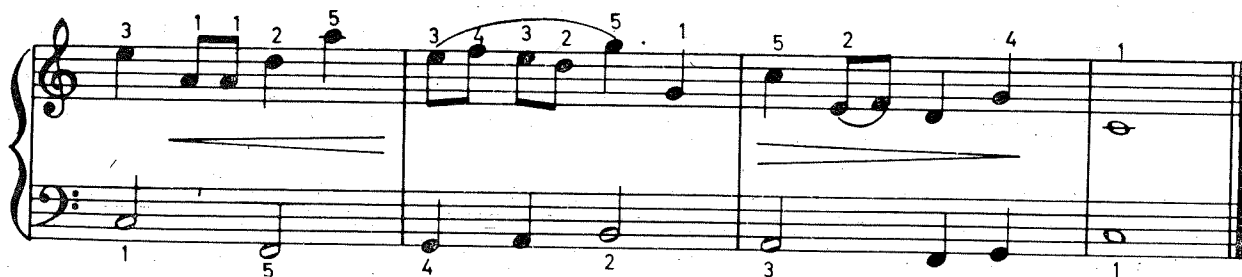
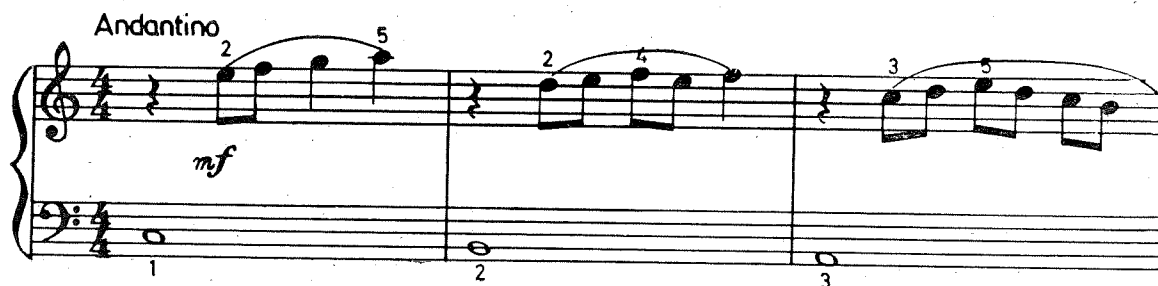
Exerciții pentru localizarea notelor noi

Piese de expresie

D.B.

În piesa la patru mâini care urmează, elevul va executa partea de bas, iar profesorul *discant*-ul. Această inversare a poziției va fi însoțită de îndrumările de rigoare privitoare la caracteristicile sunetelor grave și a posibilităților expresive ale acestora.

Piesă la patru mâini

Allegretto

D.B.

Hand I (I) *mf*

Hand II (II) *mf*

The score is written for two hands, I and II, in 4/4 time. The tempo is marked 'Allegretto'. The dynamics are marked 'mf' (mezzo-forte) for both hands. The piece is in the key of D major (one sharp). The notation includes many slurs and fingerings, indicating a technical exercise or a piece designed for finger dexterity. The first system contains 8 measures, the second system contains 8 measures, and the third system contains 8 measures. The piece ends with a final cadence in the 24th measure.

23. NOTE SIMULTANE LA O SINGURĂ MINĂ (CVINTE ȘI CVARTE)

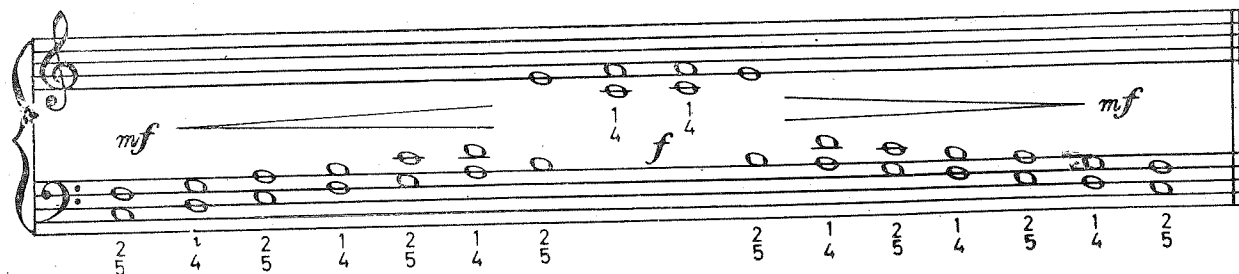
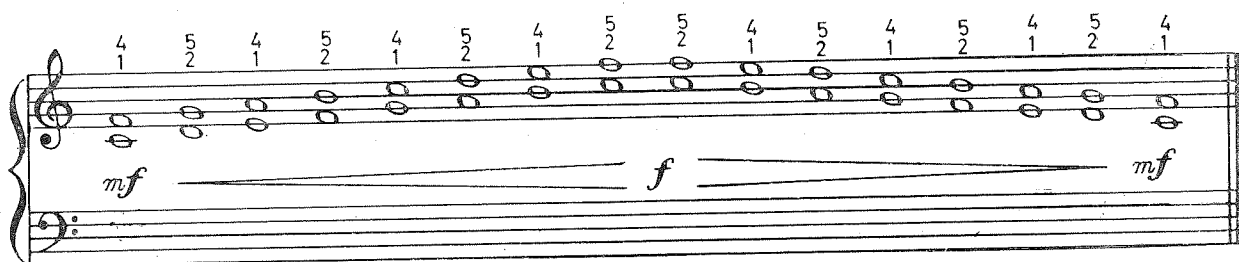
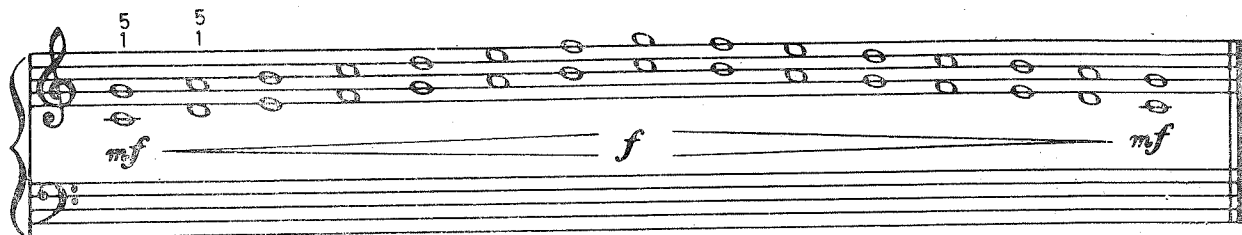
La început, în cazul cvintei, se va explica elevului că cele două sunete cîntate împreună poartă numele de cvintă datorită faptului că se găsesc la o distanță de cinci trepte. Pentru a fi mai ușor citite se va face atent elevul asupra faptului că întotdeauna ambele note ale cvintei sînt scrise ori pe liniile portativului, ori pe spații.

În executarea primelor note atacate împreună, profesorul va avea în vedere pregătirea atacului la ambele degete (1 și 5), în sensul asigurării sonorității egale a celor două sunete care vor suna simultan. Simultaneitatea

va trebui atent cenzurată de către profesor, căci orice licență în această privință va avea ca rezultat nu atât întărirea unui reflex pianistic, cât o malformație pe planul coordonării auditive în devenire a elevului. Mișcările trebuie să fie dezinvolve și naturale, astfel încât să genereze o sonoritate plăcută, armonioasă.

În continuare, se va trece la cvarte (explicate ca o răsturnare a cvintelor). Digația cvartelor va fi 1-4 sau 2-5.

Exerciții de așezare a miinilor pe cvinte și cvarte

Studii

E. Gnesina

E. Gnesină

M. Cernovodeni

Piese de exprese

D.B.

D.B.

D.B.-Muzică solemnă

Andante

Musical score for a piano piece, measures 1-8. The score is written for two staves (treble and bass clef). Fingerings are indicated by numbers 1-5 above or below notes. Dynamics include *p* (piano) and *f* (forte).

Measures 1-4: Treble clef has notes G4 (fing. 5), A4 (fing. 1), B4 (fing. 5), C5 (fing. 3), D5 (fing. 4). Bass clef has notes E3 (fing. 2), F3 (fing. 5), G3 (fing. 1), A3 (fing. 5). Measure 3 has a crescendo hairpin and a *p* dynamic. Measure 4 has a decrescendo hairpin.

Measures 5-8: Treble clef has notes E4 (fing. 3), F4 (fing. 5), G4 (fing. 1), A4 (fing. 4), B4 (fing. 5), C5 (fing. 4), D5 (fing. 1). Bass clef has notes E3 (fing. 1), F3 (fing. 2), G3 (fing. 3), A3 (fing. 5), B3 (fing. 1), C4 (fing. 5), D4 (fing. 1). Measure 6 has a *mf* dynamic and a crescendo hairpin. Measure 7 has a *f* dynamic and a decrescendo hairpin.

Piesă la patru miini

Musical score for a piano piece, measures 9-12, marked **Allegro**. The score is written for two staves (treble and bass clef). Fingerings are indicated by numbers 1-5 above or below notes. Dynamics include *mf* (mezzo-forte).

Measures 9-12: Treble clef has notes G4 (fing. 5), A4 (fing. 1), B4 (fing. 4), C5 (fing. 1). Bass clef has notes E3 (fing. 1), F3 (fing. 5), G3 (fing. 2), A3 (fing. 5). Measure 9 has a *mf* dynamic. Measure 10 has a decrescendo hairpin. Measure 11 has a crescendo hairpin. Measure 12 has a decrescendo hairpin.

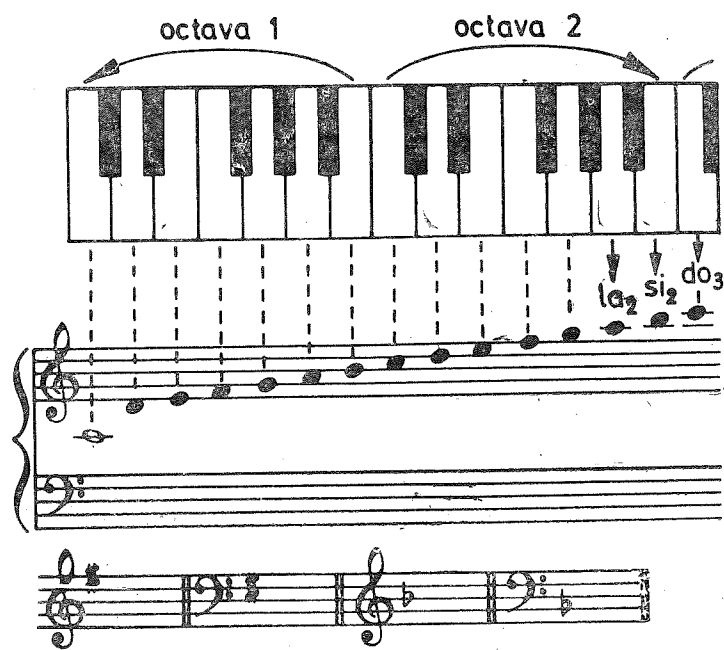
First system of musical notation, measures 1-4. The treble clef staff contains chords: a D5 chord (F#4, A4, C5) in measure 1, a D4 chord (F#3, A3, C4) in measure 2, and a D5 chord (F#4, A4, C5) in measure 3. The bass clef staff contains single notes: D4 in measure 1, F#3 in measure 2, and D4 in measure 3. Fingerings are indicated by numbers 1-5 above or below notes.

Second system of musical notation, measures 5-8. The treble clef staff contains eighth-note patterns: a descending eighth-note scale (D5, C5, B4, A4) in measure 5, an ascending eighth-note scale (F#4, G4, A4, B4) in measure 6, a descending eighth-note scale (D5, C5, B4, A4) in measure 7, and an ascending eighth-note scale (F#4, G4, A4, B4) in measure 8. The bass clef staff contains eighth-note patterns: an ascending eighth-note scale (D4, E4, F#4, G4) in measure 5, a descending eighth-note scale (F#4, G4, A4, B4) in measure 6, an ascending eighth-note scale (D4, E4, F#4, G4) in measure 7, and a descending eighth-note scale (F#4, G4, A4, B4) in measure 8. Fingerings are indicated by numbers 1-5 above or below notes.

Third system of musical notation, measures 9-12. The treble clef staff contains chords: a D5 chord (F#4, A4, C5) in measure 9, a D4 chord (F#3, A3, C4) in measure 10, a D5 chord (F#4, A4, C5) in measure 11, and a D4 chord (F#3, A3, C4) in measure 12. The bass clef staff contains single notes: D4 in measure 9, F#3 in measure 10, D4 in measure 11, and F#3 in measure 12. Fingerings are indicated by numbers 1-5 above or below notes.

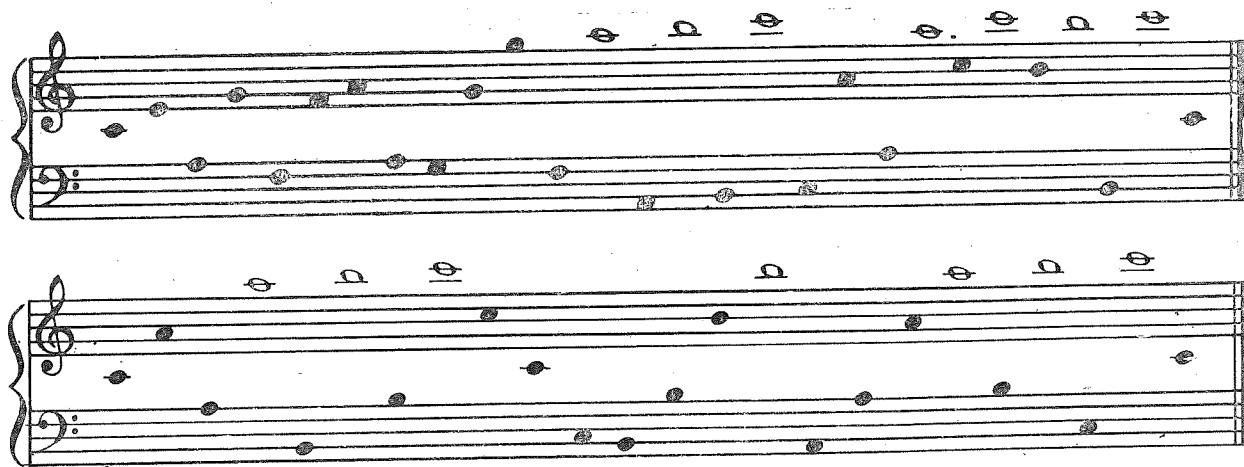
Fourth system of musical notation, measures 13-16. The treble clef staff contains eighth-note patterns: a descending eighth-note scale (D5, C5, B4, A4) in measure 13, an ascending eighth-note scale (F#4, G4, A4, B4) in measure 14, a descending eighth-note scale (D5, C5, B4, A4) in measure 15, and an ascending eighth-note scale (F#4, G4, A4, B4) in measure 16. The bass clef staff contains eighth-note patterns: an ascending eighth-note scale (D4, E4, F#4, G4) in measure 13, a descending eighth-note scale (F#4, G4, A4, B4) in measure 14, an ascending eighth-note scale (D4, E4, F#4, G4) in measure 15, and a descending eighth-note scale (F#4, G4, A4, B4) in measure 16. Fingerings are indicated by numbers 1-5 above or below notes.

24. NOTELE la_2 , si_2 , do_3 . ARMURA

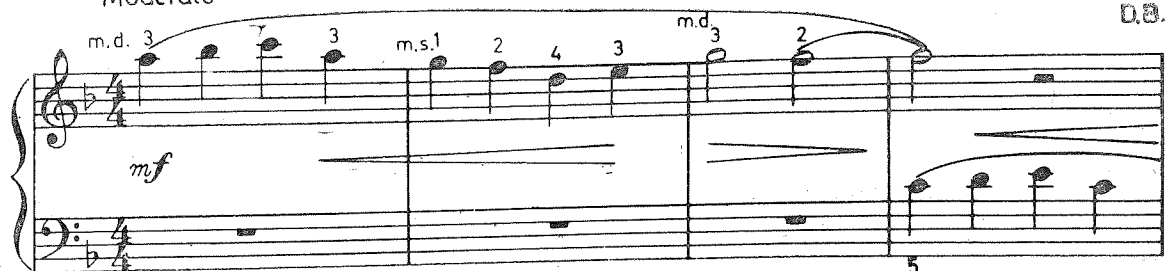
Aici este cazul să se explice elevului principiul liniuțelor suplimentare, odată cu aceasta exersînd și tehnica avansării peste nota do_3 (pînă la sol_3), ca și scriitura cu liniuțe suplimentare între cele două portative.

Exerciții pentru localizarea notelor noi

Piese de expresie

Moderato

Tempo de vals

D.B.

5 2 2 2 5 3 2 4 3

A musical score for the song "The Rose Tree". The score is written for voice and piano. The voice part is in the upper staff, and the piano accompaniment is in the lower staff. The key signature is one sharp (F#), and the time signature is 4/4. The piano part features a prominent arpeggiated figure in the right hand, with the left hand providing a steady bass line. The melody is simple and catchy, with a clear refrain. The score includes fingerings and breath marks for the voice part.

Tempo de vals

D.B.

First system of music for "Tempo de vals". The key signature is one sharp (F#) and the time signature is 3/4. The piece begins with a piano (*p*) dynamic. The right hand features a melodic line with fingerings 1, 2, 4, 5, 4, 5, 2, 4, 3, 1, and 2. The left hand provides a harmonic accompaniment with fingerings 1, 2, 3, 4, 3, and 4. The system concludes with a fermata over the final notes.

Second system of music for "Tempo de vals". The right hand continues the melody with fingerings 2, 1, 1, 3, 5, 3, 2, and 1. The left hand features a more active accompaniment with fingerings 2, 2, 3, 3, 3, 4, 2, 3, and 4. A mezzo-forte (*mf*) dynamic marking is present in the middle of the system.

Third system of music for "Tempo de vals". The right hand has fingerings 2, 3, 1, 1, 5, and 2. The left hand has fingerings 2, 3, 5, 2, 3, and 5. The system ends with a double bar line.

Andante

D.B.

First system of music for "Andante". The key signature changes to one flat (Bb) and the time signature is 4/4. The piece begins with a piano (*p*) dynamic. The right hand has fingerings 1, 5, 5, 5, 5, 5, 2, and 2. The left hand has fingerings 2, 3, 4, and 5. The system concludes with a fermata over the final notes.

Second system of music for "Andante". The right hand has fingerings 1, 5, 3, 2, 5, 1, 3, 2, 4, 1, 2, 5, 4, and 1. The left hand has fingerings 4, 3, 2, 3, 4, 5, 2, 1, 2, 4, 5, 1, and 5. A piano (*p*) dynamic marking is present in the middle of the system. The system ends with a double bar line.

Piesă la patru mâini

Allegretto

D.B. - Bună dispoziție

The musical score is written for two pianos, labeled I and II. It is in 2/4 time and has a key signature of one flat (B-flat). The tempo is marked 'Allegretto'. The first system includes a 'mf' (mezzo-forte) dynamic marking. The score consists of six systems of staves. The first system has four measures, the second has four measures, the third has five measures, the fourth has five measures, the fifth has five measures, and the sixth has four measures. The notation includes eighth notes, quarter notes, and slurs, with fingerings indicated by numbers 1-5. The piece concludes with a final cadence in the last system.

This page contains four systems of musical notation for piano, each consisting of a treble and bass staff. The notation includes various musical elements such as notes, rests, and fingerings, organized into measures.

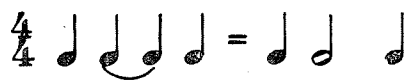
System 1: The treble staff begins with a melodic line featuring fingerings 1, 4, 3, 4, 3, and 2. The bass staff provides accompaniment with fingerings 2, 3, 2, 1, 2, and 3.

System 2: The treble staff continues the melodic line with fingerings 4, 5, 3, and 2. The bass staff includes more complex passages with fingerings 1, 5, 4, 4, 3, 1, 3, 1, 2, and 3.

System 3: The treble staff features a melodic line with fingerings 1, 4, 4, 1, 4, 5, 1, and 2. The bass staff has accompaniment with fingerings 4, 5, 4, 3, 1, 5, 1, and 1.

System 4: The treble staff concludes with a melodic line using fingerings 4, 2, 2, 1, 2, 5, 4, 2, 1, 3, and 1. The bass staff provides accompaniment with fingerings 4, 2, 1, 2, 1, 3, and 1.

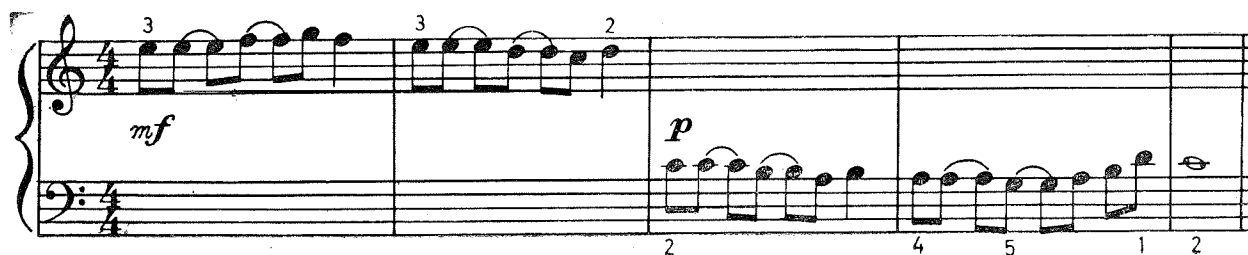
25. SINCOPA.
MIȘCAREA PARALELĂ LA OCTAVĂ.

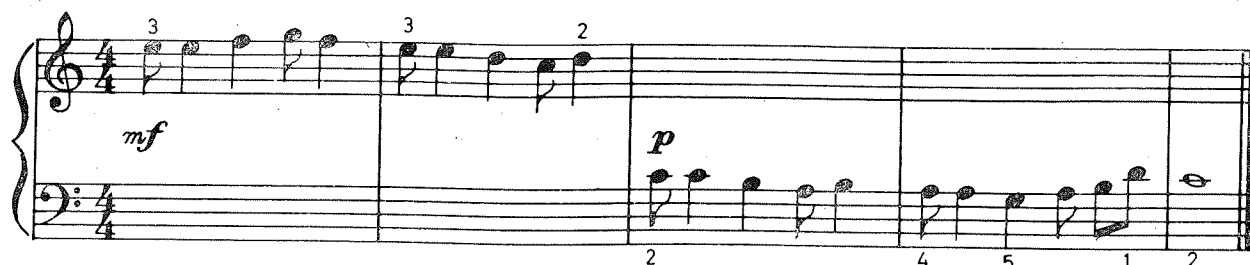
Exerciții de fixare a ritmului sincopat

Se execută :

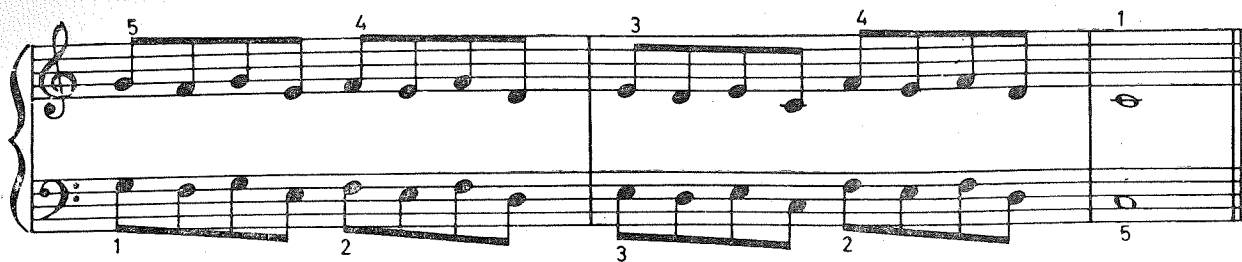

Se execută :

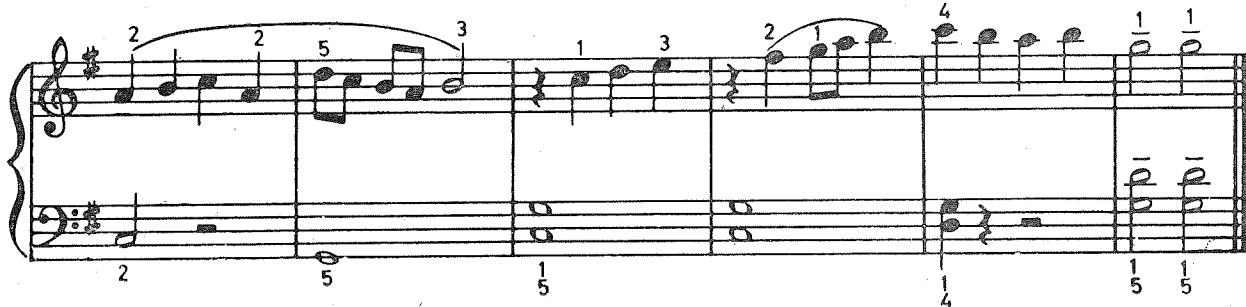
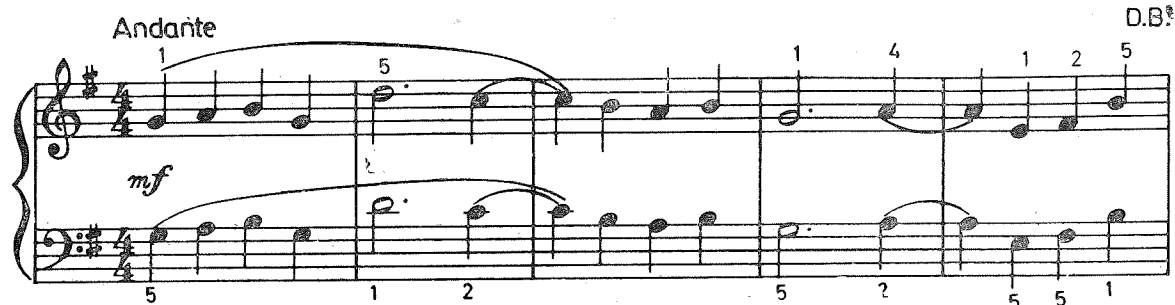

Atunci cînd elevul cîntă cu ambele mîini paralel, se va urmări ca mîna stîngă să nu fie „tîrîtă” în urma mîinii drepte, aceasta din urmă fiind singura activă. Pentru realizarea acestei cerințe este necesar ca în prealabil să se consolideze traviulul fiecărei mîini în parte printr-un studiu suficient, necesar automatizării întregului complex de mișcări de articulație. Atunci cînd elevul trece la execuția cu ambele mîini, va fi îndrumat să-și supravegheze în continuare acțiunile mîinii stîngi printr-un sever auto-control auditiv.

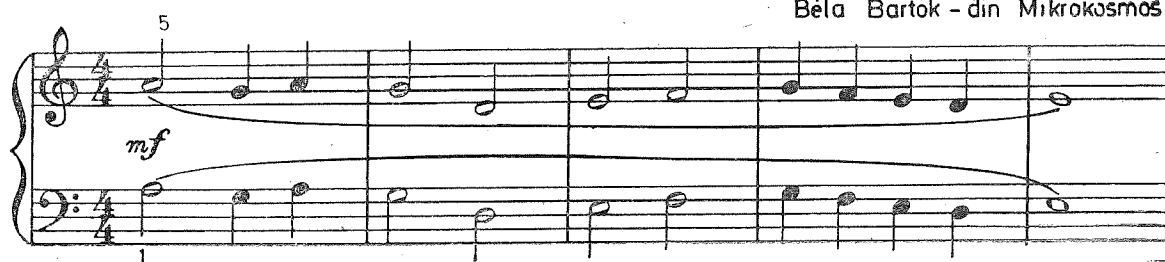
Studii de mișcare paralelă la octavă

Piese cu sincope și mișcare paralelă

$\text{♩} = 120$

Béla Bartók - din Mikrokosmos

p

♩ = 104

Béla Bartók - din Mikrokosmos

p cresc.

mf dim. *p*

♩ = 100

Béla Bartók - din Mikrokosmos

mf

mf

♩ = 130

Béla Bartók - din Mikrokosmos

mf

Piesă la patru mîini

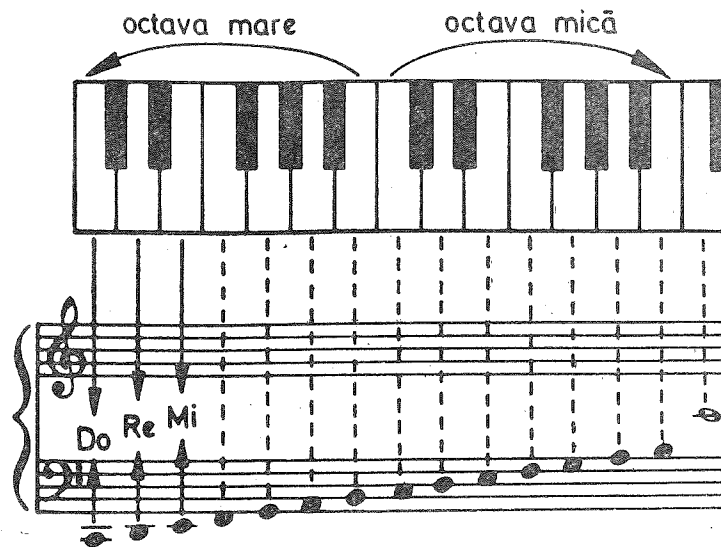
Moderato

D.B.-Mic vals

I

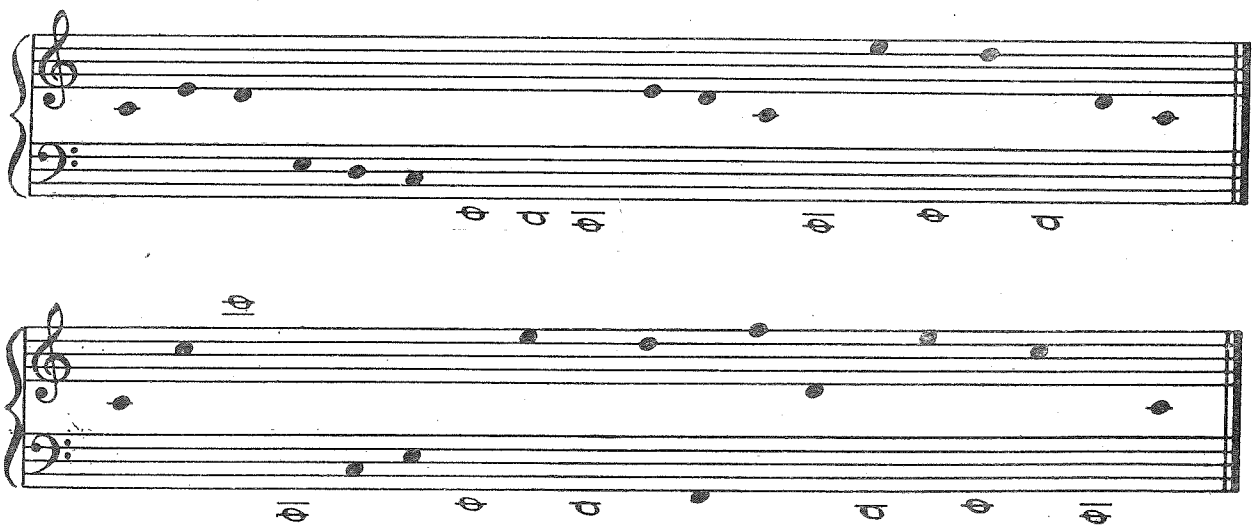
II

26. NOTELE Mi, Re, Do.

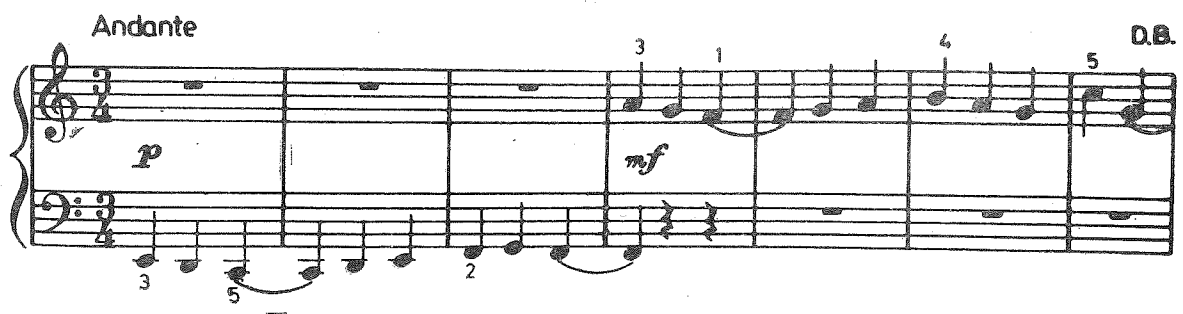

Același principiu al liniuțelor suplimentare va fi aplicat și în cadrul notelor *Mi*, *Re*, *Do*, explicându-se totodată și câteva note mai grave.

Exerciții pentru localizarea notelor noi

Piese de expresie

First system of a musical score. The treble clef staff begins with a piano (*p*) dynamic and contains whole notes. The bass clef staff contains a continuous eighth-note accompaniment. Fingering numbers (5, 4, 2, 1, 1, 4) are written below the bass staff. The system concludes with a mezzo-forte (*mf*) dynamic and a triplet of eighth notes in the treble staff, with fingering 3, 1, 2.

Second system of the musical score. The treble clef staff features a melodic line with a fermata over the second measure, ending with a forte (*f*) dynamic. The bass clef staff continues the eighth-note accompaniment. Fingering numbers (5, 3, 1, 3, 4, 5, 1, 4) are shown above the treble staff, and (4, 2, 4, 1, 2, 3, 4, 5, 3, 2, 3, 4, 5) are shown below the bass staff.

Andante

Third system, marked "Andante". The treble clef staff has a melodic line with a fermata over the fourth measure, ending with a mezzo-forte (*mf*) dynamic. The bass clef staff has a continuous eighth-note accompaniment. Fingering numbers (5, 3, 3, 4, 1, 3, 1, 2, 5, 2) are shown above the treble staff, and (2, 1, 2, 1, 3, 4) are shown below the bass staff. A piano (*p*) dynamic is marked in the bass staff.

Fourth system of the musical score. The treble clef staff features a melodic line with a fermata over the second measure, ending with a mezzo-forte (*mf*) dynamic. The bass clef staff has a continuous eighth-note accompaniment. Fingering numbers (5, 1, 1, 4, 4, 3) are shown above the treble staff, and (3, 4, 5, 4, 5, 1, 2) are shown below the bass staff. Dynamics include mezzo-forte (*mf*), piano (*p*), and mezzo-forte (*mf*).

Fifth system of the musical score. The treble clef staff features a melodic line with a fermata over the second measure, ending with a mezzo-forte (*mf*) dynamic. The bass clef staff has a continuous eighth-note accompaniment. Fingering numbers (5, 2, 4, 3, 1, 4) are shown above the treble staff, and (1, 3, 5, 1, 1, 5) are shown below the bass staff. Dynamics include piano (*p*) and mezzo-forte (*mf*).

D.B.

Moderato D.B.

p *mf* *f* *p*

În piesa la patru mîini care urmează, elevul va executa partea de bas, iar profesorul *discant*-ul.

Piesă la patru mîini

Andante D.B.- Clopote în depărtare

p *p*

This page of musical notation is divided into two systems, each containing a grand staff (treble and bass clefs) and a single treble staff. The notation is complex, featuring many notes, rests, and dynamic markings. Fingering numbers (1-5) are placed above many notes to indicate fingerings.

System 1:

- Grand Staff:** The treble staff has notes with fingering numbers 3, 4, 3, 4, 3, 4, 5, 4, 3, 2, 1, 5, 4, 3, 2, 1, 5. The bass staff has notes with fingering numbers 5, 3, 4, 1, 2, 1, 2, 5, 1, 5, 3.
- Single Treble Staff:** The treble staff has notes with fingering numbers 5, 1, 3, 5, 4, 5, 3, 3, 2, 1, 2.
- Dynamic Markings:** *mf* (mezzo-forte) is marked in both the grand staff and the single treble staff.

System 2:

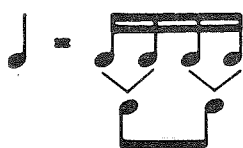
- Grand Staff:** The treble staff has notes with fingering numbers 3, 5, 2, 1, 3, 4, 5, 2, 1, 2, 3, 3, 4, 5, 2, 4. The bass staff has notes with fingering numbers 1, 1, 2, 1, 2, 3, 3, 3, 4, 5, 2, 4.
- Single Treble Staff:** The treble staff has notes with fingering numbers 1, 5, 5, 1, 3, 1, 3, 1, 5.
- Dynamic Markings:** *p* (piano) is marked in both the grand staff and the single treble staff.

The image displays a musical score for the piece 'The Swan' (Le Cygne) from the Suite for Piano, Op. 10, No. 4, by Camille Saint-Saëns. The score is arranged for piano (left hand) and celesta (right hand). The piano part is written in a grand staff (treble and bass clefs), while the celesta part is written in a single staff with a C-clef. The tempo is marked 'Andante' and the time signature is 3/4. The score includes various musical notations such as notes, rests, and fingerings, along with a 'rit.' (ritardando) marking. The piano part features a prominent melody in the right hand, while the celesta part provides a delicate, shimmering accompaniment.

27. OPTIMEA CU PUNCT. ȘAISPREZECIMEA.

„Cîntă totdeauna ca și cînd te-ar asculta un maestru”.

R. SCHUMANN

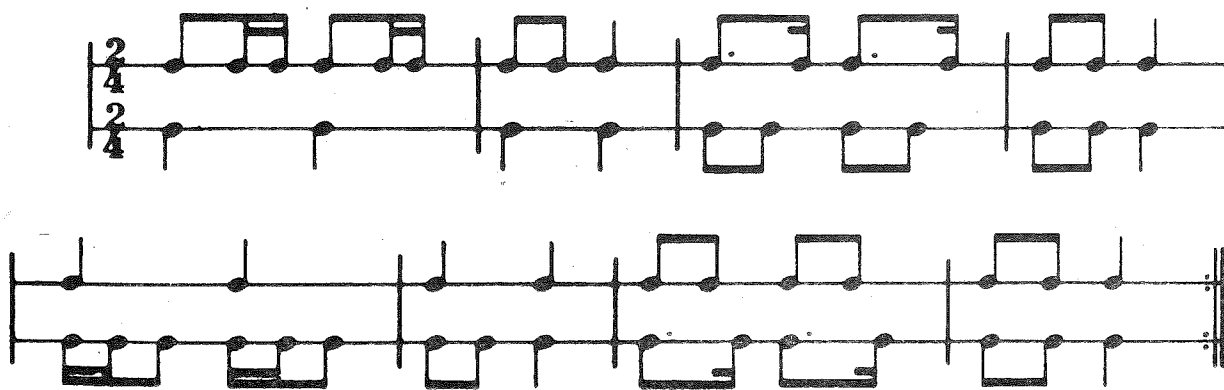

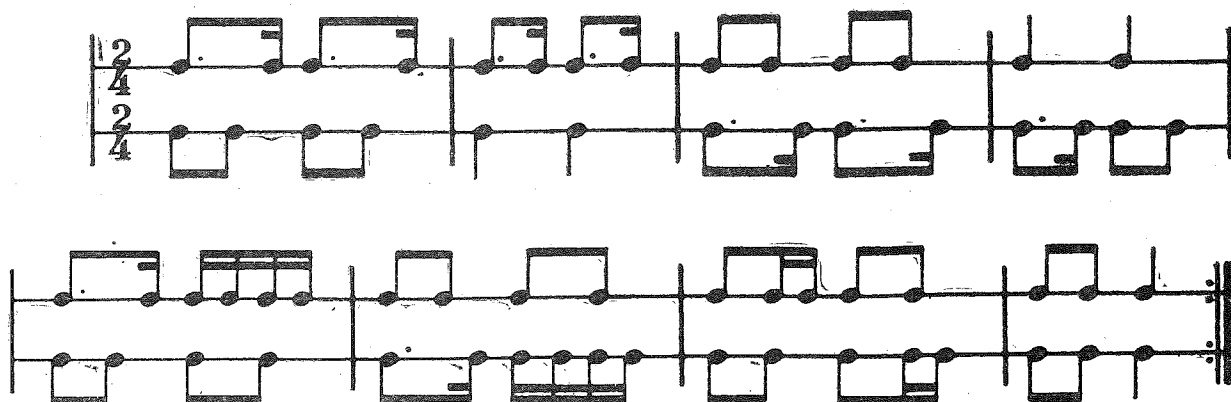
Avertizăm profesorul asupra faptului că, ori de cîte ori atenția elevului este îndreptată asupra ritmului, nu trebuie scăpat din vedere controlul calității emisiei sonore. Deci în toate exercițiile următoare vom avea grijă de realizarea unei sonorități de calitate în nuanța respectivă. De asemenea, se va avea în vedere ca orice grup ritmic, orice valoare — în special cele de șaisprezecime — să nu fie repezite. În acest sens, se va arăta elevului că toate valorile se cer a fi cîntate, nu doar sunate, ele avînd o expresie individualizată care nu trebuie estompată, ștearsă. În acest sens, se pune acum mai evident problema realizării egalității de durată.

Grupul de patru șaisprezecimi ce este introdus aici va constitui, începînd cu acest moment, un reper de bază al ritmului binar în studiul egalității de durată.

Exerciții ritmice

M. Cernovodeanu

Piese de expresie

Myriam Marbe - De-a prinselea

Allegretto

D.B.

5 4 3 2 5 4 3 2 1 2 3 2 5 5 3 2 3 4 2

5 4 2 5 2

Allegretto

2 5 2 1 1 2 1 5 3

5 4 1 3 4 5

D.B.

5 4 1 3 4 5

p

3 2 3 2 3 2 5 1 1 1 3

mf

4 2 4 5 2 3 2 1 3 2 3

Moderato

1 4 1 4 5 4 5 5 5

p

1 1

D.B.

1 2 1 2 2 1 1

5 1 5 1 2 1

First system of musical notation. Treble clef, key of D major (F#). The right hand plays a sequence of notes with fingerings 3, 1, 5, and 4. The left hand plays a sequence of notes with fingerings 5, 5, 1, 3, 2, 1, and 1.

Second system of musical notation. Treble clef, key of D major (F#). The right hand plays a sequence of notes with fingerings 5, 4, 1, 2, and 1. The left hand plays a sequence of notes with fingerings 5, 3, 2, 5, 5, and 5.

Andante

mf

Third system of musical notation. Treble clef, key of D major (F#). The right hand plays a sequence of notes with fingerings 1, 2, 5, and 1. The left hand plays a sequence of notes with fingerings 3, 2, 1, 2, 3, 2, 1, 2, 3, and 3.

Fourth system of musical notation. Treble clef, key of D major (F#). The right hand plays a sequence of notes with fingerings 3, 1, 5, 2, 5, 4, and 3. The left hand plays a sequence of notes with fingerings 4, 5, 4, 3, 2, and 1.

Fifth system of musical notation. Treble clef, key of D major (F#). The right hand plays a sequence of notes with fingerings 1, 4, 1, 3, 2, and 5. The left hand plays a sequence of notes with fingerings 2, 3, 4, 3, 4, 1, 3, and 5.

Piesă la patru mîini

Moderato D.B. - Imn

mf

I

II

p

5 2 3 2 3 3 4 3 2 1 4

1 4 3 4 3 2 3 4 1

5 2 1 2 3 4 3 2 1 4 5

2 3 1 4 3 2 1 4 5

This image shows a page of musical notation for a piano piece, consisting of three systems of staves. Each system has a treble staff and a bass staff. The notation includes various musical notes, rests, and fingerings. The first system has a treble staff with a melody starting on a whole note, followed by eighth notes, and a bass staff with a simple accompaniment. The second system features more complex rhythmic patterns, including sixteenth notes and eighth notes, with fingerings indicated above the notes. The third system continues the piece with similar rhythmic complexity and includes a double bar line at the end. The notation is written in a standard musical style with a key signature of one flat (B-flat) and a common time signature (C).

28. MIȘCAREA PARALELĂ LA SEXTĂ ȘI DECIMĂ. MIȘCAREA CONTRARĂ. CONDUCEREA INDEPENDENTĂ A MÎINILOR

Pentru a cînta cu precizie și ușurință cu ambele mîini împreună, este necesar ca mai întîi să le studiem pe fiecare în parte, observînd cu atenție sonoritatea, ritmul, sensul frazei și indicațiile din text.

Cînd mîinile merg amîndouă în aceeași direcție (în sus sau în jos), spunem că mișcarea lor este paralelă. Cînd mîinile se apropie sau se depărtează una de cealaltă, spunem că mișcarea lor este contrară.

Odată cu sporirea complexității problematicei pianistice, crește și necesitatea unei distribuții din ce în ce mai laborioase a atenției elevului. Pe măsură ce mîinile sale au de executat mișcări mai diferite, crește necesitatea obținerii unei independențe mai mari a uneia față de cealaltă, fapt care impune obișnuirea elevului cu studiul sistematic la mîini separate.

Pieseile următoare vizează exersarea și dobîndirea capacității de folosire independentă a celor două mîini.

Béla Bartók - din Mikrokosmos

♩ = 96

The musical score is divided into three systems. The first system shows the beginning of the piece with a treble clef, a key signature of one sharp (F#), and a 4/4 time signature. The tempo is marked as quarter note = 96. The first system has a dynamic marking of 'p' (piano) and 'mf' (mezzo-forte). The second system has a dynamic marking of 'mf'. The third system has a dynamic marking of 'p'. The score includes various musical notations such as notes, rests, and slurs.

Alex. Pașcanu - în oglindă

Așezat

D.B. (sește în mișcare paralelă)

Andante

D.B. (decime în mișcare paralelă)

Andante

378. 642

First system of a musical score. The right hand (treble clef) contains a melody with eighth and sixteenth notes, including slurs and fingerings (1, 2, 1, 4, 2, 1, 5, 5, 4, 3, 2). The left hand (bass clef) provides a harmonic accompaniment with eighth notes and slurs, with fingerings (5, 5, 5, 5, 1, 1, 2, 3, 4).

Second system of the musical score. The right hand continues the melody with slurs and fingerings (5, 3, 5, 1, 2, 5, 2). The left hand continues the accompaniment with slurs and fingerings (2, 4, 3, 5, 4, 1, 2, 5, 2).

Andante

D.B. (mişcare contrară)

Third system, marked "Andante". The right hand features a melody with slurs and fingerings (1, 5, 1, 1, 3, 1, 4). The left hand has a piano accompaniment with slurs and fingerings (5, 1, 2, 3, 3, 2, 1, 1, 2, 3, 2, 4, 5). The dynamic marking *p* is present.

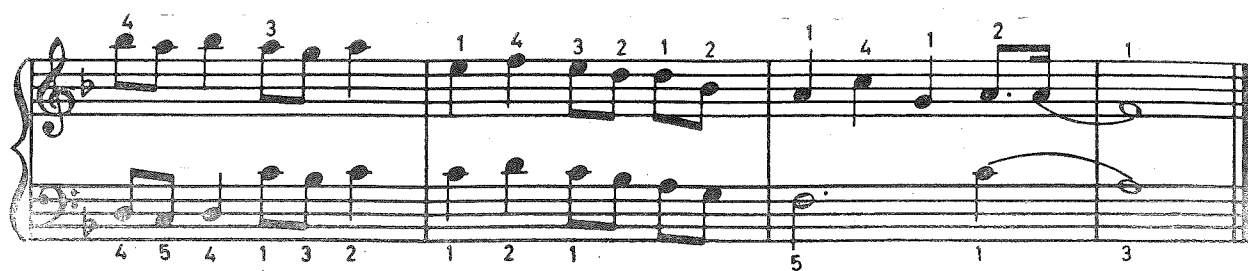
Fourth system of the musical score. The right hand continues the melody with slurs and fingerings (5, 3, 5, 1, 5, 1). The left hand continues the accompaniment with slurs and fingerings (5, 3, 4, 3, 2, 1, 3, 1, 3, 4, 5, 5, 2, 1).

Adagio

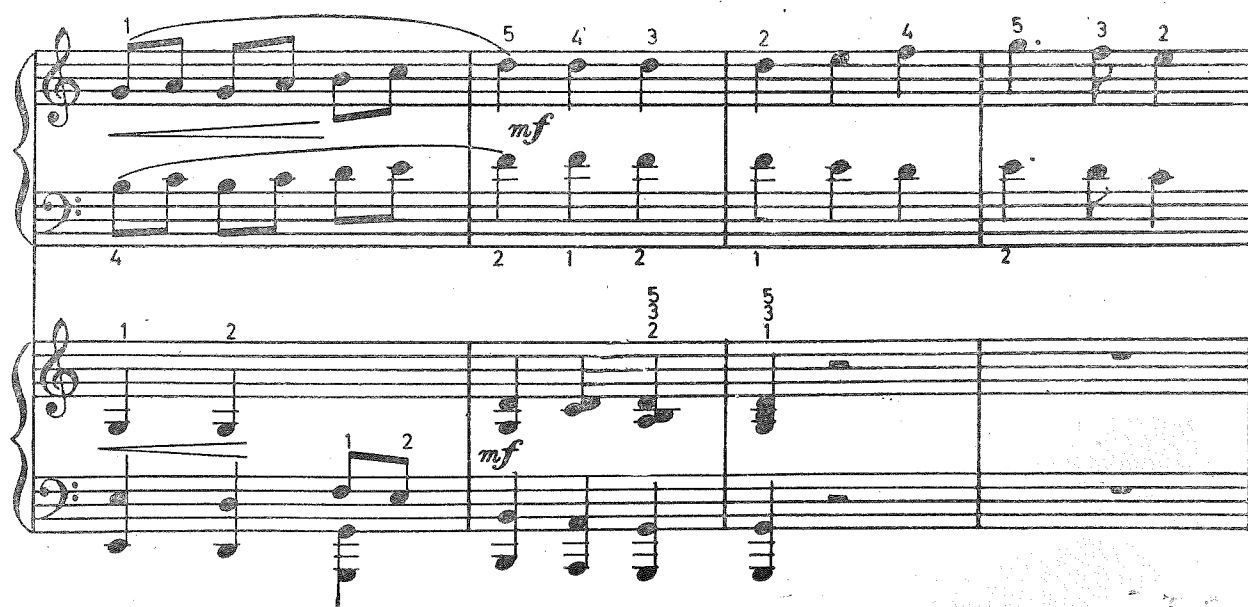
D.B. (mişcare contrară)

Fifth system, marked "Adagio". The right hand features a melody with slurs and fingerings (1, 3, 2, 1, 3, 4). The left hand has a piano accompaniment with slurs and fingerings (3, 1, 1, 5, 2, 4, 3). The dynamic marking *mf* is present.

Sixth system of the musical score. The right hand continues the melody with slurs and fingerings (4, 2, 3, 1, 2, 4, 1, 3, 1, 2, 3, 4, 5). The left hand continues the accompaniment with slurs and fingerings (2, 1, 3, 1, 2, 1, 3, 2, 3, 1, 1).

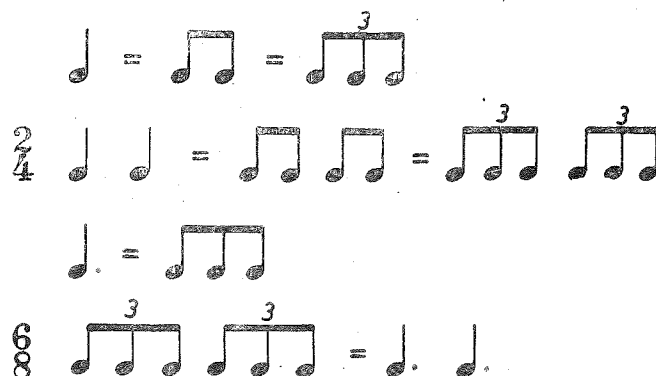
Piesă la patru mîini

The image displays four systems of musical notation, likely for a piano piece. Each system consists of a grand staff with a treble and bass clef. The notation includes various musical elements such as notes, rests, and dynamic markings.

- System 1:** The treble staff features a sequence of notes with fingerings 5, 4, 3, 2, 4, 1, 4, 1, 3. The bass staff has notes with fingerings 1, 2, 1, 3, 1, 4, 5, 1, 2. A forte (*f*) dynamic is indicated in the third measure.
- System 2:** The treble staff has notes with fingerings 5, 5, 5, 1. The bass staff has notes with fingerings 1, 1, 5. A forte (*f*) dynamic is indicated in the third measure.
- System 3:** The treble staff has notes with fingerings 1, 2, 1, 3, 2, 4. The bass staff has notes with fingerings 1, 2, 3, 1, 4, 5. Dynamics include *mf* (mezzo-forte) and *p* (piano).
- System 4:** The treble staff has notes with fingerings 4, 4, 4. The bass staff has notes with fingerings 1, 2, 5, 4, 4, 1, 3, 5. A piano (*p*) dynamic is indicated in the third measure.

29. TRIOLETUL. MĂSURA DE 6/8. RAPORTUL BINAR – TERNAR

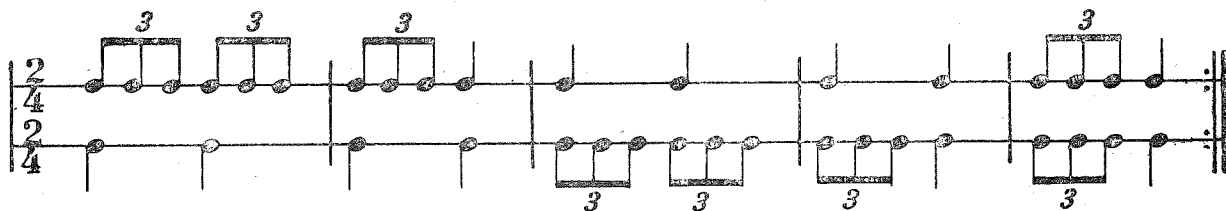
Trei note cîntate în loc de două de același fel poartă numele de triolet.
Măsura de 6/8 este compusă din două grupuri de trei optimi.

În scopul fixării corecte a celor două semnificații posibile ale grupului de trei note (diviziune excepțională în ritmul binar și ritm ternar propriu-zis), considerăm că trioletul și măsura de 6/8 trebuie abordate simultan.

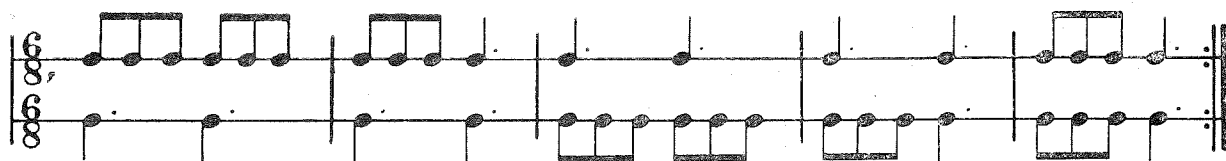
În acest fel, atenția elevului va fi de la început captată de caracteristica fiecărui grup ritmic. Profesorul va avea grijă ca exercițiile ritmice să fie executate cu mare precizie, fără a neglija numărul.

Studii ritmice

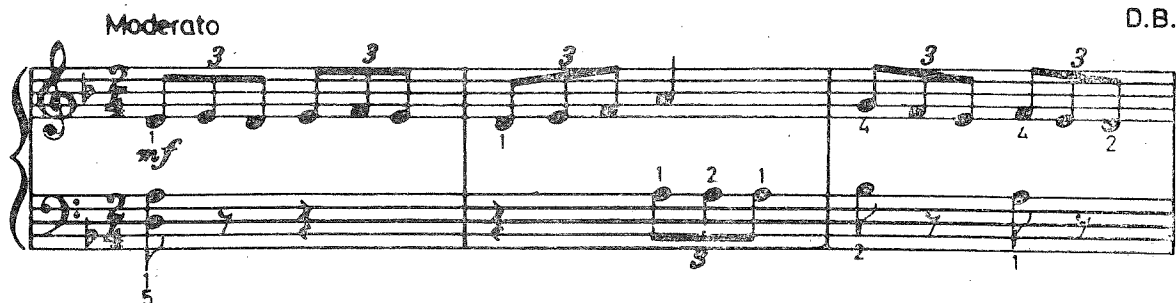
după M. Cernovodeanu

după M. Cernovodeanu

Piese cu triolete

The first system consists of three staves of music. The top staff is in treble clef, the middle in bass clef, and the bottom in bass clef. It contains various musical notations including eighth and sixteenth notes, rests, and fingerings (1-5). The first staff has a '1' above the first measure. The second staff has '2 3 3' above the first measure. The third staff has '5' below the first measure. The system ends with a double bar line.

Allegretto D.B.

The second system consists of two staves of music. The top staff is in treble clef, the bottom in bass clef. It contains musical notations including eighth and sixteenth notes, rests, and fingerings (1-5). The first staff has a 'p' (piano) dynamic marking. The system ends with a double bar line.

The third system consists of two staves of music. The top staff is in treble clef, the bottom in bass clef. It contains musical notations including eighth and sixteenth notes, rests, and fingerings (1-5). The system ends with a double bar line.

The fourth system consists of two staves of music. The top staff is in treble clef, the bottom in bass clef. It contains musical notations including eighth and sixteenth notes, rests, and fingerings (1-5). The system ends with a double bar line.

Moderato

D.B.

First system of musical notation for Moderato, measures 1-4. The treble clef staff contains notes with fingerings 4, 4, 5, 5, 2, 1, 4, 5. The bass clef staff contains notes with fingerings 3, 2, 1, 3, 2, 1, 3, 2, 1. The dynamic marking *mf* is present.

Second system of musical notation for Moderato, measures 5-8. The treble clef staff contains notes with fingerings 2, 3, 4, 5, 3, 1, 1, 4, 4. The bass clef staff contains notes with fingerings 2, 5, 3, 2, 1.

Third system of musical notation for Moderato, measures 9-12. The treble clef staff contains notes with fingerings 1, 2, 3, 2, 3, 4, 1, 2, 4, 3. The bass clef staff contains notes with fingerings 2, 1, 3, 5, 4, 1, 2, 5.

Allegretto

D.B. - Cîntec

Fourth system of musical notation for Allegretto, measures 1-4. The treble clef staff contains notes with fingerings 5, 3, 4, 2, 1, 4, 2, 5. The bass clef staff contains notes with fingerings 1, 3, 2, 4, 5, 2, 3, 5, 4, 1. The dynamic marking *p* is present.

Fifth system of musical notation for Allegretto, measures 5-8. The treble clef staff contains notes with fingerings 3, 1, 2, 1, 2, 4, 5, 3, 2, 1, 2, 3, 4, 2, 3, 4. The bass clef staff contains notes with fingerings 1, 1, 2, 2, 1, 4, 1, 2, 4, 3, 2, 2, 3, 4.

Piesă la patru mîini

Allegretto D.B. - Tempo di marcia

dolce

This image displays a page of musical notation for a piano piece, consisting of six systems of staves. The notation includes various musical elements such as notes, rests, and fingerings. The first system shows a treble and bass staff with a few notes and rests. The second system features more complex patterns with triplets and sixteenth notes. The third system includes a mezzo-forte (mf) dynamic marking and continues with intricate fingerings. The fourth system also features a mezzo-forte (mf) dynamic marking and shows a more rhythmic pattern with eighth notes. The fifth system includes a mezzo-forte (mf) dynamic marking and shows a more complex pattern with sixteenth notes and triplets. The sixth system continues the piece with similar rhythmic patterns and fingerings. The notation is written in a standard musical style with a clear layout and legible markings.

The image shows four systems of piano exercises. Each system consists of a right-hand staff and a left-hand staff. The exercises are designed to practice intervals, specifically thirds, sixths, seconds, and sevenths, as indicated by the title below. The exercises include various musical notations such as triplets, slurs, and dynamic markings like *f* (forte) and *mf* (mezzo-forte). Fingerings are indicated by numbers 1 through 5 above or below the notes.

30. TERȚE ȘI SEXTE, SECUNDE ȘI SEPTIME LA O SINGURĂ MINĂ.

The image shows the musical notation for the right and left hands, labeled "mîna dreaptă" (right hand) and "mîna stîngă" (left hand). The right hand is on a treble clef staff and the left hand is on a bass clef staff. Both hands play a sequence of notes, likely representing the intervals mentioned in the title.

Două sunete cîntate împreună constituie un interval armonic; cîntate unul după altul, un interval melodic.

Acum vom cînta și cu alte intervale în afară de cvinte și cvarte.

Unele intervale armonice sună bine și se numesc consonante (terța și sexta); altele se numesc disonante fiindcă sunetele lor nu se contopesc și ne dau o stare de neliniște (secunda și septima).

Elevul trebuie să fie deprins să dea viață discursului muzical cu ajutorul semnelor de punctuație muzicală, ca și cu al semnelor de nuanțare, chiar și atunci când are de cântat intervale care pentru moment îi solicită o concentrare specială.

D.B. (terte)

[illegible]

D.B. (terte)

Three staves of musical notation for 'D.B. Nette' in 3/4 time. The notation includes various chords and rests, with fingerings indicated by numbers 1-5 above the notes. The first staff is marked 'm.s.' and the second staff has a '2' above the first measure.

D.B. (septe)

m.d. 5 5 D.B. (sexe)

D.B. (septe)

The image displays a page of musical notation for guitar, organized into six systems, each consisting of two staves (treble and bass clef). The notation includes various chords, intervals, and fingerings, with labels such as 'm.d.', 'm.s.', 'D.B.', and interval names like '(terce - sexte)' and '(seconde - septime)'.

System 1: Treble staff labeled 'm.d.' with fingerings 4/2, 5/1, 4/2, 5/1. Bass staff labeled '(terce - sexte)'.

System 2: Treble staff labeled 'm.s.' with fingerings 2/4, 1/5, 2/4, 1/5. Bass staff labeled '(terce - sexte)'.

System 3: Treble staff labeled 'm.d.' with fingerings 2/1, 5/1, 2/1, 5/1. Bass staff labeled '(seconde - septime)'.

System 4: Treble staff labeled 'm.s.' with fingerings 4/5, 1/5, 4/5, 1/5. Bass staff labeled '(seconde - septime)'.

System 5: Treble staff labeled 'm.d.' with fingerings 1, 2, 2/1, 3, 4, 3, 4/2, 5/1, 4/1, 5/1. Bass staff labeled 'D.B. (seconde - septime)'.

System 6: Treble staff labeled 'm.s.' with fingerings 5, 3, 2, 5/1, 5/4, 4/2, 3/2, 5/1, 3/2, 4/2, 5/1, 2/1, 3/2, 5/4, 4/2. Bass staff labeled 'D.B. (seconde - septime)'.

Andante

Cîntec vechi francez

First system: Treble clef, 4/4 time. Melody starts on G4, moving to A4, Bb4, A4, G4. Bass line has a whole note chord of Bb2-F2. Dynamics: *p*.

Second system: Treble clef, 4/4 time. Melody continues with eighth and quarter notes. Bass line has a whole note chord of Bb2-F2. Dynamics: *mp* to *mf*.

Third system: Treble clef, 4/4 time. Melody continues with eighth and quarter notes. Bass line has a whole note chord of Bb2-F2. Dynamics: *mf*.

Fourth system: Treble clef, 4/4 time. Melody concludes with a half note. Bass line has a whole note chord of Bb2-F2. Dynamics: *mf*.

Josef Haydn - Andante

First system: Treble clef, 4/4 time. Melody starts on D4, moving to E4, F#4, E4, D4. Bass line has a whole note chord of D2-A1. Dynamics: *mp*.

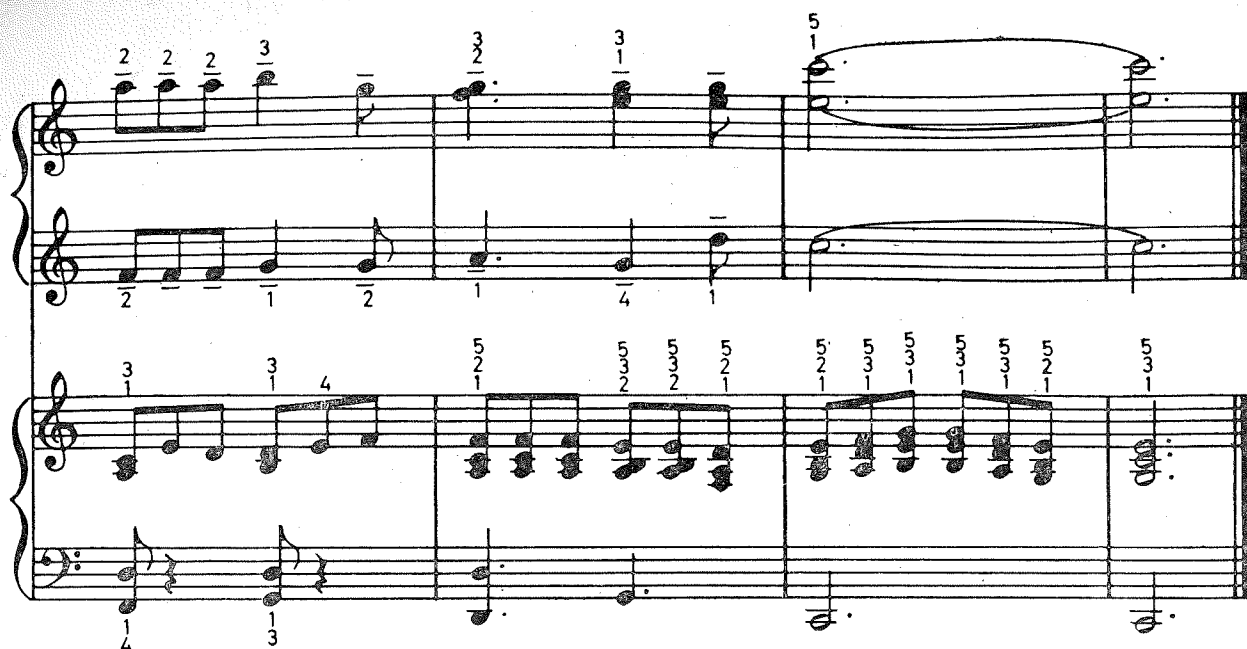
Three systems of piano music in 4/4 time. The first system shows a treble staff with a melody and a bass staff with a simple accompaniment. The second system introduces a more complex melody in the treble staff with slurs and fingerings. The third system continues the melody and accompaniment, ending with a double bar line.

Piesă la patru mîini

Musical score for a four-hand piano piece in 6/8 time, marked *Moderato* and *mf*. The score is divided into two parts, I and II. Part I consists of two staves (treble and bass) with a complex melody and accompaniment. Part II consists of two staves (treble and bass) with a simpler melody and accompaniment. The score includes various musical notations such as notes, rests, slurs, and fingerings.

A musical score for the song 'The Rose Tree'. The score is written for four staves: three treble clefs and one bass clef. The first three staves are for the vocal parts, and the fourth is for the piano accompaniment. The music is in 3/4 time and G major. The vocal parts feature a melody with various intervals and rests, while the piano accompaniment provides a harmonic foundation with chords and moving lines. The score is divided into four measures, each containing a different musical phrase. The first measure shows the vocal melody starting on a whole note, followed by a half note and a quarter note. The second measure continues the melody with a half note and a quarter note. The third measure shows the vocal melody with a half note and a quarter note. The fourth measure shows the vocal melody with a half note and a quarter note. The piano accompaniment consists of chords and moving lines that support the vocal melody. The score is written in a clear, legible style with standard musical notation.

A musical score for the song "The Rose Tree". The score is written for four staves: two vocal staves (Soprano and Alto) and two piano accompaniment staves (Right and Left Hand). The key signature is one sharp (F#), and the time signature is 3/4. The music is in common time (C). The score includes a key signature change from one sharp to one flat (B-flat) in the second system. The lyrics are written below the vocal staves. The piano accompaniment features a rhythmic pattern of eighth and sixteenth notes, with a key signature change from one sharp to one flat in the second system. The score is divided into two systems, each with a repeat sign at the beginning and end.

31. LEGATO DE CANTILENĂ. STACCATO PE VALORI MAI MICI

Pentru a cînta legato o melodie expresivă, articulăm degetele cu aceeași precizie, dar fără a le ridica de pe clape.

Încheietura mîinii nu o încordăm, pentru a putea roti mîna cu ușurință după nevoie. Pentru a cînta staccato, sunetele se scurtează la aproximativ jumătate din valoarea lor. Încheietura mîinii este relaxată, iar degetele se infig în clape foarte precis și vioi.

În scopul deprinderii modului de atac în legato de cantilenă, elevul va trebui să înțeleagă mai întii faptul că, în situația în care degetele înfundă clapele de la suprafața lor (deci fără o cădere de la carecare înălțime) pentru a estompa pe cît posibil percuția ce se produce la emiterea sunetului, această înfundare trebuie să aibă totuși atributele unui atac precis, deci va fi considerată un *articulaj „intern”*. Totodată, paralel cu grija preciziei atacului digital, se va urmări cu atenție realizarea mișcărilor libere ale *poignet*-ului și brațului, determinate de configurația pianistică a fragmentului executat. Se va urmări cu atenție în cadrul exercițiului de legato ca sunetele legate să aibă un mic (dar clar) *timp de suprapunere*, fapt care asigură corecta formare a deprinderii.

Staccato pe valori mai mici, deci mai rapid, impune realizarea acestui mod de atac din *poignet* și din degete, după caz. Important este ca aceste două posibilități să fie lucrate pe rînd, pentru ca elevul să poată sesiza corect deosebiriile existente între ele.

La fel ca și în cazul modului de atac *legato de cantilenă*, la *atacul staccato* se va urmări atît calitatea sunetului, cît și dinamica indicată în text.

Exercițiile următoare vor fi executate cu mare atenție, iar corectarea mișcărilor elevului va fi făcută totdeauna raportîndu-le la efectul sonor realizat.

Exerciții speciale pentru legato de cantilenă

Digitatia: 5 - 4 5 - 4 4 - 5 4 - 5
 4 - 3 4 - 3 3 - 4 3 - 4
 3 - 2 3 - 2 2 - 3 2 - 3

Timpii: I II I II

Timpii: I II I II

Digitatia: 3 - 2 3 - 2
4 - 3 4 - 3
5 - 4 5 - 4

2 - 3 2 - 3
3 - 4 3 - 4
4 - 5 4 - 5

Piese de expresie

Andante

D.B.

Moderato

D.B. - Joc

Three systems of piano sheet music in B-flat major, 3/4 time. The first system has four measures with various fingerings. The second system has four measures, including a mezzo-forte (*mf*) dynamic. The third system has four measures, including a piano (*p*) dynamic. Fingerings are indicated by numbers 1-5 above or below notes.

Andante

A. Grecianinov - La despărțire

Two systems of piano sheet music in A major, 3/4 time. The first system has four measures with a mezzo-forte (*mf*) dynamic. The second system has four measures with a piano (*p*) dynamic. Fingerings are indicated by numbers 1-5 above or below notes.

1 4 2 1 2 nt.

mf

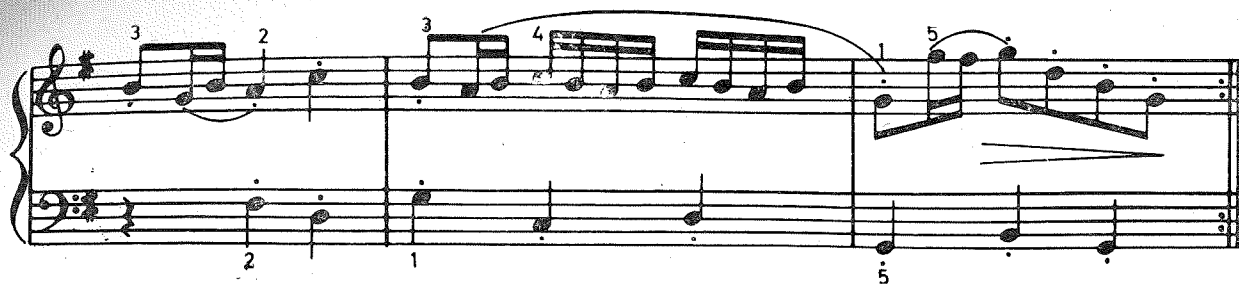
a tempo *p*

nt.

Allegretto G.F. Telemann - Dans vesel

p *cresc.* *mf*

mf *f* *mf*

Piesă la patru mîini.

Allegretto **D.B. - Vals**

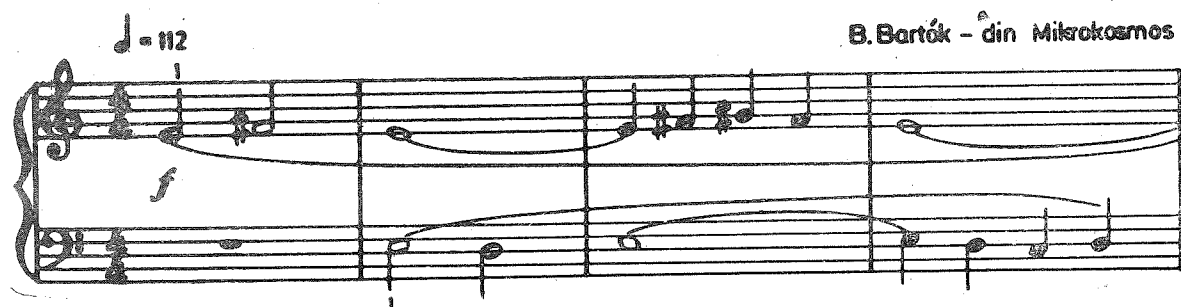
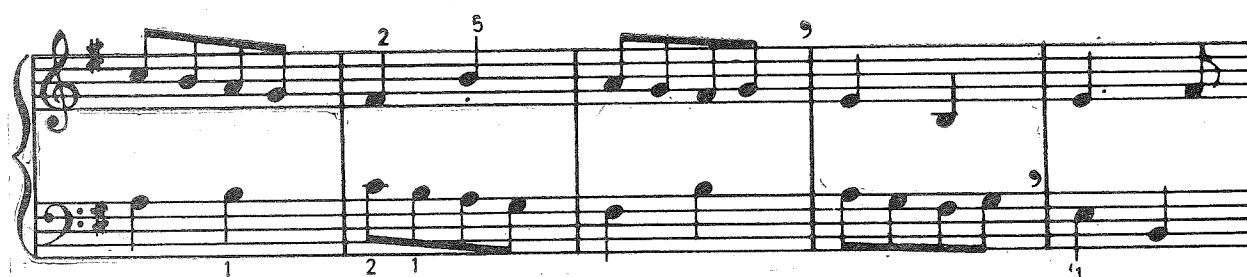
32. POLIFONIA, MIȘCAREA IMITATIVĂ, CANONUL

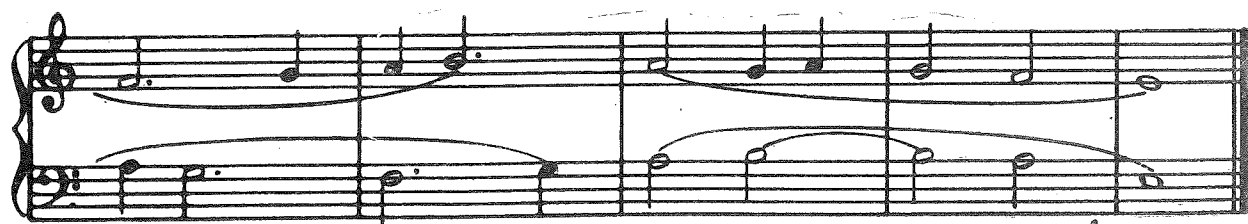
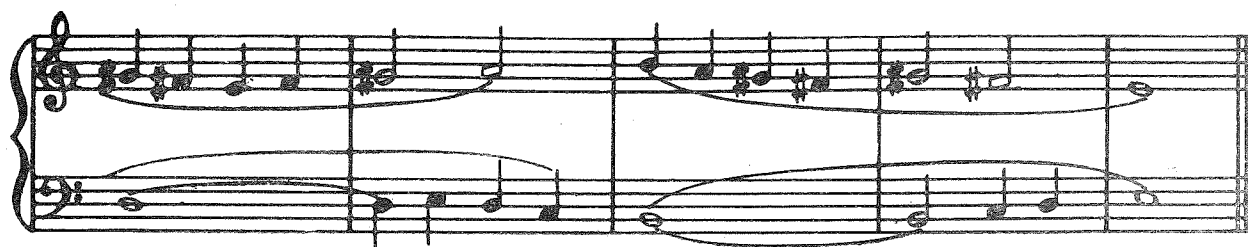
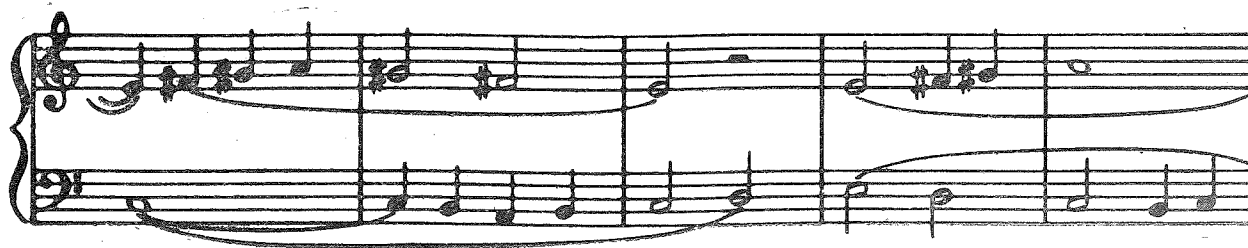
Polifonia înseamnă două sau mai multe melodii care se desfășoară în același timp.

Canonul reprezintă o piesă în care melodiile (vocile) se urmăresc una pe alta la o distanță de una sau mai multe măsuri.

— Piesă de expresie

B. Bartók - din Mikrokosmos

First system of musical notation, measures 1-4. The music is in 4/4 time, featuring a treble and bass staff. The first two measures contain a melodic line in the treble and a supporting line in the bass. A repeat sign appears at the start of measure 3, which begins with a second ending marked with a '2' above the staff. Measure 4 concludes with a triplet of eighth notes in the bass staff, marked with a '3' below.

Second system of musical notation, measures 5-8. Measures 5 and 6 continue the melodic development in the treble. Measure 7 features a triplet of eighth notes in the treble, marked with a '3' above. The system concludes with measure 8, which contains a final cadence in both staves.

Third system of musical notation, measures 9-12, marked *Moderato* and *D.B. - Imitatie*. The tempo and character are indicated. The music begins with a piano (*p*) dynamic. Measures 9 and 10 show a melodic line in the treble with fingerings 2, 5, 1, 3, 2, 5. Measure 11 features a piano (*p*) dynamic in the bass staff with a triplet of eighth notes, marked with a '4' below. Measure 12 concludes with a melodic line in the treble and a triplet of eighth notes in the bass, marked with a '3' below.

Fourth system of musical notation, measures 13-16. Measures 13 and 14 continue the melodic line in the treble with fingerings 5, 3, 4, 2, 2, 5. Measure 15 features a melodic line in the treble with fingerings 1, 1. Measure 16 concludes with a melodic line in the treble and a triplet of eighth notes in the bass, marked with a '3' below.

Fifth system of musical notation, measures 17-20. Measures 17 and 18 continue the melodic line in the treble with fingerings 3, 5, 1, 3, 1, 4. Measure 19 features a melodic line in the treble with fingerings 1, 3, 1, 4, 5. Measure 20 concludes with a melodic line in the treble and a triplet of eighth notes in the bass, marked with a '3' below.

D.B.- Canon

The musical score for "D.B.- Canon" is presented in three systems, each consisting of a treble and bass staff joined by a brace. The key signature is one flat (B-flat) and the time signature is 3/4. The first system begins with a piano (*p*) dynamic. Fingerings are indicated by numbers 1 through 5 above or below notes. The second and third systems continue the piece with various melodic and harmonic patterns, including slurs and ties. The score concludes with a double bar line at the end of the third system.

A N E X Ă

Piese la patru mâini

J. Haydn - Simfonia „Surpriza”
(fragment)

I *mf*

II *p*

p

pp

First system of musical notation, measures 1-4. The system consists of two staves. The upper staff has a treble clef and contains a melodic line with fingerings 1, 2, 4, 1, 5, 2, and a final measure with a forte (*f*) dynamic and a 4/7 fingering. The lower staff has a bass clef and contains a supporting line with fingerings 1 and 4.

Second system of musical notation, measures 5-8. The system consists of two staves. The upper staff has a treble clef and contains a melodic line with a forte (*f*) dynamic in the final measure. The lower staff has a bass clef and contains a supporting line.

Third system of musical notation, measures 9-12. The system consists of two staves. The upper staff has a treble clef and contains a melodic line with a piano (*p*) dynamic in the first measure. The lower staff has a bass clef and contains a supporting line with a 7/7 fingering in the final measure.

Fourth system of musical notation, measures 13-16. The system consists of two staves. The upper staff has a treble clef and contains a melodic line with a mezzo-forte (*mf*) dynamic in the first measure. The lower staff has a bass clef and contains a supporting line with fingerings 4 and 2.

Fifth system of musical notation, measures 17-20. The system consists of two staves. The upper staff has a treble clef and contains a melodic line with a mezzo-forte (*mf*) dynamic in the first measure. The lower staff has a bass clef and contains a supporting line.

I

mf

3 3

4 5

3

II

p

3

f

p

3 3

mf

p

4 5

mf

3 3

3

p

W. A. Mozart - Temā

I

II

W.A.Mozart - Menuet din Opera „Don Juan”

The musical score is written for piano in 3/4 time, featuring a treble and bass staff for the right hand (I) and a grand staff (treble and bass) for the left hand (II). The key signature has one sharp (F#). The score is divided into three systems of four measures each. The first system (measures 1-4) begins with a piano (*p*) dynamic. The second system (measures 5-8) continues the melodic and harmonic development. The third system (measures 9-12) includes a mezzo-forte (*mf*) dynamic in measure 9 and returns to piano (*p*) in measure 11. The piece concludes with a repeat sign in measure 12. Fingerings are indicated by numbers 1-5 above or below notes. Articulation marks like slurs and accents are used throughout. The left hand provides a steady accompaniment with eighth and sixteenth notes.

First system of musical notation, measures 1-2. The key signature is one sharp (F#). The first staff (treble clef) begins with a *mf* dynamic and a triplet of eighth notes. The second staff (bass clef) has a *p* dynamic and a descending scale of eighth notes. The first bass staff (bass clef) contains a continuous eighth-note pattern. The second bass staff (bass clef) contains a simple harmonic accompaniment.

Second system of musical notation, measures 3-4. The first staff (treble clef) begins with a *mf* dynamic and features various fingerings (2, 4, 3, 3, 2). The second staff (bass clef) continues the eighth-note pattern from the first system. The first bass staff (bass clef) continues the eighth-note pattern. The second bass staff (bass clef) continues the harmonic accompaniment.

Third system of musical notation, measures 5-8. The first staff (treble clef) features complex fingerings (5, 3, 1, 2, 3, 2, 5, 3). The second staff (bass clef) features a *p* dynamic and a descending scale. The first bass staff (bass clef) features a *p* dynamic and a descending scale. The second bass staff (bass clef) features a *p* dynamic and a descending scale. The system concludes with a repeat sign.

G. Bizet - Corul copiilor din Œpera „Carmen”

5 2

p

pp

2 5 3 4 5 1 4

8 5 2 4 2 2 2 5

f

mf

First system of musical notation, measures 1-4. The system consists of two grand staves. The upper staff is in treble clef and contains a melodic line with eighth and sixteenth notes, including fingerings (3, 4, 5, 1, 4, 1, 4, 1) and a dashed line above the first measure. The lower staff is in bass clef and contains a supporting line with eighth and sixteenth notes, including fingerings (2, 1, 5, 4, 4, 1). Dynamic markings *p* and *pp* are present in measures 3 and 4 respectively.

Second system of musical notation, measures 5-8. The system consists of two grand staves. The upper staff is in treble clef and contains a melodic line with eighth and sixteenth notes, including fingerings (4, 5, 2, 3). The lower staff is in bass clef and contains a supporting line with eighth and sixteenth notes, including fingerings (2) and various accidentals (flats and sharps).

Third system of musical notation, measures 9-12. The system consists of two grand staves. The upper staff is in treble clef and contains a melodic line with eighth and sixteenth notes, including fingerings (2, 1, 4, 2). The lower staff is in bass clef and contains a supporting line with eighth and sixteenth notes, including fingerings (2) and various accidentals (flats and sharps).

8 2 3 4 5 1 1 4 7

f

p

mf

Glumet

L. Dandara - Şotron

I *mf*

II *mf*

2 4 2 4 3 2 3 2 1

2 4 3 4 3 5

4 2 1 2 4

5 3 2 3 2 5 4 5 1

2 4 2 4 2 1 3

4 2 5 2 5 2

Voi și vesel

L. Dandara - De joc

The first system of the musical score consists of two staves. The upper staff is in treble clef and the lower staff is in bass clef. The key signature has one sharp (F#) and the time signature is 4/4. The music begins with a forte (*f*) dynamic. The upper staff features a melody with notes G4, A4, B4, and C5, each with a finger number (2, 4, 2, 4) above it. The lower staff provides a harmonic accompaniment with notes F#3, A3, and C4, with finger numbers 4, 5, and 4, 5 below them. The system concludes with a fermata over the final notes.

The second system of the musical score continues the piece. It also consists of two staves in treble and bass clefs. The key signature remains one sharp (F#) and the time signature is 4/4. The music begins with a mezzo-piano (*mp*) dynamic. The upper staff continues the melody with notes G4, A4, B4, and C5, with finger numbers 2, 4, 2, 4, 5 above them. The lower staff continues the harmonic accompaniment with notes F#3, A3, and C4, with finger numbers 4, 5, 4, 3 below them. The system concludes with a fermata over the final notes.

Handwritten musical score for the first system, measures 1-4. The right hand (treble clef) features a melodic line with fingerings 3, 4, 3, 2, 3, 2, 1, 2, 1, 2. The left hand (bass clef) provides a harmonic accompaniment with fingerings 1, 2, 3, 4, 5. The dynamic marking *mf* is present in both staves.

Handwritten musical score for the second system, measures 5-8. The right hand continues the melodic line with slurs and fingerings 2, 3, 2, 1, 2, 4, 5. The left hand continues the harmonic accompaniment with fingerings 1, 3, 4, 3, 4, 5. The system concludes with a double bar line and a repeat sign.

Handwritten musical score for the third system, measures 9-12. The right hand features a melodic line with slurs and fingerings 1, 3, 4, 3, 4, 5, 1, 2. The left hand continues the harmonic accompaniment with fingerings 1, 3, 4, 3, 4, 5. The system concludes with a double bar line and a repeat sign.

Handwritten musical score for the fourth system, measures 13-15. The right hand features a melodic line with slurs and fingerings 3, 2, 1. The left hand continues the harmonic accompaniment with fingerings 1, 4, 5. The dynamic marking *mp* is present in the first measure, and *mf* is present in the third measure. The system concludes with a double bar line and a repeat sign.

Handwritten musical score for the fifth system, measures 16-18. The right hand features a melodic line with slurs and fingerings 2, 1, 2, 5. The left hand continues the harmonic accompaniment with fingerings 1, 4, 1, 5, 1, 4, 2, 5. The dynamic marking *mp* is present in the first measure, and *mf* is present in the third measure. The system concludes with a double bar line and a repeat sign.

2 4 5 2 4 5 3 4 3 2

mp *P*

4 2 5 4 3 4

4 2 5 4 3 4

f

4 5

* Se repetă de câte ori este nevoie.

Marciale D. Buciu - Șoimii au pornit la drum

I *ben f*

II *mf*

8 4 3 4 3 5 4 4 3 4 3 3

3 2 3 3 1 2 3 2 3 2 3 3

5 4 5 4

3 2 3 2 3 2 3 2 3 2

First system of musical notation, consisting of three staves. The top staff features a melodic line with fingerings 8, 5, 1, 1, 4, 3, 1, 3. The middle staff has fingerings 1, 2, 4, 5, 5, 3, 1, 2, 3, 4, 1, 2. The bottom staff includes fingerings 3, 2, 5, #4, 3, 5, 3, 2, 1, #3, 2, and a final measure with a bass clef. Dynamics include *f* and hairpins.

Second system of musical notation, consisting of three staves. The top staff has fingerings 1, 5, 4, 5, 4. The middle staff includes fingerings 3, 2, 3, 2, 3, 2, 3, 2, 3, 2 and the dynamic *mf*. The bottom staff includes fingerings 5, 2, 1, 4, 3, 2, 1, 2, 1, 2, 4, 3, 3, 1, 2, 1, 2 and the dynamic *ben f*. Hairpins are present throughout the system.

8

ben *f*

f

8

f *mf* *f*

Andantino

L. Comes - Cîntec de leagăn

Handwritten musical score for piano, consisting of two systems of staves. The first system is marked *p* (piano) and the second system is marked *mf* (mezzo-forte). The tempo is indicated as *Andantino*. The title is *L. Comes - Cîntec de leagăn*.

The first system (I and II) features a melody in the right hand and a bass line in the left hand. The melody includes fingerings (1, 2, 3, 4, 5) and slurs. The bass line includes slurs and a crescendo hairpin.

The second system continues the melody and bass line. The melody includes slurs and a crescendo hairpin. The bass line includes slurs and a crescendo hairpin.

rit. a tempo

p

Allegretto

A. Zeman - Furnica la moară

mf

mf

First system of musical notation, featuring a treble and bass staff. The treble staff contains a melodic line with slurs and fingerings (4, 2, 1, 5, 4). The bass staff contains a supporting line with slurs and fingerings (1, 5, 3, 1).

Second system of musical notation, featuring a treble and bass staff. The treble staff contains a melodic line with slurs and fingerings (5, 3, 4, 5, 4, 3, 5). The bass staff contains a supporting line with slurs and fingerings (2, 1, 2, 3, 1, 2, 1, 2, 1).

Third system of musical notation, featuring a treble and bass staff. The treble staff contains a melodic line with slurs and fingerings (5, 4, 3, 1, 2, 1, 2, 1, 5, 4, 2). The bass staff contains a supporting line with slurs and fingerings (3, 5, 4, 5, 1, 5, 2, 5, 2). The system includes dynamic markings *f* (forte) in both staves.

The first system of musical notation consists of two staves. The upper staff is a piano (p) staff with a treble clef, and the lower staff is a violin (v) staff with a treble clef. The piano staff contains four measures of music, each with a slur over a group of notes and a fingering number (1, 2, 3, 4, 5) below the slur. The violin staff contains four measures of music, each with a slur over a group of notes and a fingering number (1, 2, 3, 4, 5) below the slur. The first measure of the piano staff has a fingering of 1, 2, 1, 5. The second measure has a fingering of 3, 5, 2, 1. The third measure has a fingering of 5, 4, 3, 1, 2, 1, 2. The fourth measure has a fingering of 1, 4, 2, 5. The first measure of the violin staff has a fingering of 1, 2, 1, 5. The second measure has a fingering of 3, 5, 2, 1. The third measure has a fingering of 5, 4, 3, 1, 2, 1, 2. The fourth measure has a fingering of 1, 4, 2, 5.

The second system of musical notation consists of two staves. The upper staff is a piano (p) staff with a treble clef, and the lower staff is a violin (v) staff with a treble clef. The piano staff contains four measures of music, each with a slur over a group of notes and a fingering number (1, 2, 3, 4, 5) below the slur. The violin staff contains four measures of music, each with a slur over a group of notes and a fingering number (1, 2, 3, 4, 5) below the slur. The first measure of the piano staff has a fingering of 1, 4, 1, 5, 2. The second measure has a fingering of 1, 4, 1, 5, 2. The third measure has a fingering of 1, 4, 1, 5, 2. The fourth measure has a fingering of 1, 4, 1, 5, 2. The first measure of the violin staff has a fingering of 1, 4, 1, 5, 2. The second measure has a fingering of 1, 4, 1, 5, 2. The third measure has a fingering of 1, 4, 1, 5, 2. The fourth measure has a fingering of 1, 4, 1, 5, 2.

The first system of musical notation consists of two staves. The upper staff is in treble clef and contains measures 1 through 4. It features a melodic line with eighth and sixteenth notes, including fingerings 5, 4, and 5. The lower staff is in bass clef and contains measures 1 through 4. It features a bass line with eighth and sixteenth notes, including fingerings 5, 5, 3, 1, and 4. A dynamic marking of *mf* is present in measure 2.

The second system of musical notation consists of two staves. The upper staff is in treble clef and contains measures 5 through 8. It features a melodic line with eighth and sixteenth notes, including fingerings 2 and 1. The lower staff is in bass clef and contains measures 5 through 8. It features a bass line with eighth and sixteenth notes, including fingerings 1 and 4. A dynamic marking of *mf* is present in measure 5.

1 5 1 5 1

p

4 1 4 5

4 5 2 4 3

p

1 4 1 3 1 2

Grave (epico)

V. Spătărelu - Castelul Bran

I

f (solemn)

2 1 2 1 2 5 2 1 5

4 5 4 5 3 1 3 5 1

II

f (solemn)

4 2 3 1 5 3 1 5 2 4 3

5 1 5 1 5 3 1 5 3 2

poco rall.

Musical score for piano, measures 1-8. The score is written for four staves: two treble staves and two bass staves. The key signature is one sharp (F#). The tempo is marked 'poco rall.'. The dynamics are marked *mf*, *mp*, and *p*. The score includes various musical notations such as notes, rests, and fingerings. The first staff has a melodic line with a trill in measure 1. The second staff has a harmonic line. The third and fourth staves have a bass line. The score is divided into measures by bar lines. The first measure is marked with a crescendo hairpin. The second measure is marked with a decrescendo hairpin. The third measure is marked with a crescendo hairpin. The fourth measure is marked with a decrescendo hairpin. The fifth measure is marked with a crescendo hairpin. The sixth measure is marked with a decrescendo hairpin. The seventh measure is marked with a crescendo hairpin. The eighth measure is marked with a decrescendo hairpin.

Moderato

D.B. (moduri de atac)

Musical score for piano, measures 9-12. The score is written for four staves: two treble staves and two bass staves. The key signature is one sharp (F#). The tempo is marked 'Moderato'. The dynamics are marked *mf*. The score includes various musical notations such as notes, rests, and fingerings. The first staff has a melodic line with a trill in measure 9. The second staff has a harmonic line. The third and fourth staves have a bass line. The score is divided into measures by bar lines. The first measure is marked with a crescendo hairpin. The second measure is marked with a decrescendo hairpin. The third measure is marked with a crescendo hairpin. The fourth measure is marked with a decrescendo hairpin.

The first system of musical notation consists of two staves. The upper staff is in treble clef and contains a sequence of eighth and sixteenth notes with fingerings 3, 2, 1, 5, 4, 1, and 2. The lower staff is in bass clef and contains a sequence of eighth and sixteenth notes with fingerings 3, 1, 3, 4, 3, 4, 3, 4, 1, and 2. A bar line is present after the fourth measure.

The second system of musical notation consists of two staves. The upper staff is in treble clef and contains a sequence of eighth and sixteenth notes with fingerings 3, 1, 4, 5, and 4. The lower staff is in bass clef and contains a sequence of eighth and sixteenth notes with fingerings 7, 7, 7, and 7. A bar line is present after the fourth measure.

The third system of musical notation consists of two staves. The upper staff is in treble clef and contains a sequence of eighth and sixteenth notes with fingerings 1, 2, 5, 3, 3, 5, 2, 5, 4, 3, 2, 1, 2, 1, and 5. The lower staff is in bass clef and contains a sequence of eighth and sixteenth notes with fingerings 1, 2, 5, 4, 2, 1, 2, and 2. A bar line is present after the eighth measure.

The fourth system of musical notation consists of two staves. The upper staff is in treble clef and contains a sequence of eighth and sixteenth notes with fingerings 7, 7, 7, and 4. The lower staff is in bass clef and contains a sequence of eighth and sixteenth notes with fingerings 7, 7, 7, and 7. A bar line is present after the fourth measure.

First system of musical notation. The top staff (treble clef) contains a melodic line with fingerings 4, 3, 4, 4, 1, 3, 3, 1. The bottom staff (bass clef) contains a supporting line with fingerings 4, 3, 2, 1, 2, 3, 4, 3. The system is divided into two measures by a bar line.

Second system of musical notation. The top staff (treble clef) contains a melodic line with fingerings 1, 5, 1, 5, 3, 2, 3, 2. The bottom staff (bass clef) contains a supporting line with fingerings 5, 3, 2, 1, 3, 2, 1, 3, 2. The system is divided into two measures by a bar line. The second measure of the bottom staff begins with a *p* (piano) dynamic marking.

CUPRINS

— Prefață	5
PARTEA I	
— Indicații privind metodică predării primelor lecții de pian	8
1. Pregătirea auditivă a elevului	8
2. Claviatura pianului. Octava	9
3. Nota <i>do</i> central (<i>do</i> ₁). Poziția la pian și aparatul pianistic	10
4. Tehnica brațelor	11
5. Valorile și pauzele de notă întreagă, doime, pătrime. Măsurile de 2, 3 și 4 timpi	12
6. Fixarea valorilor și măsurilor. „Transporturi”	14
7. Nuanțe (<i>p</i> , <i>mf</i> , <i>f</i> .)	14
8. Notele: <i>si</i> , <i>re</i> ₁	15
9. Articulajul digital. Memorarea pieselor	19
10. Notele: <i>la</i> , <i>mi</i> ₁ . Semnul legato de expresie	21
11. Exerciții pentru cele cinci degete. Optimea și pauza de optime	25
12. Notele: <i>sol</i> , <i>fa</i> ₁ , <i>sol</i> ₁ . Crescendo, decrescendo	30
13. Notele: <i>fa</i> , <i>la</i> ₁ . Fraza muzicală	35
14. Alt mod de scriere a notelor <i>si</i> și <i>re</i> ₁ . Legato ca modalitate de atac	38

PARTEA A II-a

15. Notele: si_1 , do_2 , re_2 . Anacruza. Atacul simultan al miinilor	44
16. Doimea cu punct, Pătrimea cu punct, Pauzele lor Termeni de expresie	48
17. Alterații: bemolul, diezul, becarul	52
18. Notele: mi , re , do . Clape repetate	57
19. Staccato, Martellato, Portato, Accentul	63
20. Notele: mi_2 , fa_2 , sol_2 . Termeni de mișcare	70
21. Semnul de repetiție, legato de prelungire, coroana. Volta I și Volta a II-a	75
22. Notele: Si , La , Sol , Fa	79
23. Note simultane la o singură mină (cvințe și cvarte)	82
24. Notele: la_2 , si_2 , do_3 . Armura	87
25. Sincopa. Mișcarea paralelă la octavă	92
26. Notele: Mi , Re , Do	97

PARTEA A III-a

27. Optimea cu punct. Șaisprezecimea	102
28. Mișcarea paralelă la sextă și decimă. Mișcarea contrară. Conducerea independentă a miinilor	108
29. Trioletul. Măsura de 6/8. Raportul binar-ternar	113
30. Terțe și sexte, secunde și septime la o singură mină	118
31. Legato de cantilenă. Staccato pe valori mai mici	124
32. Polifonia. Mișcarea imitativă. Canonul	129
— Anexa	135

TABLE A-11-0

14	...
15	...
16	...
17	...
18	...
19	...
20	...
21	...
22	...
23	...
24	...
25	...
26	...
27	...
28	...
29	...
30	...
31	...
32	...
33	...
34	...
35	...
36	...
37	...
38	...
39	...
40	...
41	...
42	...
43	...
44	...
45	...
46	...
47	...
48	...
49	...
50	...
51	...
52	...
53	...
54	...
55	...
56	...
57	...
58	...
59	...
60	...
61	...
62	...
63	...
64	...
65	...
66	...
67	...
68	...
69	...
70	...
71	...
72	...
73	...
74	...
75	...
76	...
77	...
78	...
79	...
80	...
81	...
82	...
83	...
84	...
85	...
86	...
87	...
88	...
89	...
90	...
91	...
92	...
93	...
94	...
95	...
96	...
97	...
98	...
99	...
100	...

Redactor

ANTIGONA ALEXANDRU

Tehnoredactor

GEORGE MĂGUREANU

Bun de tipar: 14.VIII.1987

Coli de tipar: 20,5

Tiparul executat sub c-da. 1123 la Întreprinderea poligrafică
Brașov, str. Zizinului nr. 110